

Univerzita Pardubice

Fakulta ekonomicko-správní

Investiční potřeby NUTS Severovýchod

Bc. Iva Trnková

Diplomová práce

2011

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Iva TRNKOVÁ**
Osobní číslo: **E09744**
Studijní program: **N6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Ekonomika veřejného sektoru**
Název tématu: **Investiční potřeby NUTS Severovýchod**
Zadávající katedra: **Ústav ekonomie**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem mé diplomové práce je analýza investičních potřeb financovaných ze strukturálních fondů EU.

Práce bude obsahovat:

- Charakteristika strukturálních fondů EU
- Možnosti financování investic ze strukturálních fondů EU (NUTS Severovýchod)
- Analýza investičních potřeb

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 10 stran
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

KÖNIG, Petr. Rozpočet a politiky Evropské unie : příležitost pro změnu.
Praha : C. H. Beck, 2009. 630 s. ISBN 978-80-7400-011-9.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe. Praha : Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
VILAMOVÁ, Šárka. Jak získat finanční zdroje Evropské unie. Praha : Grada, 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.
WOKOUN, René. Česká regionální politika v období vstupu do Evropské unie. Praha : Oeconomica, 2003. 326 s. ISBN 80-245-0517-7.
Obec a finance
www.rada-severovychod.cz
internetové stránky obcí

Vedoucí diplomové práce: doc. Ing. Romana Provažníková, Ph.D.
Ústav ekonomie

Datum zadání diplomové práce: 24. června 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 6. května 2011

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.
děkanka

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D.
vedoucí ústavu

V Pardubicích dne 5. srpna 2010

OBSAH

ÚVOD	9
1 REGIONÁLNÍ POLITIKA	10
1.1 Strukturální fondy jako nástroje regionální politiky.....	11
<i>1.1.1 Evropský fond pro regionální rozvoj .....</i>	<i>11</i>
<i>1.1.2 Evropský sociální fond.....</i>	<i>12</i>
1.2 Kohezní fond.....	12
1.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD).....	13
1.4 Jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS).....	14
<i>1.4.1 Členění České republiky na NUTS (Klasifikace CZ-NUTS).....</i>	<i>14</i>
1.5 Cíle regionální politiky pro období 2007 - 2013	15
<i>1.5.1 Cíl 1 – Konvergence.....</i>	<i>15</i>
<i>1.5.2 Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost .....</i>	<i>16</i>
<i>1.5.3 Cíl 3 – Evropská územní spolupráce.....</i>	<i>16</i>
2 STRATEGICKÉ DOKUMENTY PRO APLIKACI REGIONÁLNÍ POLITIKY EU V ČR.....	18
2.1 Strategické obecné zásady Společenství	18
2.2 Národní rozvojový plán	18
2.3 Národní strategický referenční rámec.....	19
2.4 Operační programy	20
3 ANALÝZA OPERAČNÍCH PROGRAMŮ PRO INVESTIČNÍ POTŘEBY NUTS SEVEROVÝCHOD.....	22
3.1 Regionální operační programy v ČR.....	22
<i>3.1.1 Regionální operační program pro NUTS II Jihovýchod.....</i>	<i>22</i>
<i>3.1.2 Regionální operační program NUTS II Jihozápad.....</i>	<i>23</i>

3.1.3	<i>Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko</i>	23
3.1.4	<i>Regionální operační program NUTS II Severovýchod</i>	24
3.1.5	<i>Regionální operační program NUTS II Severozápad</i>	24
3.1.6	<i>Regionální operační program NUTS II Střední Čechy</i>	25
3.1.7	<i>Regionální operační program NUTS II Střední Morava</i>	25
3.2	Tematické operační programy využívající obce pro své potřeby	26
3.2.1	<i>Operační program Životní prostředí</i>	28
3.2.2	<i>Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost</i>	28
3.2.3	<i>Integrovaný operační program</i>	28
3.3	Evropská územní spolupráce	29
3.4	Program rozvoje venkova	31
4	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA REGIONU NUTS II SEVEROVÝCHOD	33
4.1	Liberecký kraj	34
4.2	Královéhradecký kraj	34
4.3	Pardubický kraj	35
4.4	Prioritní osy ROP NUTS II Severovýchod	36
5	ANALÝZA ČERPÁNÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ VYBRANÝCH OBCÍ LIBERECKÉHO KRAJE	40
5.1	Profil města Jablonec nad Nisou	40
5.1.1	<i>Investiční potřeby města Jablonce nad Nisou</i>	40
5.1.2	<i>Čerpání finančních prostředků města z fondů EU pro potřeby rozvoje města Jablonce nad Nisou</i>	42
5.1.2.1.	<i>Čerpání finančních prostředků z ROP NUTS II Severovýchod</i>	43
5.1.2.2.	<i>Čerpání finančních prostředků z tematických operačních programů</i>	44
5.1.2.3.	<i>Čerpání finančních prostředků z Operačního programu Přeshraniční spolupráce</i> ..	46

5.2 Profil města Liberec	47
5.2.1 <i>Investiční potřeby města Liberce .....</i>	47
5.2.2 <i>Čerpání finančních prostředků z fondů EU pro potřeby rozvoje města Liberce .....</i>	48
5.2.2.1. Čerpání finančních prostředků z ROP Severovýchod	50
5.2.2.2. Čerpání finančních prostředků z tematických operačních programů	52
5.2.2.3. Čerpání finančních prostředků z Programu rozvoje venkova	55
5.2.2.4. Čerpání finančních prostředků z Operačního programu Přeshraniční spolupráce ..	56
5.3 Profil města Semily	56
5.3.1 <i>Investiční potřeby města Semily .....</i>	57
5.3.2 <i>Čerpání finančních prostředků z fondů EU pro potřeby rozvoje města Semily .....</i>	58
5.3.2.1. Čerpání finančních prostředků z Regionálních operačních programů Severovýchod 59	
5.3.2.2. Čerpání finančních prostředků z tematických operačních programů	60
5.3.2.3. Čerpání finančních prostředků z Operačního programu Přeshraniční spolupráce ..	62
ZÁVĚR	64
SEZNAM ZKRATEK	75
SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ	76
SEZNAM PŘÍLOH	77

Prohlašuji:

Tuto práci jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000Sb., autorský zákon, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této akce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v Univerzitní knihovně.

V Pardubicích dne 26. 3. 2011

Bc. Iva Trnková

Poděkování

Na tomto místě bych chtěla poděkovat vedoucí mé diplomové práce doc. Ing. Romaně Provazníkové, Ph.D. za poskytnuté rady, konzultace a odborné vedení, které mi pomohly k vypracování této práce.

ANOTACE

Diplomová práce charakterizuje regionální politiku, její cíle, programové dokumenty pro Českou republiku platné pro programové období 2007 - 2013. Cílem práce je zhodnotit čerpání finančních prostředků EU v rámci Regionálního operačního programu Severovýchod. Analýza a vyhodnocení čerpání finančních prostředků je provedena pro statutární města Libereckého kraje.

KLÍČOVÁ SLOVA

Regionální politika, strukturální fondy, operační programy, Regionální operační program Severovýchod, Liberecký kraj

TITTLE

Investment needs of Northeast NUTS

ABSTRACT

This thesis describes the regional policy, objectives, planning documents for the Czech Republic in force for the programming period 2007 - 2013. The goal is to evaluate the EU funds under the Regional Operational Programme in the Northeast. Analysis and Evaluation of the use of funds is made for a statutory city of Liberec Region.

KEYWORDS

Regional policy, structural funds, operational programs, Northeast Regional Operational Programme, the Liberec Region

Úvod

Česká republika vstoupila v květnu roku 2004 do Evropské unie a tím se jí otevřela možnost čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie a z Fondu soudržnosti k uskutečňování regionální politiky. Pomocí regionální politiky dochází ke snižování rozdílů – sociální i hospodářských – ve prospěch méně prosperujících zemí. V minulém programovacím období 2004 – 2006 měla Česká republika k dispozici 80 miliard Kč. Toto období bylo zkrácené, neboť ČR získala nárok čerpat finanční prostředky vstupem do EU. V porovnání se současným programovacím období 2007 – 2013 má nyní ČR k dispozici osmkrát více finančních prostředků na zlepšení životní úrovně svých obyvatel. V současné době Česká republika využívá 26 operačních programů.

Diplomová práce je zaměřena na analýzu investičních potřeb NUTS II Severovýchod v programovém období 2007 - 2013. Region Severovýchod v sobě zahrnuje tři kraje – Královéhradecký, Pardubický a Liberecký. Ve své práci se zabývám investičními potřebami Libereckého kraje. Cílem je identifikovat investiční potřeby vybraných obcí v tomto kraji a vyhodnotit, jak obcím pomáhají dotace získané z Evropské unie na základě schválených projektových žádostí.

Teoretická část mé práce je zaměřena na stručnou charakteristiku regionální politiky, strukturálních fondů a cíle regionální politiky stanovené v současném programovacím období. Následuje kapitola, kterou jsem věnovala programovým dokumentům. Poslední kapitolou v teoretické části mé práce je vymezení operačních programů, které budou vstupovat do mé analýzy.

Praktickou část jsem rozdělila na dvě kapitoly. V první kapitole s názvem „Základní charakteristika regionu NUTS II Severovýchod“ jsem se zaměřila na charakteristiku a porovnání krajů v regionu Severovýchod a také jsem identifikovala prioritní osy regionu soudržnosti. Druhá kapitola již analyzuje čerpání finančních prostředků vybraných obcí v Libereckém kraji. Nejdříve jsem vymežila potřeby obcí. V návaznosti na jejich potřeby jsem vyhodnotila čerpání dotací jednotlivých obcí z operačních programů Evropské unie na požadované projekty obcí.

1 Regionální politika

Regionální politika vychází z principu hospodářské a sociální soudržnosti. Členské státy přispívají do rozpočtu EU v míře úměrné svému HDP a tyto finanční prostředky jsou pak rozdělovány ve prospěch méně prosperujícím zemím.

Přichystal (2009) ve své knize píše, že vyspělejší státy tak pomáhají státům zaostávajícím zlepšit svou životní úroveň a přiblížit se úrovni v EU převažující. Pomáhají jim realizovat projekty, které by méně prosperující státy bez jejich pomoci nemohly uskutečnit. Prosperující státy přispívají do rozpočtu EU více, než z něj následně čerpají. Pomocí zmíněných finančních prostředků pomáhá EU také při přestavbě průmyslových oblastí, při regeneraci zanedbaných čtvrtí měst, s výstavbou dálnic, rychlostních železničních tratí a letišť spojujících vzdálenější regiony s hospodářskými centry, se zlepšováním životního prostředí, nalézt práci, s podporou vzdělávání apod.

Stejskal a Kovárník (2009) píší, že se do popředí dostává nová myšlenka regionální politiky a to požadavek návratnosti či efektivnosti vložených prostředků. Financované projekty by měly mít charakter tzv. růstového efektu.

Jako jsou různá pojetí regionální politiky, najdeme v literatuře i mnoho jejích definic, z nichž jsem vybrala tyto:

Stejskal a Kovárník (2009, s. 13) definují regionální politiku jako: *„Regionální politika je součástí hospodářské politiky, což představuje činnost státu zaměřenou na ovlivňování vývoje veřejných věcí bez ohledu na to, kdo ji uskutečňuje. Lze tudíž konstatovat, že hospodářská politika představuje specifické aktivity, které řeší meziregionální nerovnováhu a disproporce uvnitř regionu. Regionální politika je tedy cílevědomá činnost působení státní správy a samosprávy (na úrovni centrální, regionální a lokální) na dynamiku a strukturu rozvoje regionů a na změny v podmínkách a struktuře prostorového uspořádání národního hospodářství. Je součástí makroekonomické hospodářské politiky státu a realizuje se v úzké součinnosti s odvětvovými politikami – strukturální a urbanistickou.“*

Jinou definici regionální politiky jsem vybrala podle Goodalla (1987, online): *„Je to součást státní politiky, která ovlivňuje rozmístění hlavních ekonomických zdrojů a aktivit na celém území státu nebo v jeho části. Zahrnuje opatření napomáhající na jedné straně růstu stupně ekonomické aktivity na území, kde je vysoká nezaměstnanost a malá naděje na přirozený ekonomický růst a na druhé straně opatření sloužící kontrole ekonomických aktivit na územích s nadměrným růstem.“*

1.1 Strukturální fondy jako nástroje regionální politiky

1.1.1 Evropský fond pro regionální rozvoj

Wokoun (2006) ve své knize píše, že hlavním cílem Evropského fondu regionálního rozvoje (ERDF) je snižování nerovností a posilování rozvoje a konverze regionů. Další oblastí podpory je trvalý a udržitelný rozvoj a vytváření perspektivních pracovních míst. ERDF může financovat rozvoj vzdělání a zdraví obyvatelstva, čímž pomůže k vyrovnání rozdílů mezi členskými státy. Finanční příspěvky mohou být také poskytovány na výzkum a rozvoj technologií, rozvoj informační společnosti, rozvoj cestovního ruchu a investic do kultury, na ochranu životního prostředí, na rovnost mezi muži a ženami v zaměstnání, produktivní prostředí či na nadnárodní, přeshraniční a meziregionální spolupráci k trvale udržitelnému rozvoji.

Hlavní oblasti podpory jsou: *produktivní investice k vytvoření nebo zachování permanentních pracovních míst, investice do infrastruktury* - podporují růst ekonomického potenciálu, pomáhají se přizpůsobit strukturálním změnám a přispívají k udržení perspektivních pracovních míst, finanční prostředky putují také na rozvoj transevropských sítí v oblasti dopravy, telekomunikací a energetické infrastruktury, dále na diversifikaci ekonomických lokalit a průmyslových oblastí, na obnovu městských oblastí v krizi, zlepšení dostupnosti venkovských oblastí a oblastí závislých na rybolovu, na podporu modernizace nebo regenerace infrastruktury. Další hlavní podporovanou oblastí je *rozvoj endogenního potenciálu podporováním lokálního rozvoje a aktivit malého a středního podnikání*. Tato oblast se uskutečňuje prostřednictvím podpory služeb pro podniky, financování transferu technologií, spolupráce mezi podniky a výzkumnými pracovišti, financování zavádění inovací v podnicích, zpřístupnění úvěrů a půjček podnikům, přímá investiční pomoc podnikům, pomoci při rozvoji infrastruktury důležité pro lokální rozvoj, podpory organizačních struktur pro vytváření nových pracovních míst apod.

1.1.2 Evropský sociální fond

Podpora z Evropského sociálního fondu (ESF) je směřována zejména na zvýšení kvalifikace a perspektiv lidí při hledání práce. Dle Wokouna (2006) ESF bojuje s nezaměstnaností a pomáhá jí předcházet. Pomáhá rozvíjet schopnosti lidí, získávat kvalitnější vzdělávání, školení. Podporuje zařazení lidí zpět do pracovního procesu po delší nepřítomnosti. Fond se zejména zaměřuje na pomoc individuálních osob, ale lze jej aplikovat i v širším měřítku tak, aby samotný trh práce fungoval lépe.

Hlavními oblastmi podpory jsou: podpora víceletých národních akčních plánů zaměstnanosti (rozvoj aktivní politiky na trhu práce pro boj s nezaměstnaností, pomoc mladým lidem najít práci), podpora rovných příležitostí na trhu práce, rozvoj vzdělávacích, post-graduálních, rekvalifikačních a poradenských programů pro zvýšení konkurenceschopnosti na trhu práce a mobility pracovních sil, tvorba pracovních míst a inovací, podpora rovných příležitostí mezi muži a ženami na trhu práce, podpora informovanost a publicity, pomoc při diskriminaci na trhu práce.

1.2 Kohezní fond

Kohezní fond (Fond soudržnosti, Cohesion Fund) nespadá pod strukturální fondy. Přispívá k naplnění konvergenčních kritérií nutných pro členství v Evropské unii a jeho cílem je podpora hospodářské a sociální soudržnosti EU a také stabilizace ekonomiky daných států, které jsou způsobilé z CF čerpat. Je určen pro státy, jejichž hrubý národní důchod (HND) na obyvatele je nižší než 90% HND průměru ve Společenství. Míra spolufinancování projektů u CF může být až 85%, u strukturálních fondů až 75%.

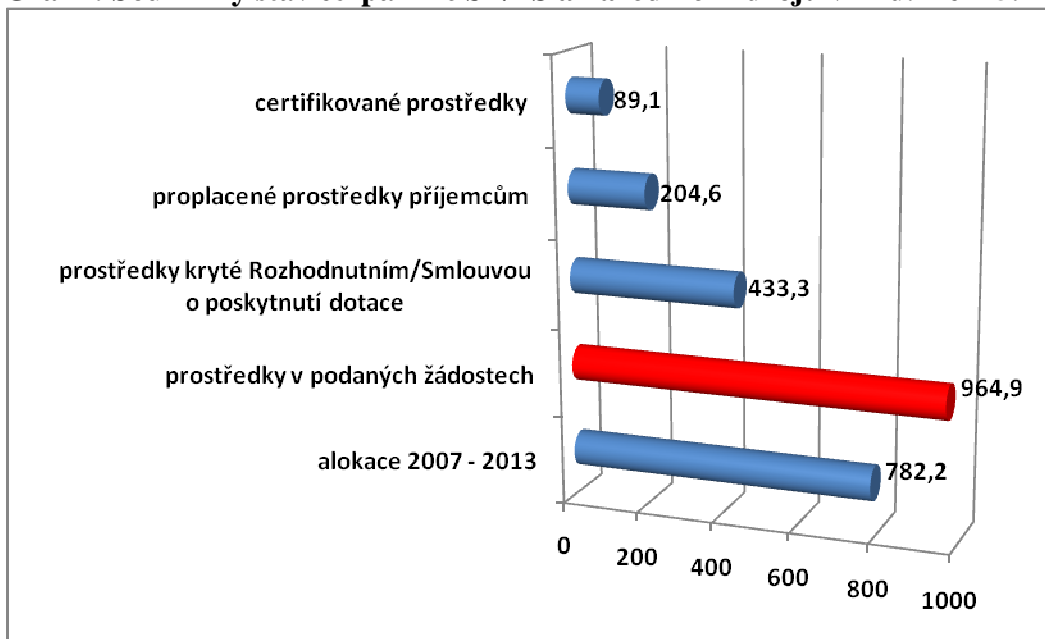
Fond financuje dva typy projektů - projekty, které se zabývají problematikou životního prostředí a trvale udržitelného rozvoje a projekty dopravní infrastruktury. (Evropa EU 2009)

Tabulka 1: Alokace strukturálních fondů pro ČR v programovém období 2007 - 2013 (mil. EUR, běžné ceny)

Fondy/roky	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007-2013
Strukturální fondy	2 223	2 330	2 438	2 550	2 663	2 775	2 889	17 867
Fond soudržnosti	1 096	1 150	1 202	1 258	1 314	1 371	1 427	8 818
Celkem strukturální operace	3 319	3 480	3 640	3 809	3 977	4 145	4 316	26 686

Pramen: Převzato z MFCR 2005, online

Graf 1: Souhrnný stav čerpání ze SF/FS a národních zdrojů v mld. Kč k 5. 1. 2011

Pramen: Zpracování podle Obec a finance 2011

Celková alokace představuje 782,2 miliardy Kč. Ve všech podaných žádostech v tomto čase je požadován objem 964,9 miliard Kč. Prostředky, které jsou již dnes kryty Rozhodnutím nebo Smlouvou o poskytnutí dotace činí 433,3 miliardy Kč. Příjemcům bylo již proplaceno 204,6 miliardy Kč, přičemž certifikované – vyčerpané prostředky představují částku 89,1 miliardy Kč.

1.3 Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EAFRD)

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova není součástí strukturálních fondů a nespadá tak do politiky hospodářské a sociální soudržnosti, nýbrž do zemědělské politiky. Pělucha (2006) ve své knize uvádí, že EAFRD je nejdůležitějším finančním nástrojem podpory komplexního rozvoje venkova pro všechny členské země EU. Dotace z tohoto fondu jsou určeny pro zemědělce, ale i pro podnikatele, spolky, sdružení, neziskové organizace a obce, kteří jsou klíčoví aktéři rozvoje venkovského prostoru. Hlavním cílem je rozšíření programu podpor poskytovaných zemědělcům a obyvatelům venkova.

1.4 Jednotná nomenklatura územních statistických jednotek (NUTS)

Wokoun (2006) ve své knize uvádí, že NUTS byla zavedena v roce 1988 pro statistické a ekonomické analýzy. Hlavním smyslem je zavedení tohoto ukazatele je srovnatelná statistika v jednotlivých zemích Evropské unie, která umožní sběr, sestavování a šíření harmonizovaných regionálních statistik ve Společenství. Žítek a Klímová (2008) píše, že klasifikaci NUTS zavedl Eurostat a je aktualizována každé tři roky na základě nařízení Komise. Evropská klasifikace nám umožní získat ekonomické informace o území na srovnatelné bázi.

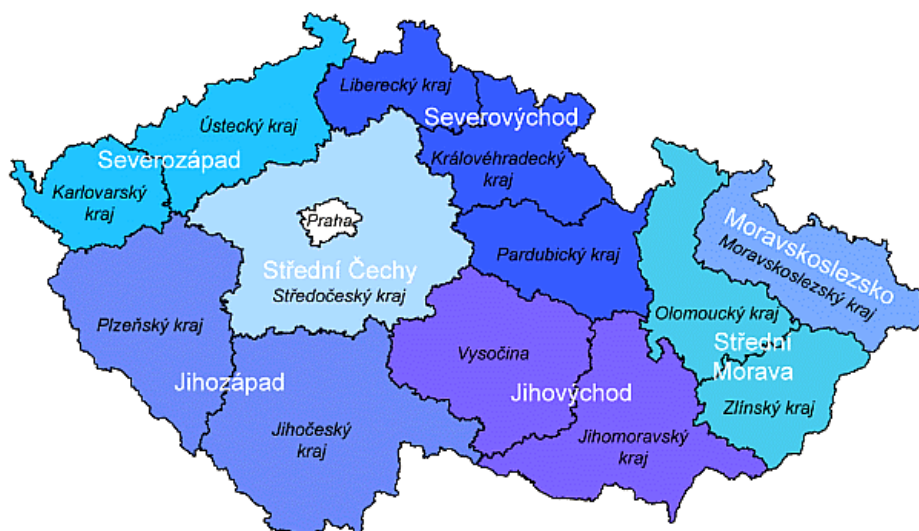
Jednotlivé úrovně jsou členěny dle počtu obyvatel, což nám znázorňuje následující tabulka.

Tabulka 2: Členění NUTS podle počtu obyvatel

Úroveň	Doporučený min. počet obyvatel	Doporučený max. počet obyvatel
NUTS I	3 000 000	7 000 000
NUTS II	800 000	3 000 000
NUTS III	150 000	800 000

Pramen: Zpracováno podle Strukturální fondy 2010a, online

Obrázek 1: Skladba 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II)

Pramen: Převzato ze Strukturální fondy 2010a, online

1.4.1 Členění České republiky na NUTS (Klasifikace CZ-NUTS)

ČSÚ (2011a, online) na svých stránkách uvádí, že klasifikace NUTS popisuje území České republiky a její rozdělení do jednotlivých územních prvků, které bylo zavedeno Českým

statistickým úřadem po dohodě s Eurostatem. Obsahem klasifikace CZ-NUTS je uspořádání administrativních a neadministrativních územních jednotek v České republice do úrovně NUTS III a podle jednotných pravidel platných v Evropské unii. Podle Strukturálních fondů (2010a, online) kvůli vstupu ČR do Evropské unie musela zavést mezi stát a kraje ještě jeden stupeň členění odpovídající úrovni NUTS II: regiony soudržnosti. Právě na tento stupeň je směřována podpora z fondů EU v rámci cíle Konvergence a částečně také Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Tato klasifikace je určena zejména pro statistické účely, dále pro potřeby analytické a pro potřeby poskytování údajů ve vztahu k EU, především pro úkoly spojené s čerpáním prostředků ze strukturálních fondů EU. Mimo těchto tří uvedených úrovní klasifikace existují ještě dvě nižší úrovně územněsprávního statistického členění, tyto úrovně však již nemají vliv na rozdělení podpory z EU. Jedná se o tzv. místní administrativní jednotky (LAU).

Tabulka 3: Členění území České republiky

Úroveň	Název	Jednotek
NUTS I	Stát	1
NUTS II	Regiony soudržnosti	8
NUTS III	Kraje	14
LAU 1 (dřívější NUTS IV)	Okresy	76 + 22 městských částí Prahy
LAU 2 (dřívější NUTS V)	Obce	6258

Pramen: Vlastní zpracování podle Šrein, 2008

1.5 Cíle regionální politiky pro období 2007 - 2013

V období 2007 – 2013 sleduje regionální politika tři cíle. Je zde kladen důraz na specifické potřeby určitých území, jako jsou venkovské a městské oblasti. Cíle podporují „integrováný přístup“ politiky soudržnosti, která plní jak sociální cíle a cíle týkající se životního prostředí, ale pomáhá také růstu zaměstnanosti. (Politika soudržnosti a města 2006)

Jsou financovány prostřednictvím strukturálních fondů (Evropský fond regionálního rozvoje a Evropský sociální fond) a Fondu soudržnosti.

1.5.1 Cíl 1 – Konvergence

Provazníková ve své knize uvádí, že nárok na čerpání finančních prostředků z tohoto cíle se týká regionů s HDP na obyvatele nižším než 75% průměru EU. Hlavním smyslem tohoto cíle

je urychlit konvergenci nejméně rozvinutých členských států a regionů. Vlasák (2008) píše, že v EU o počtu 27 členů se tento cíl bude týkat 84 regionů v 17 členských státech. Provažníková (2009) dále uvádí, že cíl je realizován prostřednictvím strukturálních fondů ERDF, EFS a CF. Soustřeďuje se zejména na podporu zaměstnanosti a vznik nových pracovních míst. Dalšími, které mohou čerpat finanční prostředky, jsou regiony, jejichž hrubý národní důchod na obyvatele je nižší než 90% průměru EU. Na pomoc má nárok i Česká republika mimo hlavního města Prahy. Nejvíce finančních prostředků je vyčleněno právě na cíl Konvergence.

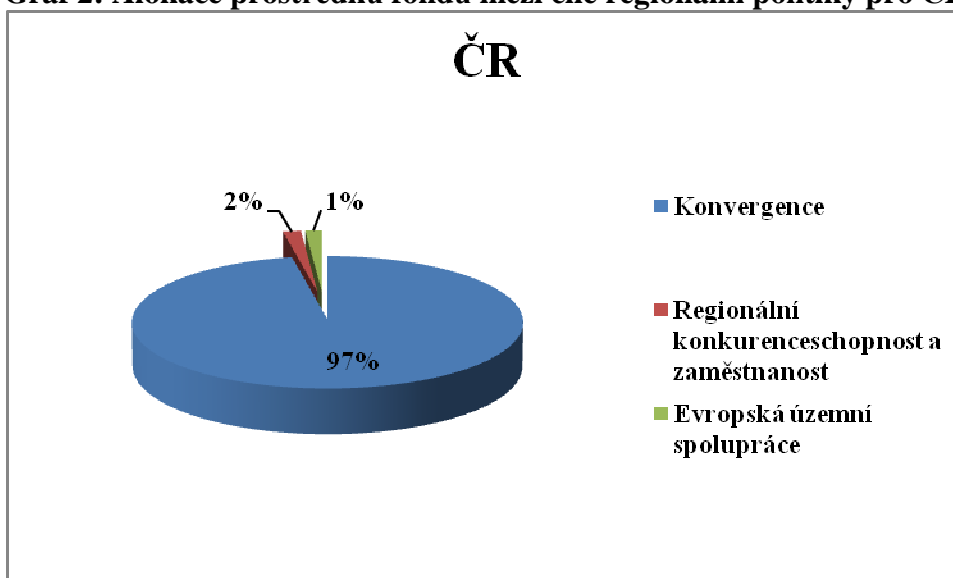
1.5.2 Cíl 2 – Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost

Podle Provažníkové (2009) je tento cíl zaměřen na zvýšení atraktivnosti regionů a posílení tak jejich konkurenceschopnosti a zaměstnanosti. Podpora je realizována prostřednictvím různých inovací, ochrany životního prostředí, znalostní ekonomiky atd. Finančními nástroji cíle jsou ERDF a EFS. Spadá pod něj i hlavní město Praha.

1.5.3 Cíl 3 – Evropská územní spolupráce

Dále Provažníková (2009) uvádí, že třetí cíl vychází z iniciativy Interreg a soustředí tedy pozornost na vyvážený, harmonický a trvale udržitelný rozvoj evropského území. Jedná se o podporu přeshraniční, mezinárodní a meziregionální spolupráce. Cíl je realizován z fondu ERDF a v České republice mají nárok na finanční prostředky z tohoto bloku všechny regiony.

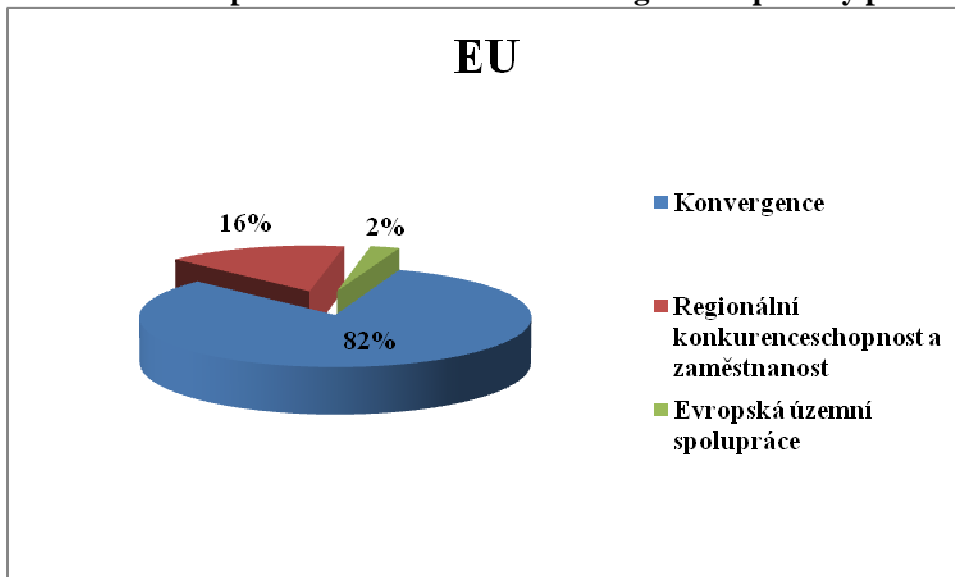
Graf 2: Alokace prostředků fondů mezi cíle regionální politiky pro ČR

Pramen: Vlastní zpracování podle Strukturální fondy 2010a, online

Česká republika může obdržet v tomto programovém období 26,69 mld. Eur (tedy přibližně 752,7 mld. Kč. Evropská unie financuje ale 85% celkových výdajů a náš stát musí poskytnout zbylé finanční prostředky, které činí asi 4 mld. Eur, jinak ČR odpadá nárok na čerpání z těchto fondů.

Graf 3: Alokace prostředků fondů mezi cíle regionální politiky pro státy EU

Pramen: Vlastní zpracování podle Strukturální fondy 2010a, online

Státům Evropské unie bude přiděleno 347 mld. Eur prostřednictvím strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Také pouze v případě spolupodílení se ostatních států na financování, jak je uvedeno u grafu č. 2.

2 Strategické dokumenty pro aplikaci regionální politiky EU v ČR

Přistoupení České republiky k Evropské unii a její zapojení do strukturální politiky s sebou neslo i vypracování celé řady strategických a programových dokumentů. Všechny tyto dokumenty musí být v souladu s legislativou Evropské unie.

2.1 Strategické obecné zásady Společenství

Dle Marka a Kantora (2009) tento pojem označuje rámcový strategický dokument pro regionální politiku EU a jsou největším strategickým dokumentem vůbec. V tomto dokumentu jsou definovány hlavní zásady a priority hospodářské a sociální soudržnosti EU pro období 2007 – 2013. Poukazuje na možné způsoby, jak by regiony co nejefektivněji využili finančních prostředků ve výši 308 miliard eur, které jsou k dispozici na příštích sedm let v rámci unijní regionální politiky. V návaznosti na SOZS každý členský stát připraví tzv. Národní strategický referenční rámec (píší o něm dále v této kapitole), který je dále předložen Evropské komisi, která i SOZS navrhne. Po návrhu pak EK tento dokument zašle k projednání Evropskému parlamentu a Evropské radě, kteří pak rozhodnou o jeho finální podobě.

2.2 Národní rozvojový plán

V dokumentu Národního rozvojového plánu (2006, online) je uvedeno, že je sestaven pro programové období let 2007 – 2013 a aktualizuje tak NRP minulý, který byl sestaven pro zkrácené programové období let 2004 – 2006. Je výchozím dokumentem pro čerpání finanční podpory ze strukturálních fondů a fondu soudržnosti EU. NRP ČR poskytuje dostatečnou oporu a konkrétní východiska pro zpracování Národní referenčního strategického rámce. Národní rozvojový plán vychází z usnesení vlády ČR. Jeho sestavení se opíralo jednak o obecné dokumenty národní (zde můžeme jmenovat např. NRP ČR 2004 – 2006, Strategii hospodářského růstu ČR, Národní program reforem apod.) a evropské (Evropská strategie zaměstnanosti, Lisabonská strategie apod.) a jednak o relevantní dokumenty resortů (Strategie udržitelného rozvoje ČR, Strategie regionální rozvoje, Národní akční plán zaměstnanosti apod.) a výstupy evaluačních projektů (Bariéry růstu konkurenceschopnosti ČR atd.) a další dokumenty.

Tento plán obsahuje popis současné situace v České republice, definuje problematické oblasti, hlavní cíle rozvojové strategie a určuje finanční rámec pomoci.

Globálním cílem NRP v období 2007 – 2013 je přeměna socioekonomického prostředí České republiky v souladu s principy udržitelného rozvoje tak, aby Česká republika byla přitažlivým místem pro realizaci investic, práci a život obyvatel. Prostřednictvím trvalého posilování konkurenceschopnosti bude dosahováno udržitelného růstu, jehož tempo bude vyšší než průměrný růstu EU 27. ČR bude usilovat o růst zaměstnanosti a o vyvážený a harmonický rozvoj regionů, který povede ke zvyšování úrovně kvality života obyvatelstva.

Takto definovaný globální cíl mohu krátce shrnout na: „Udržitelný rozvoj založený na konkurenceschopnosti“. Globální cíl je pak východiskem pro sestavení jednotlivých prioritních os, jejichž dosažení nás přiblíží k uskutečnění cíle globálního. (Národní rozvojový plán 2006)

Prioritní osy NRP jsou následující:

- *Posilování konkurenceschopnosti České republiky*: posilování konkurenceschopnosti podnikatelského sektoru zvyšováním jeho produktivity a urychlení udržitelného a hospodářského růstu;
- *Rozvoj moderní a konkurenceschopné společnosti*: modernizace vzdělávání, zvyšování odborné kvalifikace a cílem posílit lidský potenciál pro zajištění aktuální a budoucí zaměstnanosti a podnikání;
- *Vyvážený a harmonický rozvoj území České republiky*: podpora se zaměřuje na snížení disparit v socioekonomické úrovni mezi a uvnitř regionů, rozvoji regionální ekonomiky, podporu budování regionálních a místních dopravních komunikačních systémů, zlepšování dostupnosti regionů a péči o životní prostředí;
- *Životní prostředí a dostupnost*: podpora kvalitního životního prostředí spolu s dostupností dopravních a komunikačních sítí, podpora úspor energií.

2.3 Národní strategický referenční rámec

Chvojková a Květoň (2007) ve své knize píše, že NSRR provádí analýzu hospodářského vývoje ČR. Klade důraz na vymezení silných stránek země, důležitých pro zvýšení konkurenceschopnosti a definování problémových oblastí, jejichž opomíjení mohlo brzdit udržitelný rozvoj.

NSRR udává systém operačních programů politiky hospodářské a sociální soudržnosti 2007 – 2013, jejichž prostřednictvím budou jednotlivé prioritní osy realizovány. Byl přijat Evropskou

komisí 27. 7. 2007. Sestavuje ho země na základě principu partnerství. Sumarizuje české priority a popisuje implementační strukturu pro efektivní využití unijních prostředků. Je rozdělen do dvou hlavních částí – strategické a operační. Strategická část popisuje zvolenou strategii pro všechny definované cíle politiky soudržnosti EU. V operační části najdeme seznam operačních programů a také alokaci jejich finančních prostředků.

Dle Marka a Kantora (2009) NSRR reaguje na faktory, jež negativně ovlivňují dynamiku českého ekonomického a sociálního prostředí. Mezi ně se řadí:

- málo efektivní veřejná správa,
- nedostatečně rozvinuté inovační procesy, které ovlivňují konkurenceschopnost podniků,
- špatná vymahatelnost práva,
- nedostatečný soulad mezi potřebami zaměstnavatelů a kvalifikací pracovní síly i nabídkou vzdělávacích institucí,
- regionální rozdíly a postupné zhoršování rozvojového potenciálu některých regionů,
- nedostačující vybavení dopravními a dalšími infrastrukturními sítěmi.

2.4 Operační programy

Provazníková (2009) ve své knize uvádí, že operační programy jsou strategické dokumenty rámcově vymezené pro konkrétní oblast podpory (např. průmysl, infrastruktura). OP jsou nástrojem realizace Národního rozvojového plánu a Národního strategického referenčního rámce. Na základě operačních programů se čerpají prostředky ze strukturálních fondů EU. O jejich schválení rozhoduje Evropská komise. Operační programy můžeme rozdělit na tematické (sektorové) nebo regionální. Tematické programy řeší problémy dané oblasti (např. doprava, životní prostředí), regionální se vztahují k určitému regionu (NUTS II).

Vláda České republiky přijala na základě NRP a NSRR pro rok 2007 – 2013 26 operačních programů, z nichž bylo definováno pět skupin:

- **regionální operační programy:** jsou určeny pro celé území ČR s výjimkou hlavního města Prahy. Podpora z těchto programů směřuje zejména na modernizaci infrastruktury, zlepšení prostředí pro malé a střední podniky, zvýšení podílu cestovního ruchu a zlepšení životních podmínek obyvatel měst a venkova.;
- **integrováný operační program:** hlavním smyslem programu je rozvoj veřejných služeb, vědy a inovací. Program podporuje spíše větší integrované projekty, jejichž příprava a koordinace bude náročnější na přípravu.;

- **sektorové (tematické) operační programy:** zaměřuje se na podporu podnikatelů, rozvoj regionů pro investory, inovaci výrobků atd. Pro následující období (tj. pro období 2007 – 2013) byly definované následující sektorové operační programy: OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Podnikání a inovace, OP Životní prostředí, OP Doprava, OP Výzkum a vývoj pro inovace a OP Technická pomoc.;
- **operační programy přeshraniční spolupráce:** zahrnuje spolupráci se sousedními zahraničními regiony. Důležitou oblastí je také posilování společenských, hospodářských a kulturních vztahů, rozvoj cestovního ruchu a budování flexibilního trhu práce a to prostřednictvím společných intervencí.;
- **operační program Praha:** v rámci programu se uplatňují dva samostatné programy v rámci cíle Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Cílem operačního programu Praha - Konkurenceschopnost, je zvýšení její konkurenceschopnosti prostřednictvím odstranění slabín a rozvojových bariér, zlepšení dostupnosti dopravních a telekomunikačních služeb, zkvalitněním městského prostředí a zvýšením inovačního potenciálu města. Operační program Adaptabilita a zaměstnanost má za cíl zvýšit zaměstnanost a hospodářský růst prostřednictvím efektivního a flexibilního trhu práce a konkurenceschopné pracovní síly. Další podpora směřuje na využití výzkumně-vývojového potenciálu regionu a do integrace sociálně vyloučených skupin obyvatelstva.

Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova se neřadí mezi operační programy. Je zaměřen na rozvoj venkova České republiky. Podpora, která směřuje z PRV, je primárně určena na rozvoj zemědělství, zlepšení vzhledu obcí a zkvalitnění života místních obyvatel a návštěvníků. (Dotace UK 2011)

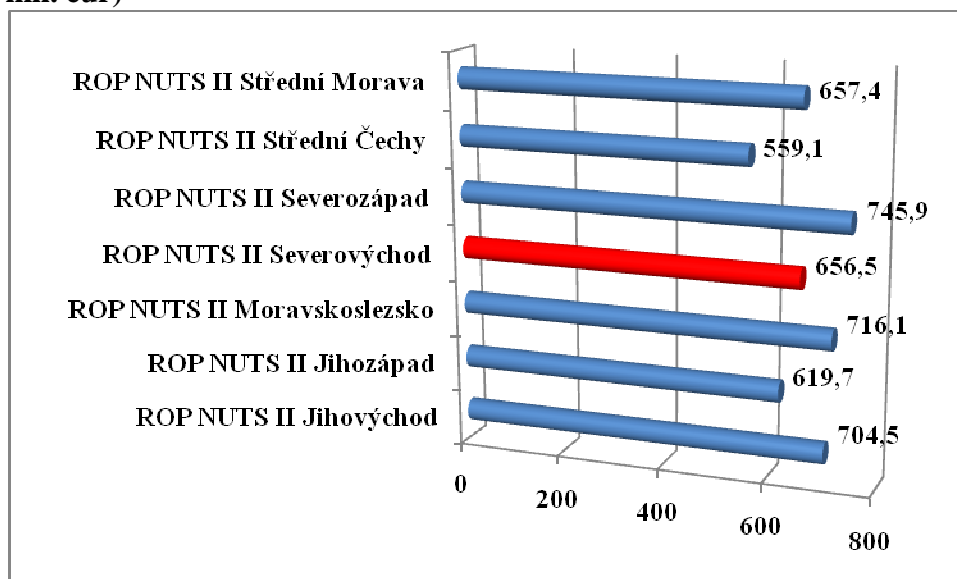
3 Analýza operačních programů pro investiční potřeby NUTS Severovýchod

3.1 Regionální operační programy v ČR

Regionální operační programy, jak jsem již uvedla, jsou určeny pro regiony soudržnosti (NUTS II). Jejich celková přidělená částka je 4,66 miliard eur. Tyto programy řeší problémy v rámci regionů jednotlivých členských zemí EU a snaží se tak přispět k jejich vyváženému rozvoji. Řídícím orgánem zodpovědným za správnou realizaci operačního programu je Regionální rada příslušného regionu soudržnosti.

Na programové období 2007 – 2013 je sestaveno sedm regionálních operačních programů. Programy jsou financovány z Evropského fondu regionálního rozvoje.

Graf 4: Alokace finančních prostředků z fondů EU pro ČR v rámci cíle Konvergence (v mil. eur)

Pramen: Vlastní zpracování podle Strukturální fondy 2010b, online

3.1.1 Regionální operační program pro NUTS II Jihovýchod

Regionálního operační program Jihovýchod (2007) uvádí, že *globálním cílem* tohoto programu je „posilování konkurenceschopnosti regionu vytvořením podmínek pro efektivní využívání rozvojového potenciálu na území NUTS II Jihovýchod prostřednictvím komplexního zlepšení dopravní dostupnosti a propojení rozvojových pólů regionu, vedoucího také k využívání potenciálu v oblasti cestovního ruchu. Dále zkvalitňování podmínek pro

život obyvatel ve městech a na venkově v souladu s principy udržitelného rozvoje.“(Regionální operační program NUTS II Jihovýchod 2007 – 2013, 2007)

Mezi *specifické cíle* zařadíme:

- zkvalitnit dopravní dostupnost a dopravní obslužnost území při respektování ochrany životního prostředí,
- zvýšit účast udržitelného cestovního ruchu na hospodářské prosperitě regionu,
- zkvalitnit podmínky pro život obyvatel ve městech a na venkově.

3.1.2 Regionální operační program NUTS II Jihozápad

V Regionálním operačním programu Jihozápad (2007) se píše, že jeho *globálním cílem* je „zvýšení konkurenceschopnosti a atraktivity regionu v zájmu dlouhodobě udržitelného zvyšování kvality života obyvatel.“

V návaznosti na globální cíl jsou určeny tyto *specifické cíle*:

- zlepšit dostupnost center osídlení z dalších obcí a měst regionu, z center mimo region a také zlepšit vazby uvnitř regionu,
- aktivizovat rozvojový potenciál neregionálních a regionálních center a stabilizovat venkovské oblasti vyváženým rozvojem sídelních funkcí měst a obcí,
- zlepšit využití primárního potenciálu území a posílit ekonomický význam udržitelného cestovního ruchu,
- zajistit efektivní čerpání prostředků ROP NUTS II Jihozápad a podpořit absorpční schopnost ruchu.

3.1.3 Regionální operační program NUTS II Moravskoslezsko

Regionální operační program Moravskoslezsko (2007) uvádí, že jeho *globálním cílem* je „urychlit rozvoj regionu a zvýšit jeho konkurenceschopnost efektivnějším využitím jeho potenciálu. Tohoto cíle bude dosaženo zejména zvyšováním kvality života obyvatel a atraktivity regionu pro investory a návštěvníky, zlepšováním podmínek pro práci i volný čas, zejména modernizací dopravní a technické infrastruktury a rozvojem dalších atributů spokojenosti obyvatel a návštěvníků regionu. Konkurenceschopnost regionu Moravskoslezsko bude posilována vytvářením příhodných podmínek pro podnikání a aktivním marketingem Moravskoslezského kraj.“ Mezi *specifické cíle* Regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko patří:

Zkvalitnit dopravní infrastrukturu krizového řízení a dopravní dostupnost v regionu při současném respektování ochrany životního prostředí.

- zvýšit prosperitu ekonomiky a kvalitu života v regionu a snížit míru nezaměstnanosti,
- všestranně zkvalitnit prostředí měst a jejich občanskou infrastrukturu v souladu s potřebami jejich udržitelného rozvoje,
- podpořit komplexní rozvoj venkova a zachovat základní funkce venkovského prostoru regionu Moravskoslezsko pro obyvatele, návštěvníky i investory,
- vytvořit institucionální, technické a administrativní podmínky pro realizaci Regionálního operačního programu regionu soudržnosti Moravskoslezsko a absorpční kapacitu regionu.

3.1.4 Regionální operační program NUTS II Severovýchod

V Regionálním operačním programu Severovýchod (2007) jsem se dočetla, že jeho *globálním cílem* je „zvýšení kvality fyzického prostředí regionu, což povede ke zvýšení atraktivity regionu pro investice, podnikání a život obyvatel. Prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu bude docházet k jeho konvergenci k průměrné úrovni socioekonomického rozvoje EU“.

Globálního cíle dosáhneme díky těmto *specifickým cílům*:

- zvýšit dostupnost regionu a efektivnost dopravy při respektování ochrany životního prostředí,
- zlepšit kvalitu života a veřejných služeb pro obyvatelstvo s důrazem na snižování regionálních disparit.
- zvýšit efektivnost využití přírodního a kulturního potenciálu regionu.
- zvýšit atraktivitu regionu pro podnikání a investice.

3.1.5 Regionální operační program NUTS II Severozápad

Globální cíl Regionálního operačního programu Severozápad (2007) definuje jako „zvýšení kvality fyzického prostředí a přeměnu ekonomických a sociálních struktur regionu, jako předpoklad pro zvýšení atraktivity regionu pro investice, podnikání a život obyvatel. Prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu bude docházet k jeho konvergenci k průměrné úrovni socioekonomického rozvoje ČR/EU.“

V návaznosti na tento globální cíl jsou definovány tyto *specifické cíle*:

- moderní a atraktivní města, představující hlavní hybnou sílu ekonomického rozvoje regionu,

- venkovské oblasti, využívající místní i regionální potenciál pro zajištění plnohodnotného života svých obyvatel,
- dostupný region umožňující efektivní mobilitu svých obyvatel.

3.1.6 Regionální operační program NUTS II Střední Čechy

Globálním cílem podle Programového dokumentu regionu Střední (2007) je „vytvořit podmínky pro dynamický růst HDP regionu a zajištění vysoké kvality života obyvatel měst i venkova prostřednictvím zvýšení atraktivity regionu pro bydlení, podnikání, investice a cestovní ruch“.

Vše bude realizováno prostřednictvím těchto *čtyř specifických cílů*:

- zajištění vysoké a udržitelné mobility obyvatel při současném snižování negativních dopadů dopravy na životní prostředí,
- zvýšení návštěvnosti a prodloužení délky pobytu návštěvníka a posílení místních příjmů z cestovního ruchu,
- zvýšení kvality života ve městech i na venkově a posílení role městských center jako přirozených pólů růstu v regionu,
- zvýšení absorpční kapacity regionálních a místních aktérů.

3.1.7 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Regionální operační program fondu soudržnosti Střední Morava (2007) vádí, že *globálním cílem* je „zvýšení ekonomické vyspělosti, zlepšení konkurenceschopnosti regionu a životní úrovně jeho obyvatel ve svém komplexu. Komplexní pojetí globálního cíle se týká jak posílení ekonomického rozvoje městských oblastí, představujících rozvojová centra regionu, tak stabilizace venkovského prostoru. Tohoto cíle bude dosaženo prostřednictvím naplnění vnitřního potenciálu regionu (posílením vazeb mezi centry prosperity a zaměstnanosti) a jejich venkovským zázemím. Současně však region vykazuje svůj vnější rozvojový potenciál (především oblasti dopravy, cestovního ruchu a atraktivnosti pro podnikání, jež by měl být naplněním tohoto ROP rovněž podpořen.“

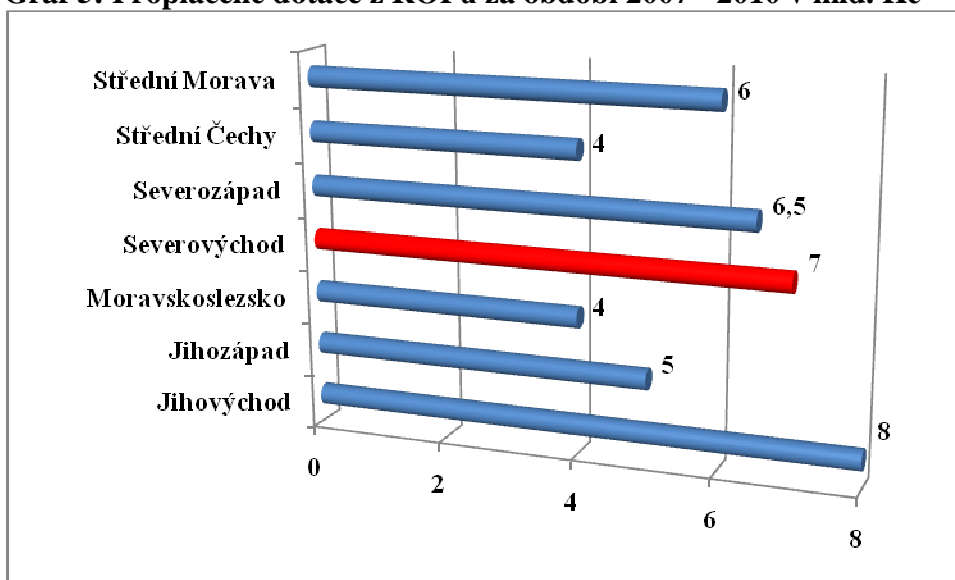
K uskutečnění globálního jsou určeny *tři specifické cíle*:

- zajištění efektivní, flexibilní a bezpečné dopravní infrastruktury v rámci regionu soudržnosti Střední Morava a spolehlivé, kvalitní a integrované veřejné dopravní služby,

- zlepšení kvality života v regionu soudržnosti Střední Morava, zvýšení atraktivity regionálních center, měst a obcí, zajištění kvalitní a dostupné sociální služby a příznivých, podpůrných podmínek pro podnikání,
- zlepšení atraktivnosti regionu soudržnosti Střední Morava pro účely cestovního ruchu zlepšením jeho infrastruktury, služeb, informovanosti a propagace.

Všech sedm regionálních operačních programů má také stanoveno své *prioritní osy*. Jsou si velmi podobné, jenom jinak formulované. Prioritní osy byly nejčastěji zaměřeny na rozvoj měst a venkova, rozvoj dopravní infrastruktury, rozvoj cestovního ruchu a rozvoj venkova.

Graf 5: Proplacené dotace z ROPů za období 2007 - 2010 v mld. Kč

Pramen: Vlastní zpracování podle Dvořáčková 2011, č. 2

Nejvíce finančních prostředků bylo na konci roku 2010 alokováno ROPu Jihovýchod. ROP Severovýchod se řadí hned na druhé místo. Ve článku Charbuského a Stejskala (2010, č. 12) se uvádí, že pro získání finančních prostředků je důležité projekt správně zpracovat. Nejčastější chybou předkladatelů projektů byly problémy s dokládáním povinných příloh, projekt také mnohdy obsahoval aktivity, které nebylo možné z ROPů financovat.

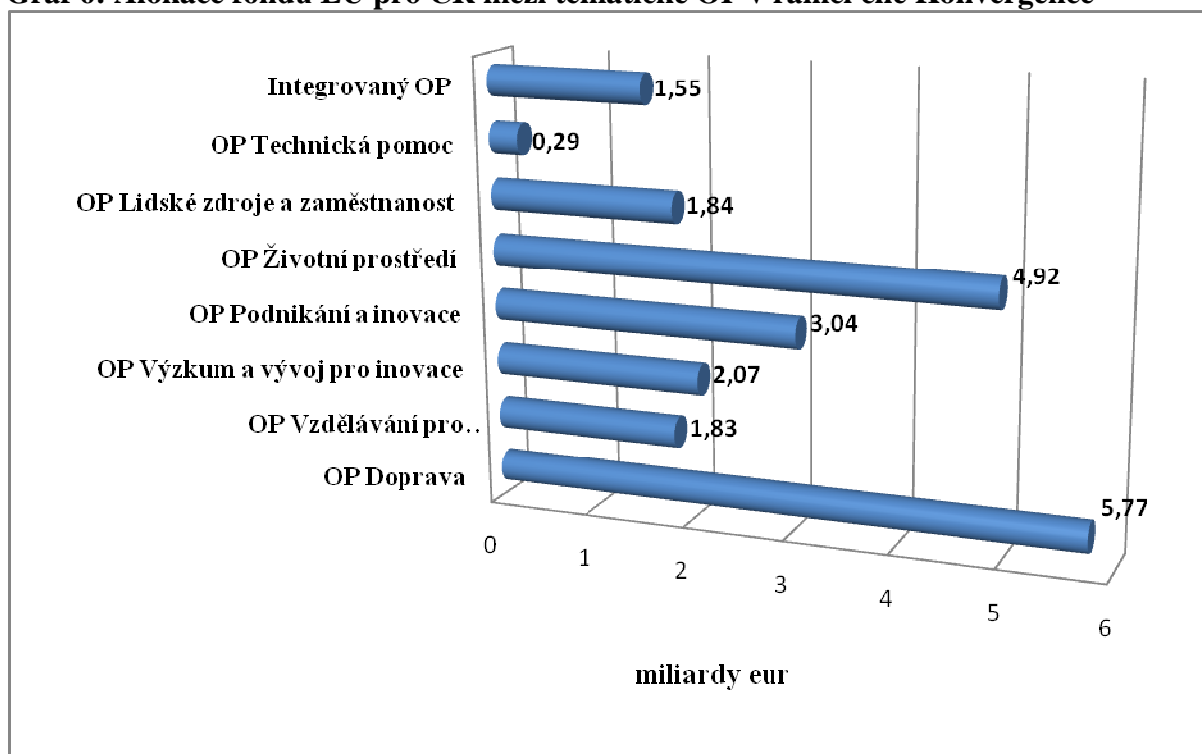
3.2 Tematické operační programy využívající obce pro své potřeby

Tyto programy vycházejí z NRP ČR pro léta 2007 – 2013. Jedná se o programy v rámci cíle Konvergence a jsou určeny pro všechny regiony mimo Hlavního města Praha. Na toto programové období je vypracováno osm tematických operačních programů – OP Životní

prostředí, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Podnikání a inovace, OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Doprava, Integrovaný Operační program a OP Technická pomoc. Maraek a Kantor (2009) uvádějí, že programy mají na starosti příslušná česká ministerstva, která ke každému programu sestaví metodologický materiál a upřesní konkrétní podmínky pro projektové žádosti. Pro získání finančních prostředků v rámci operačního programu je důležité, aby byl projekt zaměřen na jeden z cílů programu a také musí splnit všechny náležitosti, které stanoví řídicí orgán.

Na stránkách Strukturálních fondů (2010d, online) jsem se dočetla, že existují programy, které jsou financovány jak z prostředků cíle Konvergence, tak z prostředků pro cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost. Jedná se o vícecílové operační programy a patří mezi ně OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Integrovaný OP a OP Technická pomoc.

Graf 6: Alokace fondů EU pro ČR mezi tematické OP v rámci cíle Konvergence

Pramen: Vlastní zpracování podle Strukturální fondy 2010c, online

Strukturální fondy (2010c, online) uvádí, že na tematické programy bylo celkem vyčleněno 21,2 miliardy euro. Nejvýše finančních prostředků bylo alokováno na OP Doprava a OP Životní prostředí. Je nutné říci, že z cíle Regionální a konkurenceschopnost a zaměstnanost jsou tematické operační programy navýšeny ještě o částku 75,8 milionů eur. Tyto finanční prostředky „navíc“ směřují na vícecílové operační programy, jež je uvedeno výše. Nejvíce

žádostí poslaly kraje na OP Životní prostředí a největší objem finančních prostředků požadují z OP Lidské zdroje a zaměstnanost.

3.2.1 Operační program Životní prostředí

Operační program Životní prostředí (2007, online) definuje globální cíl jako ochranu a zlepšování kvality životního prostředí jako jednoho ze základních principů udržitelného rozvoje. Řídícím orgánem je Ministerstvo ŽP. Kvalitní životní prostředí je důležité pro zdraví obyvatel, zvýšení atraktivity pro život v dané oblasti, práci a investice. Díky novým investicím se zvýší konkurenceschopnost na daném území a také zaměstnanost. Opět máme v návaznosti na globální cíl stanoveny určité specifické cíle, které jsou potom rozvíjeny pomocí několika prioritních os. Cíle, kterých chceme pomocí programu dosáhnout, jsou následující – zlepšování kvality vod, kvality ovzduší, udržitelné využívání energetických zdrojů, kvalitnější nakládání s odpady, omezování průmyslového znečištění a rizik, odstraňování starých ekologických zátěží, ochrana přírody a krajiny a zvyšování povědomí veřejnosti v otázkách ochrany životního prostředí.

Operační program je rozdělen do osmi prioritních os: *Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní, Zlepšování kvality ovzduší a snižování emisí, Udržitelné využívání zdrojů energie, Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží, Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik, Zlepšování stavu přírody a krajiny, Rozvoj infrastruktury pro environmentální, poradenství a osvětu, Technická pomoc.* Nejvíce finančních prostředků je alokováno na osu Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní, tj. 1 988,55 mil. eur.

3.2.2 Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost

Podle Prováděcího dokumentu Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (2010, online) je globálním cílem zvýšit zaměstnanost a zaměstnatelnost lidí v ČR na úroveň průměru 15 nejlepších zemí EU. Řídícím orgánem je Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Operační program je rozpracován do šesti prioritních os: *Adaptabilita, Aktivní politiky trhu práce, Sociální integrace a rovné příležitosti, Veřejná správa a veřejné služby, Mezinárodní spolupráce a Technická pomoc.* Prioritní osa Aktivní politiky trhu práce získala největší alokaci 597,91 mil. eur.

3.2.3 Integrovaný operační program

Prováděcí dokument Integrovaného operačního programu (2009, online) uvádí, že řídicím orgánem programu je určeno Ministerstvo pro místní rozvoj. Je rozpracován do devíti prioritních os, z nichž šest se týká cíle Konvergence.

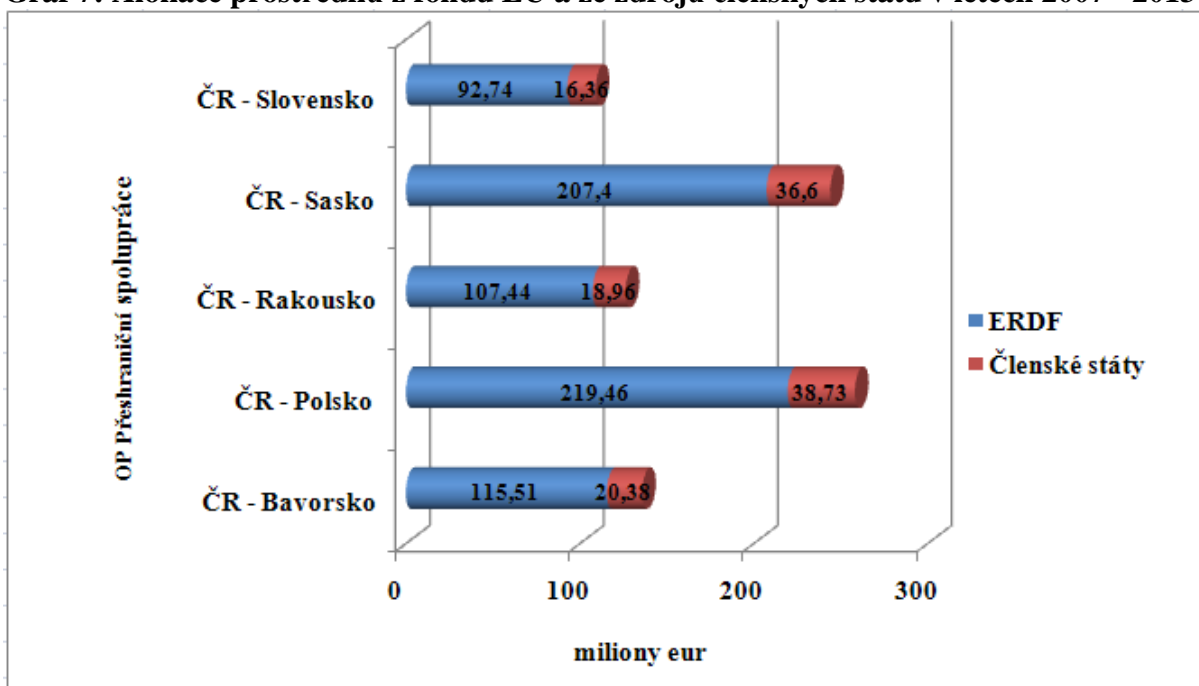
Jsou to následující prioritní osy: *Modernizace veřejné správy, Zavádění ICT v územní veřejné správě, Zvýšení kvality a dostupnosti veřejných služeb, Národní podpora cestovního ruchu, Národní podpora územního rozvoje a Technická pomoc*. Osa Zvýšení kvality a dostupnosti služeb získala největší objem finančních prostředků ve výši 545,1 milionů eur.

3.3 Evropská územní spolupráce

Strukturální fondy (2010d, online) na svých stránkách uvádí, že evropská územní spolupráce je třetím cílem politiky hospodářské a sociální soudržnosti, která se uskutečňuje prostřednictvím přeshraniční, nadnárodní a meziregionální formy spolupráce a dvou síťových programů – ESPON 2013 (monitorovací síť pro evropské územní plánování) a INTERACT II (program pro výměnu zkušeností s přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spoluprací), jež jsou určeny pro všechny členy EU.

OP Přeshraniční spolupráce se zaměřuje na společný rozvoj a zlepšení přístupu k informačním a komunikačním technologiím, spolupráci v oblasti výzkumu a vývoje, vzdělávání, inovací, zapojení postižených osob do společnosti, budování čistíren odpadních vod, podporu přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, společenských, kulturních a volnočasových aktivit a na další jiné oblasti. Pro Českou republiku je definováno pět OP Přeshraniční spolupráce a to s Polskem, Saskem, Bavorskem, Rakouskem a Slovenskem.

Graf 7: Alokace prostředků z fondu EU a ze zdrojů členských států v letech 2007 - 2013

Pramen: Vlastní zpracování podle Peková (2010, online)

Deník veřejné správy (2011, online) uvádí příklad OP Preshraniční spolupráce ČR – Polsko. Nejvíce finančních prostředků bylo poskytnuto na projekty týkající se posilování dostupnosti příhraničních oblastí, tedy na komunikace, cyklostezky a jiné. Významné byly také aktivity, které podporují rozvoj cestovního ruchu mezi Českem a Polskem.

Na české straně je největší zájem, co se podporované oblasti týká, o podporu infrastruktury a životního prostředí.

Strukturální fondy (2010d, online) dále uvádí, že všechny členské státy EU, Norsko a Švýcarsko využívají také **Operační program Meziregionální spolupráce**. Cílem programu je výměna zkušeností při restrukturalizaci regionů, přenos znalostí, snížení regionální nezaměstnanosti, podpora informačních a komunikačních technologií apod. Z Evropského fondu pro regionální rozvoj je na tento program vyčleněno 321,32 mil. Eur.

Dalším a posledním programem, o kterém se v této kapitole zmíním, je **Operační program Nadnárodní spolupráce**. Na stránkách Strukturálních fondů (2010e, online) jsem se dozvěděla, že Česká republika operační program sdílí s Rakouskem, Polskem, částí Německa, Maďarskem, Slovinskem, Slovenskem, částí Itálie a z nečlenských států s částí Ukrajiny. Program je zaměřen na spolupráci inkubátorů v regionech s upadajícím průmyslem,

podporu terciálního vzdělávání, spolupráci mezi městy a regiony, zvyšování kvality městské hromadné dopravy apod. Je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj částkou 246 mil. Eur.

3.4 Program rozvoje venkova

Bejčková (2009) ve své knize uvádí, že řídicím orgánem Programu rozvoje venkova je Ministerstvo zemědělství. Vychází z Národního strategického plánu rozvoje venkova. Program rozvoje venkova se člení na čtyři prioritní osy a čtvrtou osou je Leader. se provádí strategie rozvoje venkova. Je financovaný z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova.

Státní zemědělský intervenční fond (2010, online) uvádí, že v období 2007 – 2013 disponuje program rozpočtem 94 miliard Kč. Přidělené finanční prostředky mají přispět ke konkurenceschopnosti a podnikání v zemědělské, zpracovatelské a lesnické sféře. Cílem je zvýšení kvality života na venkově a ochrana a rozvoj kulturního dědictví venkova. (Projekty obcí v Programu rozvoje venkova 2007 – 2013, 2010) Program má přispět k naplnění cílů Lisabonské strategie ve všech oblastech – Společnost založená na znalostech, Vnitřní trh a podnikatelské prostředí, Trh práce a udržitelný rozvoj.

Program rozvoje venkova je rozdělen do čtyř prioritních os: Zlepšení konkurenceschopnosti zemědělství a lesnictví, Zlepšení životního prostředí a krajiny, Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova a LEADER.

Graf 8: Finanční alokace z EAFRD na Program rozvoje venkova

Pramen: Vlastní zpracování podle Boháčkové a Hrabánkové (2009)

Program rozvoje venkova je stále ve větší oblibě obcí, uvědomují si, že je to jedinečný finanční zdroj, ze kterého mohou získat finanční prostředky. Nejvíce finančních prostředků bylo alokováno na Zlepšování životního prostředí a krajiny. Pokud žadatelé o projekt odstraní chyby v podávání projektů jako je neúplnost povinných příloh, pozdě podané žádosti o proplacení, chyby ve výběrových řízeních, jistě dojde i k navýšení alokované částky v jednotlivých prioritních osách programu, uvádí článek Projekty obcí v Programu rozvoje venkova 2007 – 2013 (2010).

4 Základní charakteristika regionu NUTS II Severovýchod

Jednotka NUTS II v sobě zahrnuje, jako jediná, tři samosprávné kraje, které odpovídají úrovni NUTS III – Královéhradecký, Liberecký a Pardubický kraj. V Regionálním operačním programu NUTS II Severovýchod (2007, online) se uvádí, že se region rozkládá se podél severní až severovýchodní hranice Čech s Německem a Polskem. Celková rozloha tohoto regionu je 12 439,6 km², což představuje 15,8% rozlohy celé České republiky a žije zde podle údajů ČSÚ k 1. lednu 2007 1 509 758 obyvatel.

Jedná se o zemědělsko-průmyslový region, který má mnoho služeb a rozvinutý cestovní ruch. Královéhradecký, Pardubický a Liberecký kraj drží dlouholetou tradici v některých svých průmyslových odvětvích. Královéhradecký kraj vyniká výrobou hudebních nástrojů, Pardubický strojírenstvím, textilní výrobou, stavebnictvím, potravinářstvím, chemickým a elektrotechnickým průmyslem a Liberecko je známo sklářskou a bižutérní výrobou. Frýdlantsko, Moravskotřebovsko patří mezi ekonomicky slabé regiony regionu soudržnosti. Mezi největší průmyslová města můžeme zařadit Hradec Králové, Liberec, Jablonec nad Nisou, Pardubice a Chrudim. Pevnou základnu regionu Severovýchod tvoří zemědělská výroba společně se zpracovatelským průmyslem. K ekonomickému rozvoji by regionu pomohla výstavba dálnic a rychlostních komunikací a zlepšení železniční dopravy. Velice významnou roli má cestovní ruch. Severovýchodní region patří k nejnavštěvovanějším regionům v ČR, k čemuž přispívá příroda, bohaté kulturní dědictví, pamětihodnosti a lázeňství v regionu.

Nejsilnější stránkou regionu Severovýchod je jednoznačně cestovní ruch a výkonnost exportu. Příležitost ke zlepšení vidí region v dopravním napojení, které je třeba zkvalitnit, zejména v oblasti železniční dopravy. Další oblastí rozvoje je malé a střední podnikání, příliv zahraničních investic a podpora terciálního vzdělání.

Tabulka 4: Srovnání ukazatelů regionů NUTS II za rok 2009

Region/Ukazatel	HDP	Čistý disponibilní důchod	Míra nezaměstnanosti	Počet obyvatel	Počet okresů
Střední Čechy	10,80%	232 352 Kč	4,40%	1 247 533	1 146
Jihozápad	10,00%	216 145 Kč	5,20%	1 209 506	1 124
Severozápad	8,30%	186 487 Kč	10,30%	1 143 834	486
Severovýchod	11,40%	257 888 Kč	7,30%	1 509 758	1 144
Jihovýchod	14,30%	290 280 Kč	6,50%	1 666 700	1 377
Střední Morava	9,30%	206 259 Kč	7,50%	1 233 083	702
Moravskoslezsko	9,70%	209 426 Kč	9,70%	1 247 373	299

Pramen: Vlastní zpracování podle ČSÚ (2011b, online)

4.1 Liberecký kraj

Podle Wokouna (2008) celková výměra území v tomto kraji dosahuje 3163 km² a bydlí zde 439 tisíc obyvatel. Poblíž Liberce se nachází město Jablonec nad Nisou, které je s Liberem spojeno městskou dopravou a umožňuje tak dojíždět za prací asi 2000 osobám. Prvenství má kraj v nevyšším počtu lesních pozemků, což znamená horší dopravní dostupnost a také do jisté míry odlehlost od ostatních krajů.

Mezi ostatními kraji vyniká zejména vysokým podílem průmyslu, zato v zemědělství zaostává za ostatními kvůli nepříhodným podmínkám. Z průmyslu je zde nejvíce zastoupen lehký a zpracovatelský. Na Liberecku, Jablonecku a Novoborsku má svou tradici sklářský a textilní průmysl.

Jsou zde vyšší podnikatelské aktivity, nižší průměrná mzda a také mírně vyšší nezaměstnanost. Kraj má velmi dobré přírodní podmínky, nalezneme zde Jizerské hory, Lužické hory a Krkonoše.

Rozvojový potenciál Libereckého kraje je soustředěn do následujících prostorů – vytvoření klastru vázaného na Technickou univerzitu Liberec a rozvoj sklářského a textilního průmyslu, rozvoj integrovaného a dopravního systému v okresech Liberec a Jablonec, potenciál nevyužívaných průmyslových objektů na Liberecku a Jablonecku, potenciál komplexního rozvoje Euroregionu Nisa s pozitivními přínosy zejména pro Liberecko a Jablonecko, rozvojový potenciál bývalého vojenského letiště Hradčany.

4.2 Královéhradecký kraj

Wokoun (2008) ve své knize píše, že Královéhradecký tento kraj obývá 548,4 tisíc obyvatel a nachází se mezi krajem Libereckým a Pardubickým. Severní a východní část tvoří Krkonoše a Orlické hory a je zde příznivé životní prostředí.

Kraj se vyznačuje vyšším podílem zemědělstvím a služeb, z důvodu příznivých podmínek Polabí. Průměrná hrubá mzda tu je na nižší úrovni, ale zaměstnanosti je tu vyšší než v ostatních krajích.

K růstu zaměstnanosti přispěli především zahraniční investoři, kteří vytvořili nové výrobní kapacity. Příliv zahraničního kapitálu pomohl také elektrotechnickému průmyslu.

Slabou stránkou je nevyhovující stav dopravního napojení, zejména údržby. Chybějí zde obchvaty měst a i když má Královéhradecký kraj hustou síť železnic, bylo by dobré zlepšit jejich stav. Jak Liberecký, tak Královéhradecký kraj mají vodní hospodářství na velmi dobré úrovni.

Rozvoj průmyslových zón a sídelních center je soustředěn do jižní části kraje. Na severu, severovýchodě a východě je strategie rozvoje zaměřena především na cestovní ruch, zemědělství, lesnictví a zpracovatelský průmysl.

Rozvojový potenciál je koncentrován do oblastí – centrální části kraje a zejména prostor bližšího zázemí Hradce Králové a prostor ve směru na Pardubice s možnostmi rozvoje průmyslu a logistických zařízení, Jičín a jeho průmyslová zóna, průmyslová zóna Kvasiny (Solnice s potenciálem rozvoje automobilového průmyslu), potenciál rozvoje rekreace a cestovního ruchu v Krkonoších a Orlických horách.

4.3 Pardubický kraj

Podle Wokouna (2008) v Pardubickém kraji bydlí 506 tisíc obyvatel. Životní prostředí je zde na velmi dobré úrovni, mimo centrální části. Jižní část kraje tvoří Železné hory, severovýchod Orlické hory.

Oproti Královéhradeckému kraji má vyšší podíl zemědělství, znatelně vyšší podíl stavebnictví, průmyslu a nižší podíl služeb. Tradici v tomto kraji má chemický průmysl, elektrotechnika, strojírenství, textilní a lehký průmysl. Vstup zahraničního kapitálu pomohl v rozvoji právě tradičnímu elektrotechnickému průmyslu.

Podobně jako tomu je v Královéhradeckém kraji, i Pardubický kraj naráží na problém špatného stavu železnic a silniční sítě. Energetická infrastruktura je na dobré úrovni zejména díky existenci elektrárny v Opatovicích a dostatek vodních zdrojů staví na dobrou úroveň i vodohospodářství v kraji.

Rozvojový potenciál je koncentrován do těchto oblastí – potenciál rozvoje elektrotechnického průmyslu v Pardubicích, vytvoření klastru vázaného na chemickou výrobu, vysoké školy v Pardubicích a Technologický park Pardubice, rozvoj zemědělského a potravinářského

komplexu v nížinných částech kraje, potenciál rozvoje rekreace v oblasti Orlických hor, Železných hor a na Svitavsku, potenciál rozvoje dalších průmyslových zón, potenciál rozvoje integrovaného dopravního systému a další.

Tabulka 5: Ukazatelé krajů NUTS II Severovýchod za rok 2010

Ukazatel/Kraj	Liberecký	Pardubický	Královéhradecký
Počet obyvatel	439 942	517 164	554 803
Hrubá mzda (v Kč)	21 878 Kč	20 666 Kč	21 107 Kč
Nezaměstnanost (v %)	10,54	9,87	8,37
HDP ¹ (V%)	2,9	4,1	4,5
Rozloha (Km ²)	3163	4519	4759
Počet obcí	215	451	448

Pramen: Vlastní zpracování podle ČSÚ (2011c a 2011d)

ČSÚ (2011e, online) uvádí, že v roce 2009 vykázaly všechny kraje záporný vývoj HDP. Největší pokles z těchto tří krajů vykázal Liberecký kraj, přitom v minulých letech měl největší přírůstky tohoto ukazatele. Příčinou poklesu bylo exportní odvětví (automobilový průmysl, výroba kovů, gumárenství), které v minulých letech naopak pomáhalo kraji k ekonomickému růstu. V Libereckém kraji se také projevíly hluboké strukturální problémy nejdříve ve sklářském průmyslu a poté ve výrobě automobilových dílů. V roce 2009 došlo k největším poklesům hrubé přidané hodnoty v odvětvích výroby skla a keramiky, výroby strojů a přístrojů, výroby aut a automobilových dílů a výroby elektrických strojů a přístrojů. Na rozdíl od Libereckého kraje, Pardubický kraj zaznamenal relativně vysoký růst a to zejména zásluhou vývoje v odvětvích výroby elektrických strojů a přístrojů, výroby elektřiny, ve stavebnictví a také v odvětví telekomunikací a spojů.

4.4 Prioritní osy ROP NUTS II Severovýchod

Regionální operační program NUTS II Severovýchod je realizován prostřednictvím pěti prioritních os. Jednotlivé prioritní osy jsou dále rozděleny na oblasti podpory. Každá prioritní osa má svůj definovaný hlavní cíl a několik specifických cílů. V následujících odstavcích jsou rozebrány jednotlivé prioritní osy Regionálního operačního programu Severovýchod.

Prioritní osa 1 – Rozvoj dopravní infrastruktury

¹ Ukazatel HDP se mi podařilo získat pouze za rok 2009, je vypočítán dle objemových indexů (min. rok = 100)

Z Letáku k prioritní ose 1 (2010, online) jsem se dočetla, že hlavním cílem osy je zvýšit dostupnost regionu a efektivnost dopravy při respektování ochrany životního prostředí. Celkové přidělené finanční prostředky jsou ve výši 242,9 milionu eur. Osa je dále rozpracována na tři oblasti podpory: Rozvoj regionální silniční dopravní infrastruktury. Do této oblasti můžeme zařadit projekty, týkající se modernizace, rekonstrukce a výstavby silnic II. a III. třídy, protihlukových stěn, budování mostů, kruhových objezdů apod. O podporu zde mohou žádat kraje. Další oblastí podpory je Podpora projektů zlepšující dopravní dostupnost území. Cílem podpory je zajistit kvalitní standard dopravní obslužnosti v regionu integrací jednotlivých druhů dopravy šetrných k životnímu prostředí. Tato oblast se týká výstavby či dostavby tratí pro ekologickou veřejnou dopravu, výstavby a rekonstrukce cyklistických cest za účelem zvýšení bezpečnosti, nákupu a modernizace ekologických nízkopodlažních autobusů apod. Zažádat o dotaci na tuto oblast mohou kraje, obce, svazky obcí, organizace zřizované nebo zakládáné kraji, obcemi či státem, podnikatelské subjekty, nestátní neziskové organizace a provozovatelé drážní dopravy. Třetí oblastí podpory je Rozvoj veřejných mezinárodních letišť. Smyslem osy je zajištění kvalitního leteckého spojení v regionu z hlediska zvýšení dopravní dostupnosti na regionální i národní úrovni a dalšího ekonomického a sociálního rozvoje. Prostředky mohou být použity na rekonstrukci, modernizaci a výstavbu letištní infrastruktury apod. Na dotaci mají nárok kraje, obce a organizace zřizované nebo zakládáné kraji nebo obcemi.

Prioritní osa 2 – Rozvoj městských a venkovských oblastí

Dle Letáku k prioritní ose 2 (2010, online) jsem se dozvěděla, že oblast podpory je zaměřena na zlepšení kvality života a veřejných služeb pro obyvatelstvo s důrazem na snižování regionálních disparit. Přidělené alokované prostředky jsou ve výši 223,2 milionu eur. Osa je reprezentována třemi oblastmi podpory. První oblastí je Rozvoj regionálních center. Oblast je zaměřena na posílení vyváženého ekonomického a společenského rozvoje velkých měst jako regionálních center. Dotace je určena pro kraje, obce s více než 50 tis. obyvateli, pro organizace zřizované nebo zakládáné obcemi či kraji, nestátní neziskové organizace, hospodářskou komoru a její složky. Další podporovanou oblastí je Rozvoj měst. Posláním osy je posílení ekonomického a společenského rozvoje měst. O dotaci mohou požádat kraje, obce s více než 5 tis. obyvateli, dobrovolné svazky obcí, zájmová sdružení právnických osob, hospodářská komora a její složky aj. Třetí oblast má název Rozvoj venkova. Jak již vyplývá z názvu, cílem je zvýšit atraktivitu venkova pro život obyvatel. Finanční prostředky mohou být přiděleny krajům, obcím s počtem obyvatel 500 – 5000, dobrovolným svazkům obcí,

organizacím zřizovaným nebo zakládaným obcemi nebo kraji, hospodářské komoře a zájmovým sdružením právnických osob. Nyní uvedu některé příklady projektů za celou prioritní osu: regenerace kulturních, historických a technických památek, revitalizace náměstí, parků a dalších veřejných prostranství, výstavba a modernizace infrastruktury pro volnočasové aktivity, pořízení nových zdravotních přístrojů a vybavení apod.

Prioritní osa 3 – Cestovní ruch

Leták k prioritní ose 3 (2010, online) uvádí, že cílem této osy je zvýšení efektivity a využití přírodního a kulturního potenciálu regionu je hlavní náplní této prioritní osy. Z fondů Evropské unie je vyčleněno na osu 144,4 milionu eur. Je rozdělena na dvě oblasti podpory. První z nich je Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti cestovního ruchu. Oblast je zaměřena na kvalitní infrastrukturu a zvýšení spektra služeb pro rozvoj cestovního ruchu v regionu. Patří sem budování cyklotras, parkovacích kapacit pro návštěvníky, revitalizace kulturně-historických a technických památek a další projekty. Dotace může být přidělena krajům, obcím, svazkům obcí, neziskovým organizacím, podnikatelským subjektům, zájmovým sdružením právnických osob a organizacím zřizovaným nebo zakládaným obcemi či kraji. Druhá oblast podpory je soustředěna na Marketingové a koordinační aktivity v oblasti ČR. Pomoc je směřována na zájem turistů o region prostřednictvím koordinovaného rozvoje a propagace místních produktů cestovního ruchu. Příkladem projektů je tvorba analytických a strategických dokumentů v oblasti cestovního ruchu, systém značení turistických cílů apod.

Prioritní osa 4 – Rozvoj podnikatelského prostředí

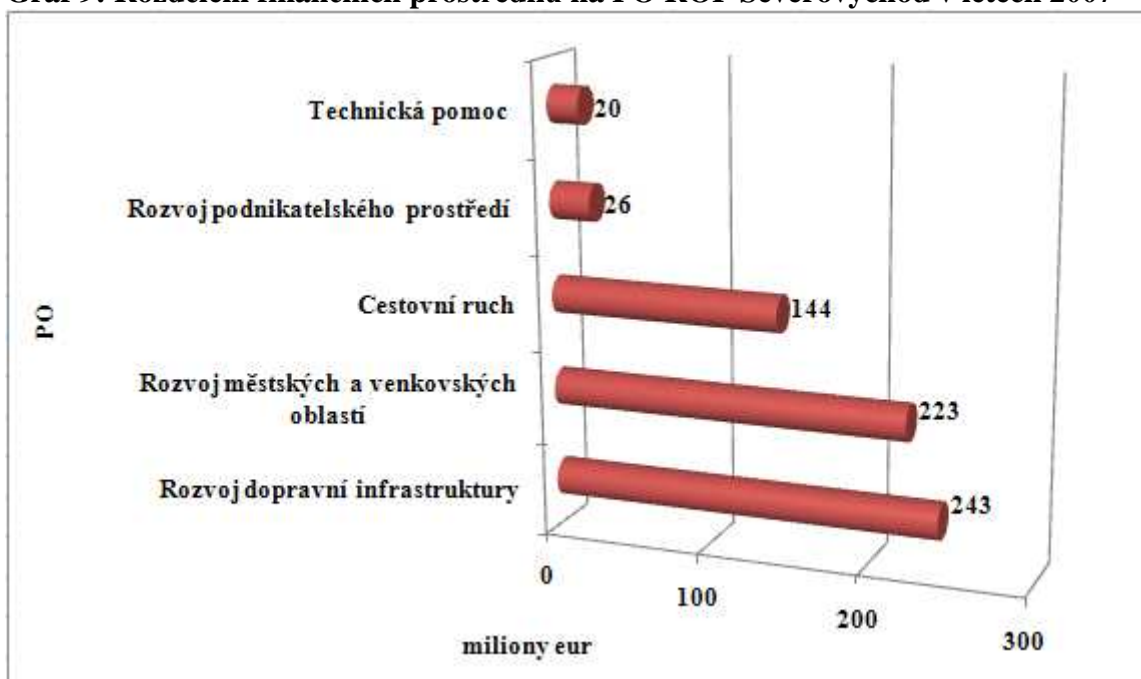
V dokumentu Rady Severovýchod (2009a, online) se píše, že cílem osy je zvýšit atraktivitu pro podnikání a investice. Celkové alokované zdroje jsou 26,3 milionu eur. Osa je dále rozdělena do dvou oblastí, pomocí kterých bude cíl realizovat. Jednou z podporovaných oblastí je Podpora rozvoje infrastruktury pro podnikání. Oblast je zaměřena na rozšíření a využití nemovitostí určených pro podnikání. Mezi dotované projekty můžeme zařadit regeneraci a revitalizaci brownfields k rozvoji podnikatelských aktivit, napojení stávajících a nových průmyslových zón a ploch na pátevní komunikace a technickou infrastrukturu apod. O dotaci na tyto projekty mohou žádat podnikatelské subjekty. Podpora rozvoje spolupráce firem se středními školami a učiteli, dalšími regionálními vzdělávacími institucemi a úřady práce, rozvoj inovačních aktivit v regionu je druhou oblastí, kam směřuje podpora. Důraz je kladen na rozvoj inovačních aktivit a na vytváření příznivých podmínek pro uplatnění

absolventů škol na trhu práce. Projekty se věnují investicím do zlepšení vybavení učeben a dalších prostor na školách apod. Na dotaci mají nárok obce, organizace zřizované nebo zakládané kraji a střední školy.

Prioritní osa 5 – Technická pomoc

Rada Severovýchod (2009b, online) uvádí, že tato osa si dává za cíl efektivní a bezproblémovou realizaci programu a stimulování dostatečné absorpční kapacity regionu. Ze strukturálních fondů získala osa 20 milionu eur, tedy nejméně prostředků ze všech pěti prioritních os. Je rozdělena na oblasti podpory – Podpora aktivit spojených s realizací a řízením ROP a Podpora absorpční kapacity regionu NUTS II Severovýchod. Jde zejména o tvorbu reklamy a publicity celému ROP Severovýchod.

Graf 9: Rozdělení finančních prostředků na PO ROP Severovýchod v letech 2007 – 2013

Pramen: Vlastní zpracování podle Rady Severovýchod (2009b, online)

5 Analýza čerpání finančních prostředků vybraných obcí Libereckého kraje

Ke své analýze jsem si vybrala okresní města Libereckého kraje – Liberec, Jablonec nad Nisou a Semily. Původně jsem chtěla analyzovat všechna okresní města, tedy i čtvrté Turnov. S městem jsem ale obtížně komunikovala, tak jsem svůj výběr zúžila na tyto tři města. Jedná se o poměrně velká města, tudíž si myslím, že jejich potřeby dotačních titulů z Evropské unie budou rozsáhlé. Nejdříve města krátce charakterizují jak po sociální, tak po ekonomické stránce. Poté na základě získaných informací z dokumentů měst a údajů, které jsem získala přímo od osob, zabývajících se danou problematikou, vyhodnotím potřebu čerpání finančních prostředků z jednotlivých operačních programů. Ve své analýze uvedu pro názornost jak investiční potřeby, tak neinvestiční. Neinvestiční potřeby činí jen zlomek celkové alokované částky.

Tabulka 6: Ukazatelé za jednotlivé obce v 1. – 3. čtvrtletí 2010

Okres/Ukazatel	Míra nezaměstnanosti	Počet obyvatel	Katastrální výměra	Počet obcí
Liberec	9,82%	100 914	10612,94 ha	59
Jablonec nad Nisou	10,05%	45 254	3138,37 ha	34
Semily	8,61%	8 918	1631,35 ha	65

Pramen: Vlastní zpracování podle ČSÚ (2011f, online)

5.1 Profil města Jablonec nad Nisou

Podle údajů ČSÚ (2011g, online) ve městě žije 45 328 obyvatel a jeho celkové rozloha je 31,38 km². Na severu hraničí s Polskou republikou, na západě s okresem Liberec a na jihu a východě sousedí s okresem Semily. V okrese najdeme 34 obcí, z toho 8 měst. Statutární město Jablonec nad Nisou je proslulé svým sklářským průmyslem, zpracovatelským, keramikou a také porcelánem. Významný vliv zde má turistický ruch, Jablonec láká svým přírodním bohatstvím a také množstvím stavebních a kulturních památek mnohé turisty domácí, ale i ze zahraničí. Míra registrované nezaměstnanosti zde byla na konci roku 2010 ve výši 10,2%.

5.1.1 Investiční potřeby města Jablonce nad Nisou

Hlavní dokument, kde má město definováno své investiční (ale i neinvestiční) potřeby, je Strategický plán rozvoje města. Je to dokument, který určuje priority rozvoje města. Ve Strategickém plánu města má město Jablonec nad Nisou vymezených následujících osm

tematických oblastí – Doprava, Podnikání a ekonomika, Školství a vzdělávání, Sociální věci, zdravotnictví, zaměstnanost, Urbanismus a bydlení, Kultura, sport a cestovní ruch, Infrastruktura a životní prostředí, Občanská společnost, veřejná správa, udržitelný rozvoj, bezpečnost a veřejný pořádek. Na tyto oblasti se město zaměřuje a podporuje jejich rozvoj – například investičními akcemi z fondů Evropské unie.

- **Doprava** uvnitř města je komplikována absencí silničního obchvatu, který by snížil intenzitu dopravy ve městě a zlepšil kvalitu místního životního prostředí. Také počet parkovacích míst ve městě je nedostatečný. Velká členitost reliéfu města snižuje možnost využívání nemotorových druhů dopravy. Tento problém se dá vyřešit výstavbou cyklostezek či běžeckých tratí. Velká intenzita dopravy má v Jablonci za následek velkou nehodovost v důsledku neosvětlených přechodů pro chodce či jejich nevhodného umístění.
- Kvalita **školských zařízení** je ve městě na dobré úrovni, slabinou je však špatný technický stav těchto zařízení. Nedostatek **sportovišť** pro neorganizovanou veřejnost a pro individuální sporty patří také mezi slabou stránku města.
- **Zdravotní služby** jsou v Jablonci také na uspokojivé úrovni, město má ale malý počet ordinací s bezbariérovým přístupem.
- Město má nedostatek volných bytů a rozvojových ploch pro **bydlení**. Nevhodná je také zastaralá struktura bytového fondu – zejména nedostatek startovacích a sociálních bytů. Ve městě se nacházejí panelová sídliště, která by byla potřeba zregenerovat. Tato sídliště jsou již zastaralá a vyžadují nejen revitalizaci domů jako takových, ale i veřejných prostor na sídlištích, tj. parkovacích ploch a pozemních komunikací, veřejné zeleně, dětských hřišť apod. Chybí zde rekonstrukce některých historických budov, které snižují atraktivitu centra města.
- Ve městě chybí koncepce rozvoje **cestovního ruchu**. Je zde nefunkční navigační systém města, upozorňující na místní atraktivity, také image města jako města sklářství a bižuterie na níž lze navázat řadu produktů cestovního ruchu není využívána. Chybí zde také infrastruktura cestovního ruchu – dostatek parkovacích míst či široká škála kvalitních ubytovacích a stravovacích služeb.
- V oblasti **životního prostředí** je potřeba revitalizovat parky a veřejnou zeleň, realizovat obnovitelné zdroje energie a úsporná opatření. Problémem je nenapojení obcí na horním toku Nisy na kanalizaci a z toho vyplývající znečištění řeky, jejich

toků i přehrad. Chybí odkanalizování některých průmyslových objektů ve městě, uvádí Strategický plán města Jablonce nad Nisou (2007, online).

V návaznosti na jednotlivé tematické oblasti vypracovává město projekty, pomocí nichž chce uspokojit své potřeby.

5.1.2 Čerpání finančních prostředků města z fondů EU pro potřeby rozvoje města Jablonce nad Nisou

Město využívá dotací ze strukturálních fondů Evropské unie. V takto získaných dotacích má město příležitost pro zlepšení svého rozvoje a zkvalitnění života svých obyvatel. Ing. Jana Dvořáková, pracující na odporu investic, se mnou souhlasí: „Možnost čerpání prostředků z fondů EU je pro nás příležitostí, která pomůže i k rozvoji města.“

Tabulka 7: Přehled schválených projektů města Jablonce nad Nisou

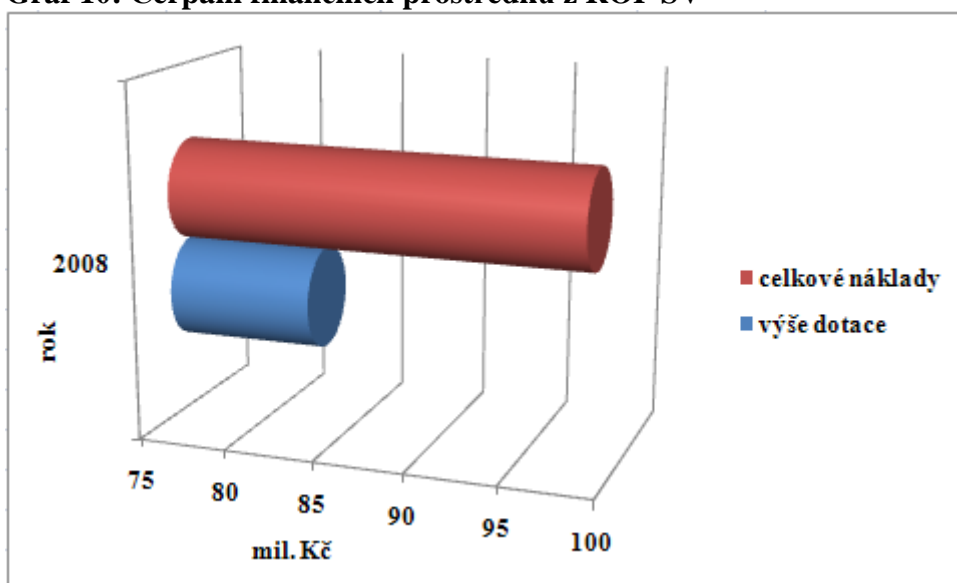
Název projektu	Financující OP	Doba realizace	Typ	Celkové náklady
Zateplení ZŠ Pasířská	OPŽP	2007	investiční	55 155 203 Kč
Regenerace bývalé požární zbrojnice a modernizace kamerového a dohlížecího systému	ROP	2008	investiční	69 380 746 Kč
Územně analytické podklady správního území města Jablonec nad Nisou	IOP	2008	neinvestiční	737 800 Kč
Jablonecko jako centrum cestovního ruchu Jizerských hor	ROP	2008	investiční	7 357 924 Kč
Rozvoj volnočasových aktivit	ROP	2008	investiční	28 150 159 Kč
Obnova alejí	OPŽP	2008	neinvestiční	433 315 Kč
Výstavba pěších komunikací	IOP	2010	investiční	3 376 729 Kč
Park Nová Pasířská	IOP	2009	investiční	15 709 093 Kč
Mosty 2010	Přeshraniční spol.	2009	neinvestiční	348 880 Kč
Typový projekt Czech Point	IOP	2009	neinvestiční	31 448 Kč
Týden seniorů	Přeshraniční spol.	2009	neinvestiční	269 500 Kč
Sportovní hry	Přeshraniční spol.	2009	neinvestiční	374 499 Kč
Komplex v ulici Řetízková, Na Kopci, Skřivánčí	IOP	2010	investiční	11 714 322 Kč
Revitalizace sportovních středisek	Přeshraniční spol.	2007 - 2013	investiční	49 262 468 Kč
Společná akce cyklistů	Přeshraniční spol.	2008	neinvestiční	54 589 Kč
Celkové náklady na projekty				242 356 675 Kč
Z toho investiční projekty celkem				240 106 644 Kč
Z toho neinvestiční projekty celkem				2 250 031 Kč

Pramen: zpracováno autorem dle interních materiálů města

Z následující tabulky vyplývá, že město nemá pouze investiční potřeby, ale také neinvestiční. Investiční potřeby realizují pomocí investičních projektů a naopak. Neinvestiční projekty se nazývají také „měkké“ projekty. Měkké projekty nemají charakter dlouhodobé investice. Příkladem těchto projektů může být poskytování sociálních služeb, vzdělávací činnost apod. Jednotlivé projekty v tabulce jsou dále charakterizovány v následujících podkapitolách.

5.1.2.1. Čerpání finančních prostředků z ROP NUTS II Severovýchod

Graf 10: Čerpání finančních prostředků z ROP SV

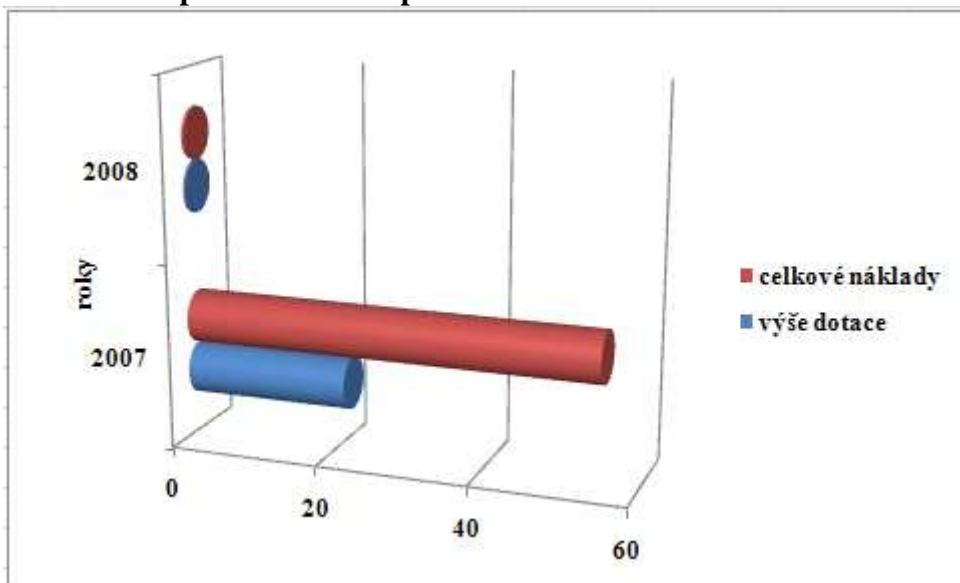
Mezi projekty, které byly úspěšnými a získaly tak nárok na dotaci od Evropské unie, se řadí Rozvoj volnočasových aktivit v lokalitě ulice F. L. Čelakovského, Regenerace bývalé požární zbrojnice a modernizace kamerového a dohlížecího systému a Jablonecko jako centrum cestovního ruchu Jizerských hor.

Projekt Rozvoj volnočasových aktivit se řadí pod *prioritní osu 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí* a do oblasti podpory: *Rozvoj měst*. Ročenka (2009, online) uvádí, že první zmíněný projekt byl zaměřen na revitalizaci nevzhledné lokality s nálety dřevin v okolí panelových domů a dále řešil nedostatek volně přístupných sportovišť. Nový areál je bezplatně k dispozici pro širokou veřejnost. Ve sportovním areálu se nachází rozmanitá škála herních ploch a prvků, které podporuje in-line dráha. Místo hřiště nakopanou s vymezeným přístupem byla zřízena volně přístupná travnatá plocha universálního sportoviště. Plochy v areálu jsou využity jako sportoviště s parkovou úpravou a přírodním charakterem především pro relaxaci obyvatel a rekreační sport.

Další projekt Regenerace požární zbrojnice a modernizace kamerového a dohlížecího systému je zařazen do *prioritní osy 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí* a oblasti podpory: *Rozvoj měst*. Cílem projektu je využití prostor objektu bývalé požární zbrojnice pro potřeby městské policie a oddělení krizového řízení městského úřadu v Jablonci nad Nisou. Dále se v rekonstruovaném objektu bude nacházet sídlo krizového centra. V prostorách se také najde místo pro styk s veřejností, psychologa a potřebné nouzové ubytování pro evakuované osoby. Třetí projekt spadá do *prioritní osy 3: Cestovní ruch* a oblasti podpory: *Marketingové a koordinační aktivity v oblasti ČR*. Projekt má tři části: vznik a podpora aktivit Regionálního turistického informačního centra, turistický region Jizerské hory bez bariér, využití památek v produktech a programech CR (analýza prostředí, sestavení databáze památek) a marketingová podpora a propagace turistického regionu Jizerské hory (veletrhy CR, internetová podpora). Nositelem projektu za město je informační centrum. Hlavním cílem je zvýšit objem cestovního ruchu a zlepšit kvality a rozsahu služeb CR při respektování zásad udržitelného rozvoje.

5.1.2.2. Čerpání finančních prostředků z tematických operačních programů

Graf 11: Čerpání finančních prostředků z OPŽP

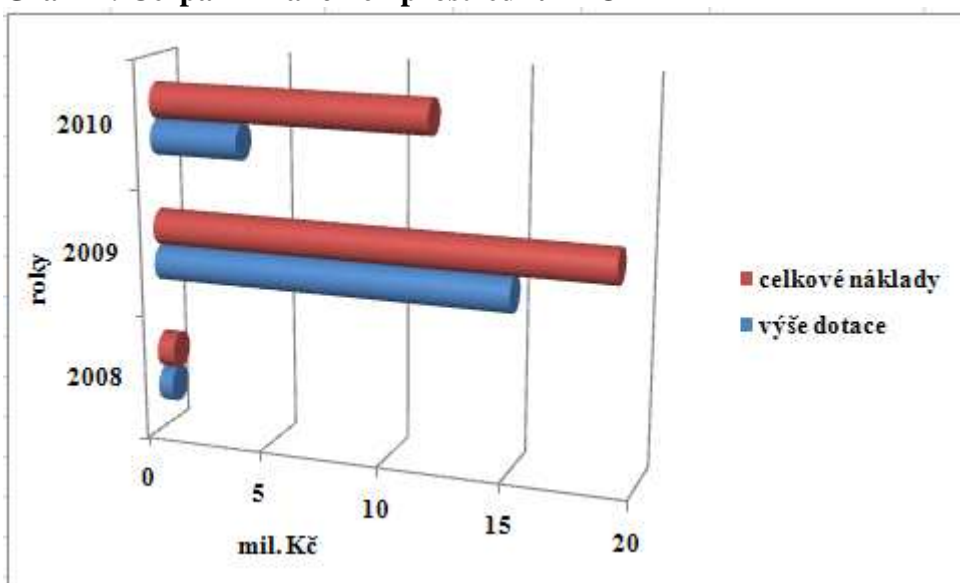

V rámci programu Životního prostředí byly realizovány dva projekty v letech 2008 a 2007. V Ročence (2009, online) města je uvedeno, že v roce 2008 to byl projekt Obnova alejí ve vybraných lokalitách v Jablonci nad Nisou. Tento projekt byl neinvestiční a řešil obnovu uličních stromořadí. Stromy v tomto objektu byly ve špatném zdravotním stavu a měly pouze

krátkodobou perspektivu. V rámci projektu došlo k vykácení starých a k výsadbě nových dřevin. Na jaře 2009 byly obnoveny trávníky v okolí vysazených stromů.

Druhým projektem bylo Zateplení ZŠ Pasířská. Projekt řešil dodatečné zateplení objektů školy, střešních konstrukcí, výměnu oken, izolace proti zemní vlhkosti a přídatné souvrství střech. Provoz školy se zateplením výrazně zefektivní. Náklady školy související zejména s vytápěním se výrazně sníží, odstraní se problémy s vlhkostí v některých budovách. Zvýší se také bezpečnost školy, protože odpadnou problémy, které byly se starými okny v budovách. K 1. září 2009 se otevřela škola po rekonstrukci.

Graf 12: Čerpání finančních prostředků z IOP

V programovém období 2007 – 2013 bylo dosud schváleno pět projektů na tento operační program. V roce 2008 projekt s názvem Územně analytické podklady správního území města Jablonec nad Nisou, v roce 2009 šlo o projekty Park Nová Pasířská, Czech Point a v roce 2010 byl schválen projekt Komplex v ul. Řetízková, Na kopci a Skřivánčí a projekt Výstavba pěších komunikací. Dva projekty byly neinvestiční, z celkové alokované částky na tento OP tvoří pouze 2,5%.

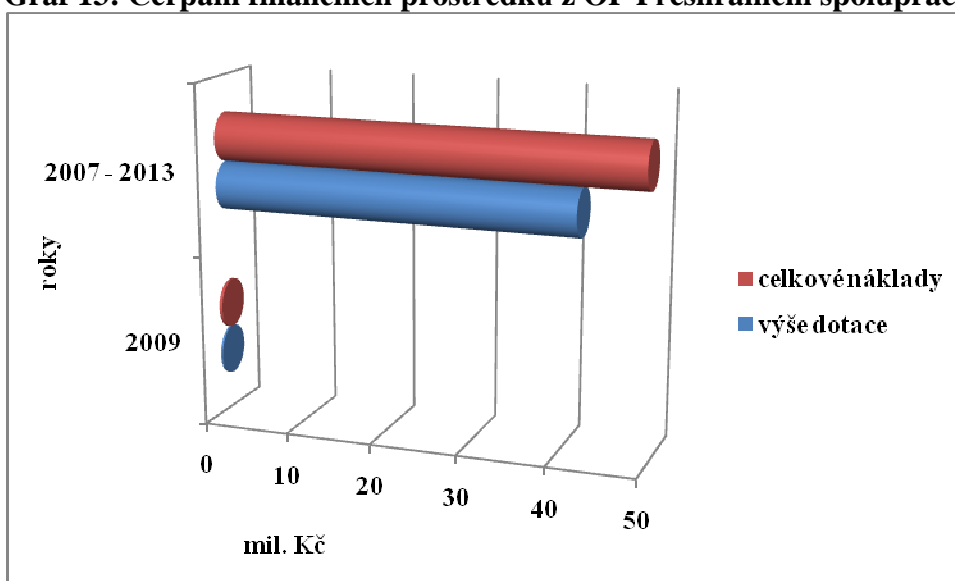
V Ročence (2009, online) jsou definovány všechny zmíněné projekty. Projekt Nová Pasířská dá vzniknout novým konstrukcím pěším komunikacím, novým povrchům a konstrukcím parkových ploch včetně odvodnění. V rámci bezbariérových opatření se plánuje vybudování snížených obrubníků chodníků. Bude zpevněna plocha pro příležitostní akce. Dále projekt přinese vybudování nových cyklostezek a lávky přes tok Lužické Nisy pro cyklisty a in-line bruslaře. Počítá se také s vybudováním nového veřejného osvětlení a s demolicí nepotřebných zpevněných ploch. Dojde k úpravě zeleně, bude doplněna o nové keře a stromy. Parkové

plochy vč. pěších komunikací budou doplněny lavičkami, případně dalšími prvky pro oddych, odpadkovými koši a stojany pro kola.

V rámci projektu Komplex v ul. Řetízková, Na Kopci a Skřivánčí dojde k rekonstrukci bytového domu. Tyto plánované stavební úpravy přispějí ke zlepšení a zkvalitnění bydlení v objektu. Primárním cílem je zlepšení tepelně technických vlastností obvodových konstrukcí budovy.

5.1.2.3. Čerpání finančních prostředků z Operačního programu Přeshraniční spolupráce

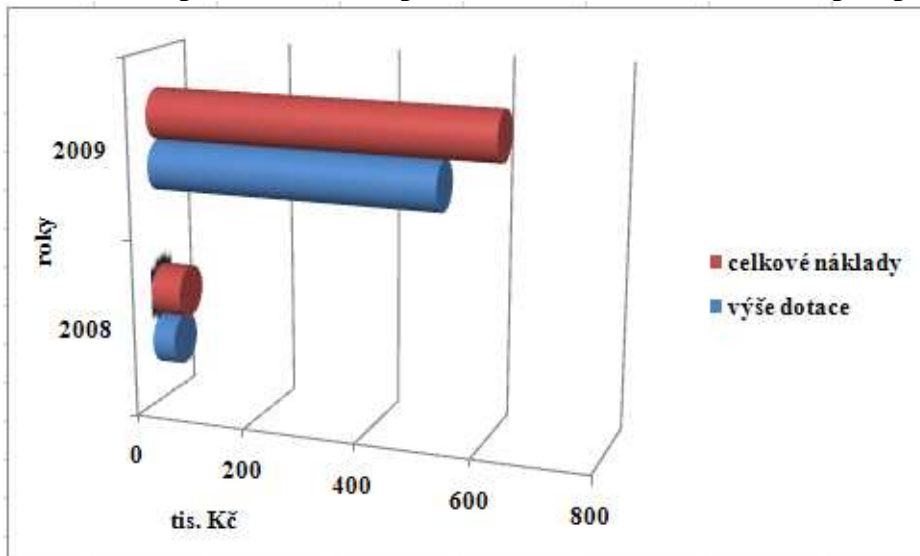
Graf 13: Čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko

V každém období byl realizován jeden projekt. V roce 2009 se jednalo o neinvestiční projekt Sportovní hry mládeže partnerských měst 2009, na celé programové období je uskutečněn projekt Revitalizace sportovních středisek v Jablonci nad Nisou a Jelení Hoře.

Součástí projektu Revitalizace sportovních středisek je jejich společné využívání v průběhu řady česko-polských rekreačních a sportovních akcí zaměřených na děti, mládež, ale také dospělé.

Graf 14: Čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko

Z programu Přeshraniční spolupráce město Jablonec nad Nisou realizovalo v tomto programovém období dosud tři projekty – Společná akce cyklistů, Mosty 2010 a Týden seniorů. Zmíněné projekty mají neinvestiční charakter.

5.2 Profil města Liberec

Na stránkách města Liberec (2010, online) je uvedeno, že Liberec obývá zhruba 106 000 obyvatel a rozkládá se na ploše 106 km². Je vzdělanostním, správním, kulturním a ekonomickým centrem Libereckého kraje. Ze všech stran město obklopují přírodní krásy, rozsáhlé lesy, četné vodní plochy a je vyhledávanou lokalitou pro cykloturistiky, zimní sporty a díky svým rozmanitým historickým památkám navštěvuje Liberecko stále více turistů. Míra registrované nezaměstnanosti v roce 2010 byla 10,12%.

5.2.1 Investiční potřeby města Liberce

Také město Liberec má své vlastní potřeby, které chce uspokojit. Má vypracovanou strategii rozvoje, ve které má definováno pět strategických cílů – Ekonomický rozvoj, Sociální rozvoj a zdraví, Dostupnost a mobilita, Přitažlivé město a životní prostředí. Těchto cílů chce dosáhnout zejména využitím prostředky z fondů Evropské unie. Pomocí prostředků realizuje své projekty, které umožní naplnění cílů uvedených v této strategii.

- První cíl – **Ekonomický rozvoj** – je zaměřen na rozvoj moderních informačních systémů (rozvoj kamerového systému), zapojení města do mezinárodních projektů, podporu znalostní ekonomiky, spolupráci města a vzdělávacích institucí a na podporu malých a středních podniků.

- **Sociální rozvoj a zdraví** se soustředí na rozvoj zaměstnanosti prostřednictvím kvalitnějšího vzdělávání, podporu rovných příležitostí pro všechny ve všech oblastech života (podpora vzniku veřejně přístupných míst pro setkávání, sportování a mimoškolní aktivity, podpora bezbariérovosti na komunikacích, ve veřejné dopravě, na chodnících apod.).
- V rámci cíle **Dostupnost a mobilita** se upřednostňuje městské veřejná doprava před dopravou jednotlivců s cílem zvýšit kvalitu životního prostředí. Aktivity v této oblasti jsou zaměřeny na rozvoj dopravní infrastruktury pro cyklodopravu, údržbu a rozvoj chodníků a tras pro in-line bruslaře, zvýšení atraktivnosti a bezpečnosti městské hromadné dopravy, podporu rekonstrukce a budování kanalizace či zvýšení kvality a efektivnosti veřejného osvětlení.
- Liberec by se měl stát **přitažlivým městem** zejména pro zvýšení cestovního ruchu a to cestou péče o veřejná prostranství (bezbariérovost, péče o veřejnou zeleň, mobiliář, veřejná hřiště, veřejné osvětlení), zachování a obnovou kulturních památek. Cestovní ruch přispívá ke zvýšení kvality života obyvatel a je jedním z hnacích motorů ekonomiky a je tak třeba plně využít potenciálu území k jeho zatraktivnění. Důležitou aktivitou je také zvýšení efektivnosti a transparentnosti veřejné správy například podporou vzdělávání úředníků a zapojení inovačních metod v řízení samosprávy.
- Zvyšování kvality **životního prostředí**, jeho ovzduší a pitné vody je hlavním cílem tohoto bloku. K naplnění cíle přispějí tyto aktivity – zvyšování kvality veřejné zeleně, regenerace lesoparků, informovanost veřejnosti, podpora recyklace odpadů, využívání alternativních zdrojů energie a další. (Strategie rozvoje 2007 – 2020, 2008)

Město Liberec má také vypracované projekty, které chce v tomto programovém období realizovat a přispět tak pomocí těchto projektů ke svému rozvoji.

5.2.2 Čerpání finančních prostředků z fondů EU pro potřeby rozvoje města Liberce

Ing. Vereščík, manažer IPRM statutárního města Liberce, uvádí: *„Nevyužit evropských prostředků pro rozvoj města by bylo jednoznačně ztracenou příležitostí. Valná většina investičních akcí by nebyla realizována nebo určitě ne v tak krátkém období, protože jednoduše by na takto rozsáhlé investice “nestačil“ rozpočet města. Veškeré investice, které řešíme především v rámci integrovaných plánů rozvoje města, bychom bez dotací (čili pouze z rozpočtu města, mohli realizovat v průběhu dvaceti let.“*

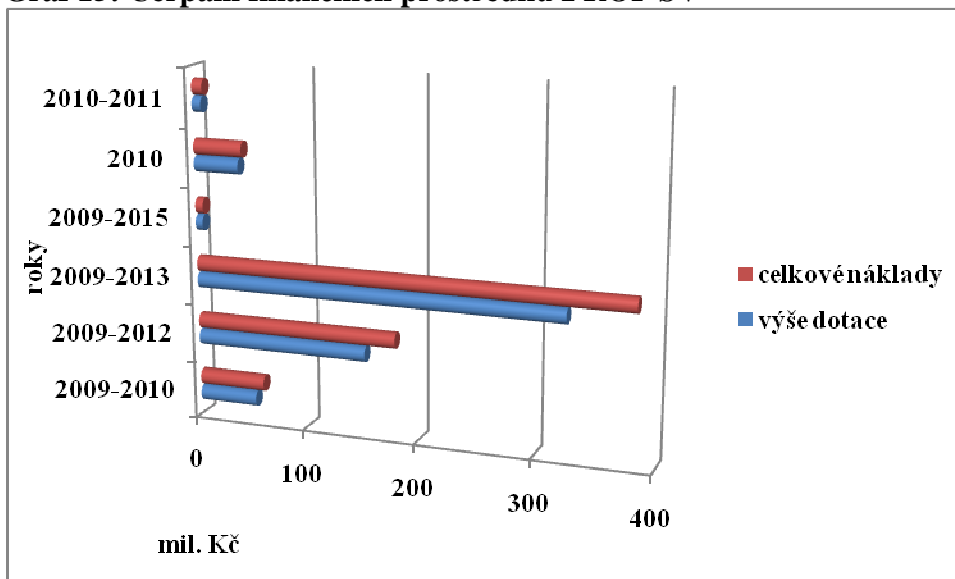
Tabulka 8: Přehled schválených projektů města Liberce

Název projektu	Financující OP	Doba realizace	Typ	Celkové náklady
Vzdělávání Liberec	OPLZZ	2011 - 2012	neinvestiční	2 480 364 Kč
MŠ Jabluňka	OPŽP	2008	investiční	6 961 309 Kč
MŠ Motýlek	OPŽP	2008	investiční	4 210 090 Kč
MŠ Stromovka	OPŽP	2009	investiční	5 900 469 Kč
MŠ Malínek	OPŽP	2009	investiční	3 508 150 Kč
MŠ Sluníčko	OPŽP	2009	investiční	6 214 389 Kč
MŠ Kamarád	OPŽP	2009	investiční	7 132 310 Kč
ZŠ Lesní	OPŽP	2010	investiční	20 730 063 Kč
ZŠ Jabloňová	OPŽP	2010	investiční	30 327 287 Kč
ZŠ Vrchlického	OPŽP	2010	investiční	12 460 014 Kč
MŠ Kytička	OPŽP	2010	investiční	9 837 899 Kč
MŠ Klíček	OPŽP	2011	investiční	4 905 467 Kč
MŠ Delfínek	OPŽP	2011	investiční	2 632 562 Kč
ZŠ Aloisina Výšina	OPŽP	2011	investiční	16 104 249 Kč
Rekonstrukce přístupové komunikace	ROP SV	2009 - 2010	investiční	59 479 142 Kč
Zelené srdce Liberce	PRV	2008	investiční	2 421 863 Kč
Zelené srdce Liberce	PRV	2010	investiční	2 507 971 Kč
Systém odvracení ohrožení a poskytování pomoci v Euroregionu Nisa	Přes. spol.	2010 - 2011	investiční	5 782 592 Kč
Zavedení územně analytických podkladů	IOP	2008	neinvestiční	483 000 Kč
Koncept územního plánu	IOP	2009 - 2010	neinvestiční	5 900 000 Kč
Návrh územního plánu	IOP	2009 - 2012	neinvestiční	3 560 400 Kč
IPRM Regenerace sídliště Rochlice	IOP	2007 - 2015	investiční	10 310 200 Kč
Revitalizace městských lázní na galerijní objekt	ROP	2009 - 2013	investiční	383 122 800 Kč
Bazén Liberec	ROP	2009 - 2012	investiční	179 419 595 Kč
ZŠ Lesní - škola pro Evropu	ROP	2010	investiční	27 108 754 Kč
ZŠ Lesní - úprava parteru	ROP	2010	investiční	16 582 366 Kč
Administrativní zajištění IPRM	ROP	2009 - 2015	investiční	7 000 000 Kč
Parky Lidové sady I.	ROP	2010 -2011	investiční	9 352 183 Kč
Zvýšení efektivity SML a DPML	OP LZZ	2010 - 2012	neinvestiční	8 746 080 Kč
Procesní a projektové řízení	OP LZZ	2010 - 2012	neinvestiční	9 958 647 Kč
Zvýšení efektivity řízení lidských zdrojů	OP LZZ	2011 - 2012	neinvestiční	1 294 460 Kč
Czech POINT	IOP	2009	neinvestiční	68 540 Kč
Celkové náklady na projekty				867 503 215 Kč
Z toho investiční projekty celkem				835 011 724 Kč
Z toho neinvestiční projekty celkem				32 491 491 Kč

Pramen: Zpracováno autorem dle interních materiálů města

5.2.2.1. Čerpání finančních prostředků z ROP Severovýchod

Graf 15: Čerpání finančních prostředků z ROP SV

Město Liberec dostalo dotaci na sedm projektů z ROP Severovýchod. Dva projekty byly realizovány v roce 2010. Jedná se o projekty Rekonstrukce přístupové komunikace k horskému hotelu Ještěd, Revitalizace městských lázní na galerijní objekt, Bazén Liberec, ZŠ Lesní – škola pro Evropu, ZŠ Lesní – úprava parteru, Administrativní zajištění IPRM a Parky Lidové sady I.

Projekt Rekonstrukce přístupové komunikace se řadí pod *prioritní osu 3: Cestovní ruch* a do oblasti podpory: *Rozvoj základní infrastruktury a doprovodných aktivit v oblasti CR*. Projekt potřebuje vyřešit otázku dopravní dostupnosti k horskému hotelu. Po rekonstrukci komunikace budou návštěvníci moci v bezpečí navštěvovat oblíbené místo na severu Čech.

Revitalizace městských lázní spadá pod *prioritní osu 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí* a oblasti podpory: *Rozvoj měst*. Cílem projektu Revitalizace městských lázní na galerijní objekt je revitalizace objektu městských lázní dle požadavků kladených na moderní galerijní prostory splňující požadavky na dlouhodobé a krátkodobé výstavy a doprovodné aktivity. Projekt sestává z rekonstrukce budovy městských lázní a novostavby přilehlého depozitáře. Po dobu 15-ti let podléhala budova pozvolnému chátrání, byla vlastněna soukromými subjekty a ti neinvestovali do jejího rozvoje a údržby. Tento projekt umožní rozšíření nabídky kulturního využití obyvatel i návštěvníků města Liberce. Řada děl nemůže být pro nedostatek prostor vystavena a neexistující zázemí pro návštěvníky je každým rokem nápadnější ve srovnání s vybavením nejen zahraničních, ale i domácích galerií i muzeí. Tato revitalizace přinese návštěvníkům celou škálu aktivit, jako například výstavu stálých sbírek, kulturní akce, studium exponátů a jiné.

Projekty Výstavba bazénu Liberec, Úprava parteru ZŠ Lesní a projekt ZŠ Lesní – škola pro Evropu spadají všechny pod *prioritní osu 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí* a do oblasti podpory: *Rozvoj měst.*

Projekt Bazén Liberec byl realizován kvůli nedostatečné kapacitě současného bazénu a také vzhledem k neekonomičnosti oprav. Lidé projevují čím dál větší zájem o zdravý životní styl a tím docházelo k omezení pro jednotlivé skupiny obyvatel využívajících plaveckého bazénu. V rámci projektu bude také instalována vířivka s mořskou vodou, jež umožní především dětem s dýchacími problémy inhalaci stopových prvků uvolňujících se z mořské vody a zároveň bude vhodnou doplňkovou aktivitou pro všechny skupiny návštěvníků. Projekt přinese mnoho ekonomických a personálních výhod. Infrastruktura vzniklá již v okolí plaveckého bazénu, dobrá dostupnost MHD dá plně využít potenciálu území. Bude využita kvalifikace odborného personálu ze stávajícího areálu (plavčíci, administrativa).

Úprava parteru ZŠ Lesní umožní využít prostoru dvora a okolí budov jako bezpečného prostředí pro shromažďování dětí před vstupem do školy, v době volných hodin i pro volnočasové aktivity žáků.

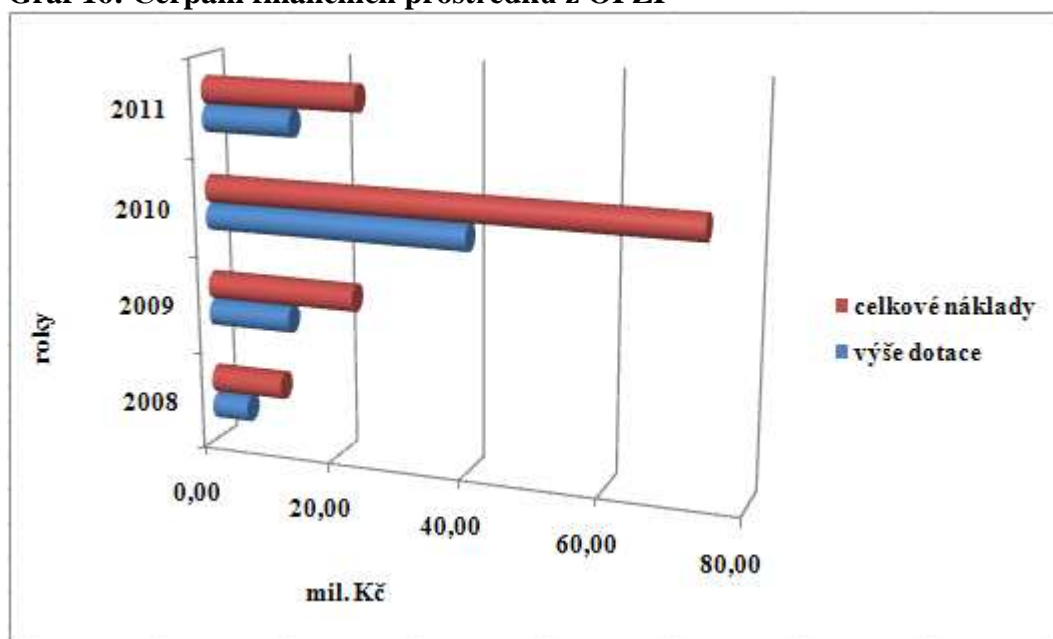
Hlavním cílem projektu ZŠ Lesní – škola pro Evropu je zlepšení kvality výuky cizích jazyků, kapacitního a prostorového uspořádání výukových prostor. Vybudování nových prostor je výrazným inovačním činitelem v rámci základního školství v Liberci. Díky realizaci projektu vzniknou nové moderní prostory pro vzdělávání, posílí se atraktivita ZŠ a také atraktivita zóny. Projekt přispívá k naplnění horizontálních témat v oblasti rovných příležitostí, protože umožní získat moderní vzdělávání celé řadě dětí bez finanční účasti jejich rodičů, jako je tomu u projektů komerční sféry.

Parky Lidové sady patří do *prioritní osy 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí* a oblasti podpory: *Rozvoj regionálních center.* Projekt řeší regeneraci parkových ploch. V rámci projektu dojde k vyrovnání terénních depresí, pořízení nového mobiliáře (lavičky, odpadkové koše), k rekonstrukci komunikací a stávajícího zanedbaného hřiště, rekonstrukci veřejného osvětlení a regeneraci zeleně.

Integrovaný plán rozvoje je zařazen – stejně jako projekt Parky Lidové sady – pod *prioritní osu 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí* a oblasti podpory: *Rozvoj Regionálních center.* Projekt města Liberec si klade za cíl zapojení řídicích struktur do projektu, komunikaci s širokou veřejností a také zajištění přiměřené publicity dílčích projektů pro veřejnost. Výše uvedené projekty jsou charakterizovány na stránkách IPRM Liberec (2010, online).

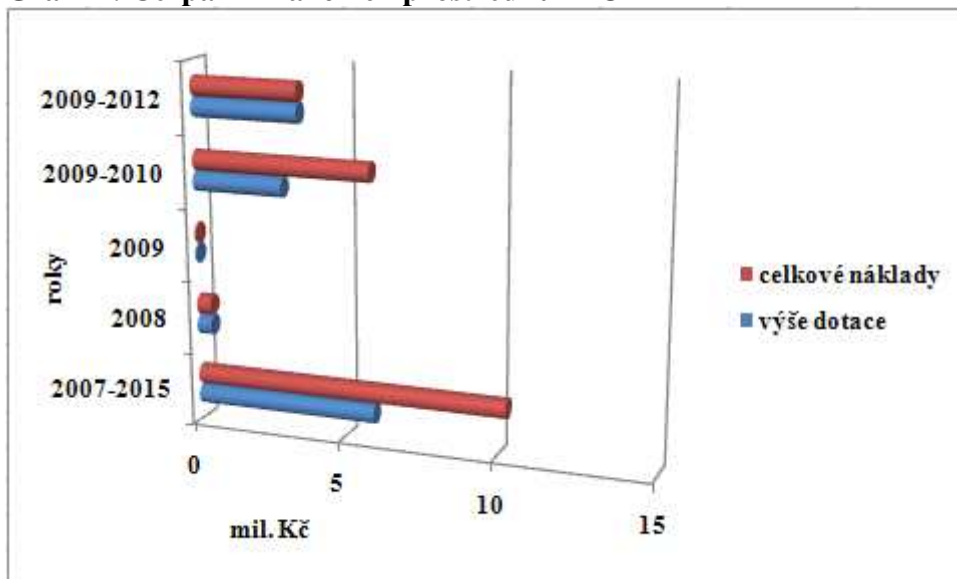
5.2.2.2. Čerpání finančních prostředků z tematických operačních programů

Graf 16: Čerpání finančních prostředků z OPŽP

Liberec nejčastěji žádal o dotace na OPŽP. Celkem získal finanční prostředky na následujících třináct projektů MŠ Jabluňka, MŠ Motýlek, MŠ Stromovka, MŠ Malínek, MŠ Sluníčko, MŠ Kamarád, ZŠ Lesní, ZŠ Jabloňová, ZŠ Vrchlického, MŠ Kyticka, MŠ Klíček, MŠ Delfínek a ZŠ Aloisina Výšina. Všechny zmíněné projekty se týkaly realizace úspor energie prostřednictvím zateplení fasády objektů, výměny výplní (okna, dveře), zateplením střech. Přínos projektu spočívá ve znatelném snížení energetických ztrát, úspoře nákladů vynaložených na energie, snížení emisí oxidu uhličitého a zvýšení informovanosti občanů o dopadech realizovaných energeticky šetrných opatření.

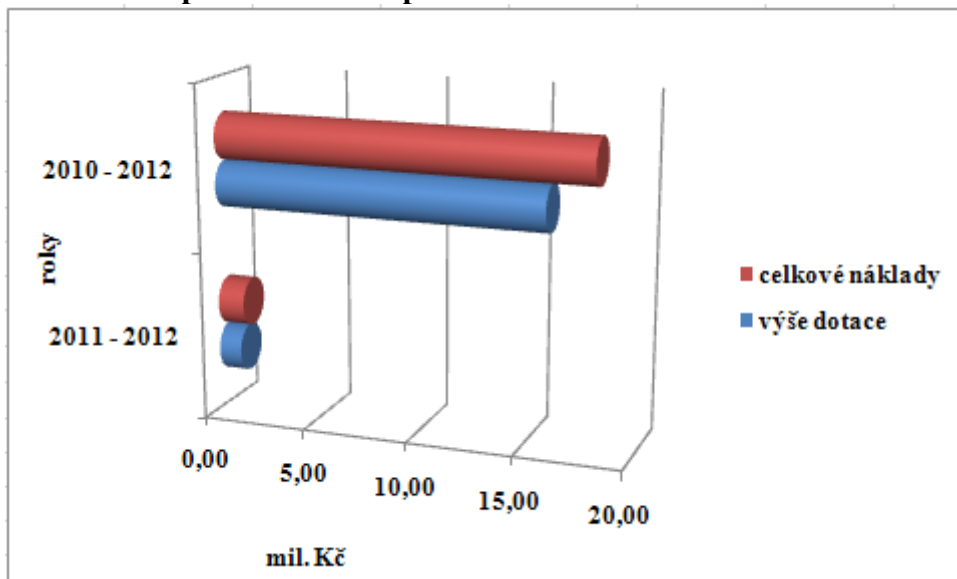
Graf 17: Čerpání finančních prostředků z IOP

Z IOP dostalo město dotaci v tomto programovém období celkem na pět projektů, kterými jsou Zavedení územně analytických podkladů ORP Liberec, Koncept územního plánu, Návrh územního plánu, IPRM Regenerace sídliště Rochlice a Czech Point. Projekt Regenerace sídliště Rochlice bude ještě zasahovat do následujícího programového období a jako jediný z těchto projektů je investiční.

Projekt Czech Point je zaměřen na zřízení nových kontaktních míst Czech Point a upgrade míst stávajících. Hlavní přínosy projektu jsou elektronizace veřejné správy, vyřizování úředních dokumentů na jednom místě (výpis z OR, rejstříku trestů, výpis bodového konta řidičů apod.), vybavení kontaktních míst moderními informačními technologiemi. Občanům tak odpadá běhání po úřadech i značná ztráta času.

Graf 18: Čerpání finančních prostředků z OPLZZ

V rámci OPLZZ byly realizovány tři projekty Zvýšení efektivity řízení lidských zdrojů, Zvýšení efektivity SML a DPML a Procesní a projektové řízení. V tomto případě se nejedná o investiční potřeby města, ale o neinvestiční projekty.

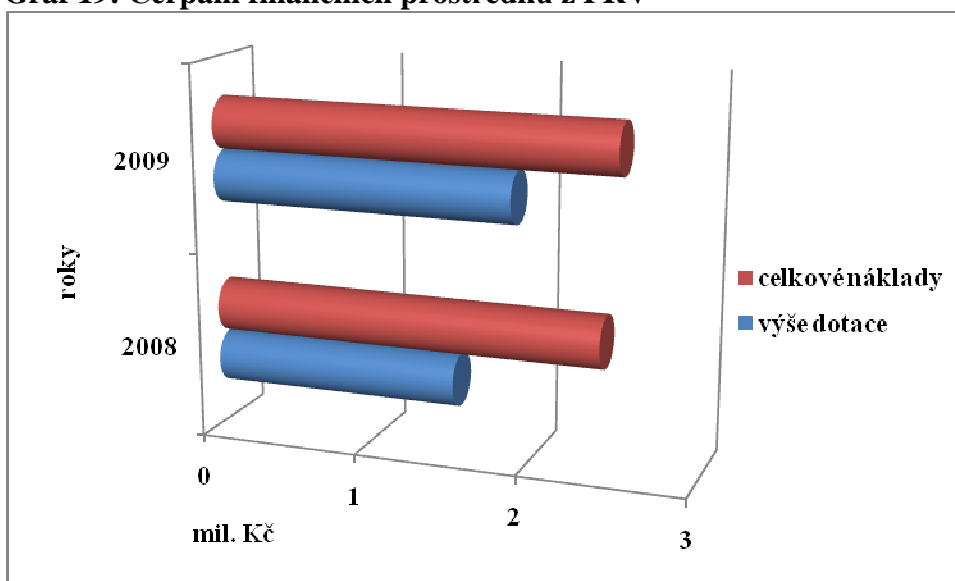
Zbývající tři projekty jsou popsány na stránkách OPLZZ (2011, online). Projekt Zvýšení efektivity fungování Statutárního města Liberec a Dopravního podniku města Liberec. Projekt řeší komplexní optimalizaci vnitřního a vnějšího chodu Dopravního podniku města Liberec.

Procesní řízení přispěje k efektivnějšímu řízení, zvýšení kvality poskytovaných služeb a nepřímo také ke zmírnění rozdílů k poskytování veřejných služeb a zajištění jejich adekvátní dostupnosti. Dojde ke zvýšení kvality managementu Magistrátu města Liberec prostřednictvím zavedení moderních metod zvyšování výkonnosti, kvality, efektivity a transparentnosti zapojených organizací.

Cílem projektu Zvýšení efektivity řízení lidských zdrojů je zavedení a osvojení si procesu hodnocení v rámci personální činnosti u vedoucích pracovníků, snížení fluktuace u zaměstnanců přepážkových pracovišť a vytvoření efektivního úřadu, který bude připraven poskytovat plnohodnotné služby občanům a plnit další povinnosti svěřené mu v rámci výkonu veřejné správy i přenesených kompetencí státní správy.

5.2.2.3. Čerpání finančních prostředků z Programu rozvoje venkova

Graf 19: Čerpání finančních prostředků z PRV

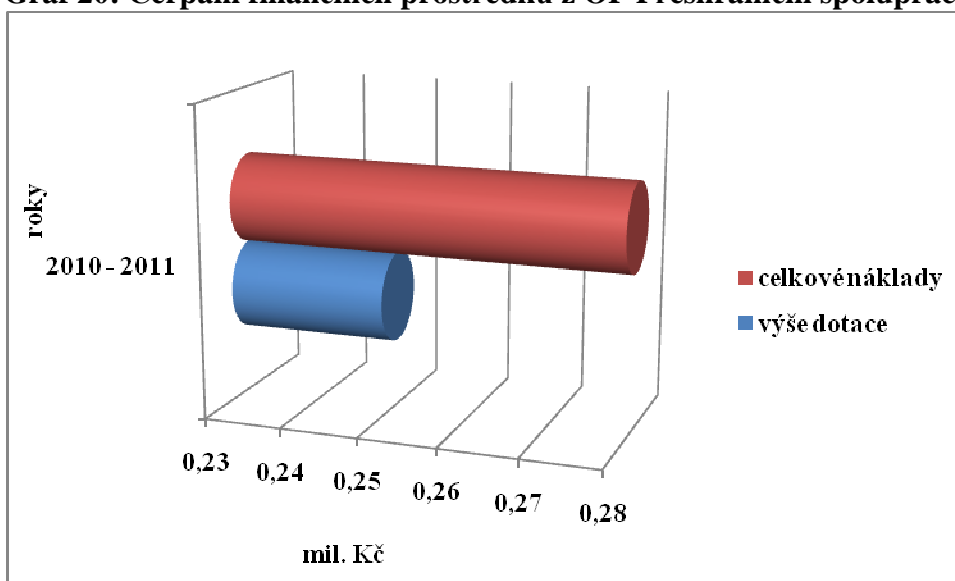

Z PRV byly poskytnuty finanční prostředky na dva projekty Zelené srdce Liberce I. a II. etapa. Na stránkách Liberce (2010b, online) jsem se dočetla, že realizací projektů se v dané lokalitě zvýší společenská hodnota příměstského lesa se zvýšenou rekreační funkcí. Zkulturní se a zvelebí zanedbané stávající lesní cesty a jejich bezprostřední okolí. Nebude zde chybět ani vybavenost mobiliářem. V projektu bude řešeno také usměrnění návštěvnosti vybraného území. Dojde k ochraně vod, půd a lesního prostředí před neukázněným pohybem návštěvníků lesa. Těmito opatřeními umožní město relaxaci a bezpečný pohyb pro veřejnost.

5.2.2.4. Čerpání finančních prostředků z Operačního programu Přeshraniční spolupráce

Graf 20: Čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko

Město Liberec uskutečnila z OP Přeshraniční spolupráce projekt s názvem Systém odvrácení ohrožení a poskytování pomoci v Euroregionu Nisa. Cílem projektu je podpora vybudování a provozu efektivního systému přeshraniční protipožární ochrany a ochrany před katastrofami.

5.3 Profil města Semily

Město Semily (2010a, online) uvádí, že se rozkládá na severovýchodě Čech. Český ráj a Krkonoše přispívají k atraktivitě města a zvyšují také cestovní ruch. Ve městě se nachází 8830 obyvatel a jeho celková výměra je 16,31 km². Míra registrované nezaměstnanosti na konci roku 2010 byla 9,65%. Nízké ceny nemovitostí a zdravé životní prostředí dělají z města atraktivní místo pro život. Výhodou města je jeho relativně malá nezaměstnanost, poloha v zachovalé krajině, podnikavý duch obyvatel a dobré podmínky pro rozvoj cestovního ruchu. Město vlastní několik kulturně-společenských zařízení – Kulturní centrum Golf, kino Jitřenka, Muzeum a Pojizerskou galerii, Městskou knihovnu a Městské informační středisko. Technický stav zejména kulturního centra a kina je nevyhovující. Objekt kina je léta udržovaný pouze drobnými opravami. Díky dotaci z Evropské unie došlo k rekonstrukci kina a tím k zatraktivnění dané lokality.

Program rozvoje města Semily (2008, online) uvádí, že se na území města také nachází několik sportovišť pro provozování letních sportů a sportovní hala pro sportování během zimy. Zejména stav malých volně přístupných sportovišť je neuspokojivý a tato hřiště proto nejsou využívána.

Velikým problémem města je nakládání s odpady, především s biologickým odpadem. Město nemá vlastní skládku, a to ani plochu pro dočasné skladování biologického odpadu, který by byl využitelný v jiných částech města v rámci dokončení úprav okolí staveb. Mezi další záměry města se řadí rekonstrukce veřejného osvětlení, vytvoření kulturního centra v Semilech, které bude zastřešovat všechna městská kulturní zařízení ve městě (knihovnu, kulturní dům, muzeum, kino), zřízení azylového domu (vybudování domu pro občany v tíživé sociální situaci pro krátkodobý pobyt), úprava Palackého sadů (obnova městského parku, zpevnění hran stezek a ochránění zeleně, realizace sadových úprav).

Co se hospodaření města týká, odvíjí se od rozpočtových možností. Většina rozpočtu (asi 80%) je využívána na zákonem dané výdaje nebo na provoz městského úřadu. Zbývá částka (asi 20%) je využita na investice a opravy a na splátky půjček na investice. Výjimkou byly akce investované z prodeje akcií, městského majetku nebo ze státních podpor a fondů EU.

5.3.1 Investiční potřeby města Semily

Investiční potřeby město Semily definuje v dokumentu Strategie rozvoje města na období 2008 – 2015. Mezi jeho strategické cíle podle Programu rozvoje města Semily (2008, online) patří Ekonomický rozvoj města, Zvýšení potenciálu lidských zdrojů, Technická a dopravní infrastruktura, Životní prostředí a využití alternativních zdrojů a Občanská společnost a rozvoj území. K uskutečnění těchto cílů využívá město prostředky z Evropské unie. Tyto prostředky jsou městu Semily přiděleny na základě schválených projektů, které město vypracovává pro danou oblast (pro daný cíl).

- **Ekonomický rozvoj města** se zaměří na podporu projektů, které budou generovat nová pracovní místa, protože město samotné není schopno vytvářet větší množství pracovních míst. Orientace podpory bude směřovat na služby v oblasti volnočasových aktivit obyvatel – kultura, sport a rekreace, zlepšení přístupu ke stávajícím průmyslovým plochám, na spolupráci při hledání nového nebo doplňkového využití stávajících průmyslových ploch (brownfields), na opravy městského majetku v centru města.
- **Zvýšení potenciálu lidských zdrojů** se orientuje na vybudování infrastruktury pro sport a rekreaci ve volné krajině (zpevnění pěších tras, budování cyklotras a cyklostezek), zvýšení kvality sociálních služeb na území města, zefektivnění provozu ve vzdělávacích objektech a vytvoření rezervy pro budoucí nárůst požadavků na kapacitu škol.

- **Technická a dopravní infrastruktura** preferuje pěší a cyklistickou dopravu. Cílem je budování cyklostezek a cyklotras, rozšiřování chodníků a jejich úpravy tak, aby nebyly vytvářeny bariéry pro dopravu postižených či dětských kočárků. Pro zvýšení cestovního ruchu budou vybudovány kvalitní přístupové cesty, plochy pro odstavení aut nebo kol, informační zařízení a veškeré doprovodné služby.
- **Životní prostředí** je největší předností města. Zaměřuje se na podporu alternativních zdrojů energií, tepla a úsporných opatření, ochranu přírody a krajiny (revitalizace vodních toků, odborná údržba stromů a městské zeleně).
- **Rozvoj občanské společnosti** úzce souvisí s rozvojem území. Tento cíl v sobě zahrnuje rekonstrukci a úpravu veřejných prostranství, využití objektů města nebo spolků pro společenský život.

5.3.2 Čerpání finančních prostředků z fondů EU pro potřeby rozvoje města Semily

Paní Fantová, pracující jak koordinátor dotací ve městě Semily, uvádí: *„Možnost získání prostředků z fondů EU je pro nás určitě příležitostí a pomohou nám k rozvoji města. V rámci programů EU lze získat dotační příspěvek až ve výši 90% z celkových způsobilých výdajů. Bez této podpory by podle mého názoru nebylo možné všechny podpory realizovat, některé by se realizovaly na úkor jiných projektů.“*

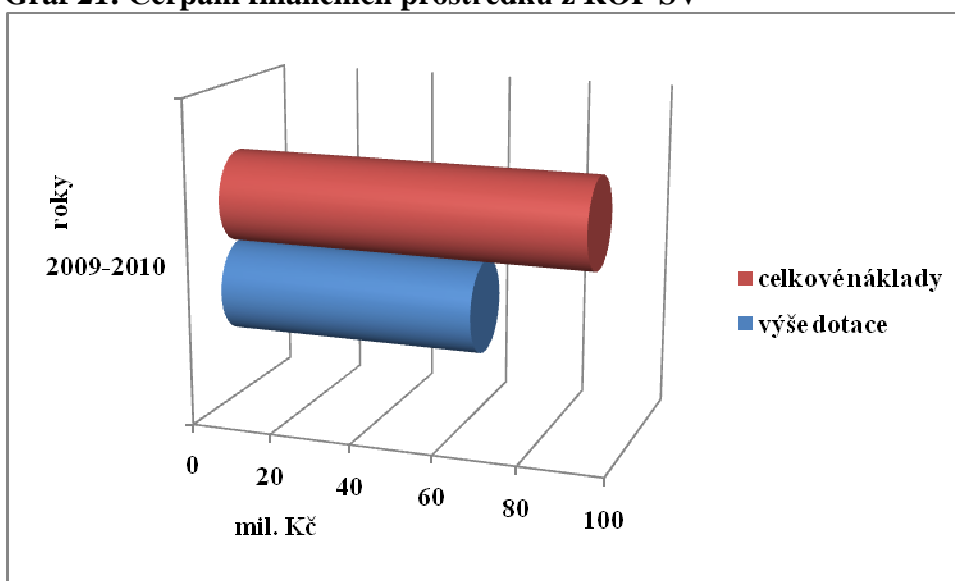
Tabulka 9: Přehled schválených projektů města Semily

Název projektu	Financující OP	Doba realizace	Typ	Celkové náklady
Revitalizace centra města	ROP	2009 - 2010	investiční	63 300 000,- Kč
Zateplení MŠ na Olešce	OPŽP	2009 - 2010	investiční	3 567 672,- Kč
Komunitní kompostárna	OPŽP	2009 - 2010	investiční	9 832 266,- Kč
Územně analytické podklady	IOP	2009 - 2010	neinvestiční	541 450,- Kč
Územní plán Semil	IOP	2009 - 2010	neinvestiční	404 600,- Kč
Czech Point	IOP	2009 - 2010	neinvestiční	32 793,- Kč
Vstřícný úřad - spokojený občan	OPLZZ	2009 - 2010	neinvestiční	2 307 519,- Kč
Poznej svého souseda	Přeshraniční spolupráce	2009 - 2010	neinvestiční	202 293 Kč
Příprava a propagace euroregionální cyklotrasy	Přeshraniční spolupráce	2009 - 2010	neinvestiční	412 104 Kč
Semilský pecen	Přeshraniční spolupráce	2009 - 2010	neinvestiční	175 248 Kč
Cyklostezka z údolí Jizery	Přeshraniční spolupráce	2009 - 2010	investiční	12 117 248 Kč
Celkové náklady na projekty				92 690 900 Kč
Z toho investiční projekty celkem				88 817 186 Kč
Z toho neinvestiční projekty celkem				3 873 714 Kč

Pramen: Zpracováno autorem dle interních materiálů města

5.3.2.1. Čerpání finančních prostředků z Regionálních operačních programů Severovýchod

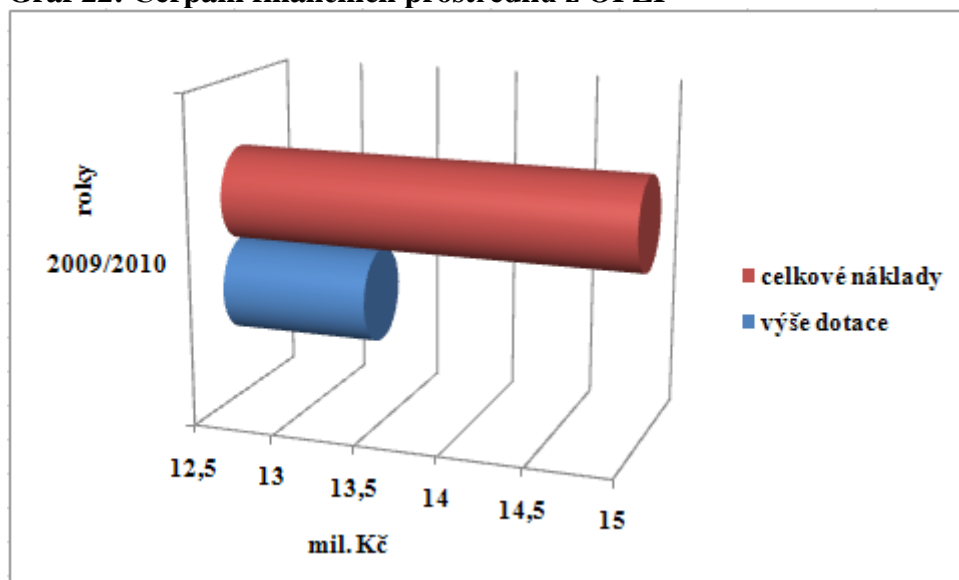
Graf 21: Čerpání finančních prostředků z ROP SV

Město Semily čerpalo dotaci z ROP na jeden projekt. Jednalo se o projekt Revitalizace centra města. Projekt se řadí pod *prioritní osu 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí* a pod oblast podpory: *Rozvoj měst*. Zahrnuje v sobě rekonstrukci objektu kina Jitřenka a úpravu Riegerova náměstí. V budově kina dosud chyběla pro návštěvníky kina kavárna. Tento projekt umožní její realizaci a navíc zde bude umístěna knihovna. Tímto dojde k oživení objektu kina a také k rozšíření služeb pro veřejnost. Náměstí bude dopracováno dostavbou, kompletně bude předlážděno, budou upraveny prostory pro pěší i pro automobily. Nebudou zde již chybět lavičky, pítka pro lidi i zvířata, drobná zeleň či fontánka. Tyto projekty jsou popsány na stránkách města Semily (2010b, online).

5.3.2.2. Čerpání finančních prostředků z tematických operačních programů

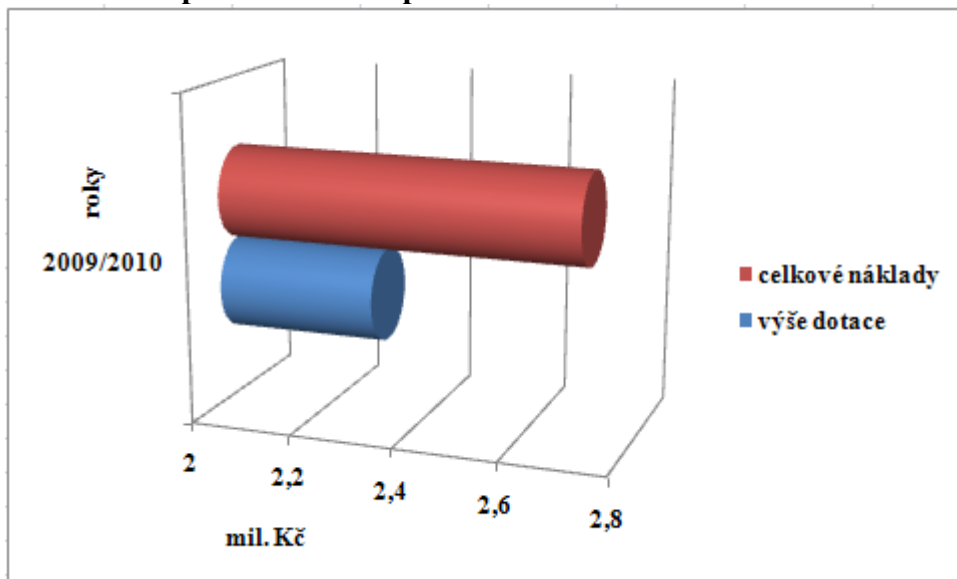
Graf 22: Čerpání finančních prostředků z OPŽP

Město Semily čerpalo finanční prostředky z tohoto operačního programu na dva projekty – Zateplení MŠ na Olešce a na projekt Komunitní kompostárna.

Hlavním cílem projektu Zateplení MŠ na Olešce je snížit spotřeby energií na vytápění. Projekt Komunitní kompostárna řeší likvidaci odpadu z veřejné zeleně a zahrad a rekultivaci skládky komunálního odpadu, píše ve svém článku Soukupová (2008, online).

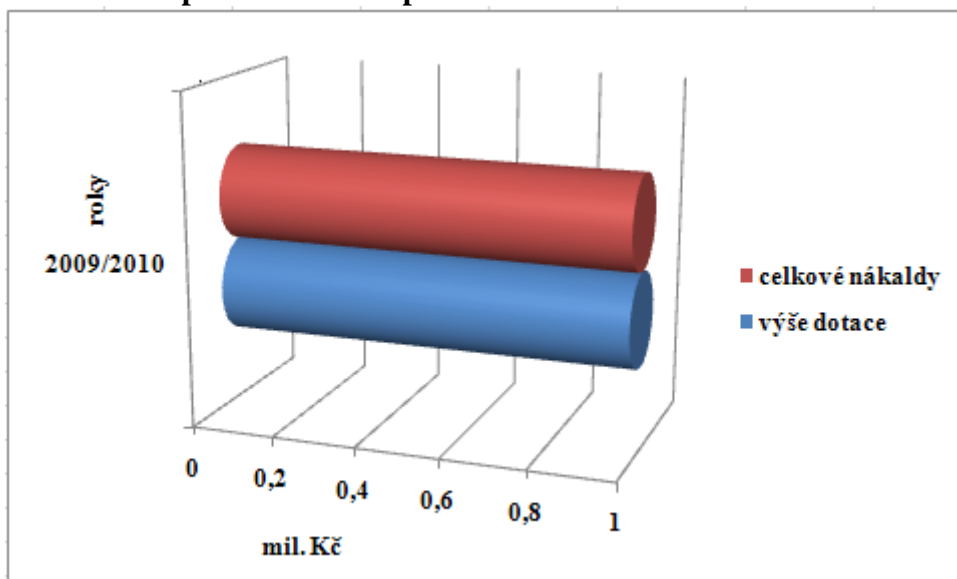
Graf 23: Čerpání finančních prostředků z OPLZZ

V rámci Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanosti bude realizován projekt Vstřícný úřad – spokojený občan. Opět se nejedná o investiční, ale o neinvestiční potřeby města.

Semily (2008b, online) uvádí, že cílem projektu je zvýšení kvality řízení Městského úřadu, vyšší transparentnost a otevřenost úřadu, zkvalitnění poskytovaných služeb. Přínos projektu spočívá ve spokojenosti občanů s poskytovanými službami a vůbec spokojenost vlastních zaměstnanců v úřadu.

Graf 24: Čerpání finančních prostředků z IOP

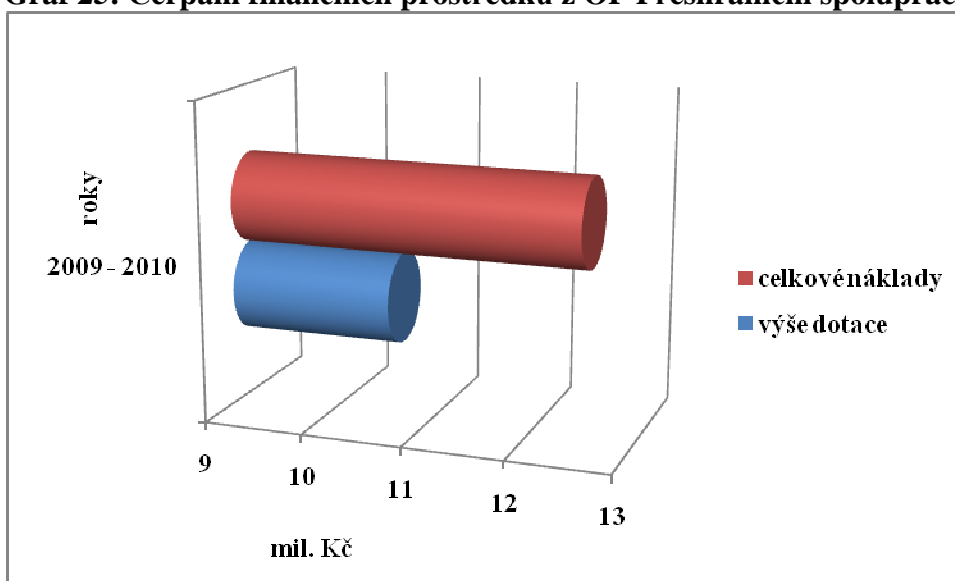

Dotaci z Evropské unie získalo město Semily z IOP na projekty Územní plán Semily, Czech Point a na Územně analytické podklady. Na stránkách města Semily (2008b,online) jsem se dočetla, že Územní plán Semily zajistí koordinaci jednotlivých funkčních ploch, tak aby

docházelo k jejich optimálnímu využití, vymezí lokality pro rozvoj bydlení, občanskou vybavenost, výrobu a veřejnou infrastrukturu tak, že zachová krajinné, urbanistické a architektonické hodnoty v území. V projektu Územně analytické podklady se sledují údaje o technické infrastruktuře, ochraně přírody, geologii, dopravě, cestovní ruch, památky a další. Tyto informace poslouží jako ucelený přehled o daném území, tedy o městě Semily. V tomto dokumentu se hodnotí silné a slabé stránky, příležitosti a hrozby, provádí se srovnání tří pilířů udržitelného rozvoje (hospodářský, environmentální a sociální). Výstupem tohoto hodnocení je návrh řešení největších problémů, návrh na využití příležitostí a zajištění pokud možno rovnoměrného rozvoje území. Přínosy, které s sebou přinese projekt Czech Point, jsme si uvedli již výše u města Liberce.

5.3.2.3. Čerpání finančních prostředků z Operačního programu Přeshraniční spolupráce

Graf 25: Čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko

Dotace z Evropské unie šla celkem na čtyři projekty – Semilský pecen, Poznej svého souseda, Cyklostezka Z údolí Jizery do údolí Bobrů, Příprava a propagace euroregionální cyklotrasy. Projekt Cyklostezka Z údolí Jizery do údolí Bobrů je jediný investiční a v porovnání se zbylými projekty jsou celkové náklady na projekt mnohonásobně vyšší. Cílem projektu Semilský pecen je rozšíření spolupráce měst Jelenie Góra a Semily. Ve vazbě na to podpořit rozvoj turistiky v příhraniční oblasti, umožnit poznání kulturních zvyků partnerů. Projekt také přispěje k větší informovanosti návštěvníků a k odstranění bariér mezi obyvateli Česka a Polska.

Projekt Poznej svého souseda měl za cíl zvýšit informovanost polsky mluvících návštěvníků o městě a okolí Semil, podpořit turistiku a cykloturistiku v příhraniční oblasti. I tento projekt vedl k odstranění bariér mezi obyvateli obou zemí.

Závěr

Cílem mé diplomové práce bylo analyzovat investiční potřeby NUTS II Severovýchod v programovacím období 2007 - 2013.

NUTS Severovýchod v sobě zahrnuje celkem tři kraje – Královéhradecký, Liberecký a Pardubický. Má práce je zaměřena na kraj Liberecký kraj a pro svou analýzu jsem si vybrala tři okresní města z tohoto kraje – Liberec, Jablonec nad Nisou a Semily.

Vstupem do Evropské unie získaly územní celky možnost čerpat finanční prostředky z fondů Evropské unie na své projekty. Současné programové období bude Česká republika využívat celé, na rozdíl od minulého zkráceného období 2004 – 2006. ČR má tedy nyní k dispozici mnohem více finančních prostředků pro rozvoj svých regionů.

Pro regionální operační program NUTS II Severovýchod je do roku 2013 celkem vyčleněno k vyčerpání více než 16,5 miliardy Kč. Dotace plynou z velké části ze strukturálních fondů Evropské unie.

Města mají vypracovaný svůj vlastní rozvojový plán. V tomto dokumentu mají mimo jiné vymezeno několik oblastí, které budou v budoucnosti podporovat. Jde například o dopravu, životní prostředí, bydlení, školství a jiné. V každé oblasti má město své vlastní definované potřeby, které chce v budoucnosti realizovat. Na základě těchto potřeb pak města vypracují své projekty a předkládají je ke schválení. Tím se jim otevřou dveře k získání nemalých finančních prostředků z Evropské unie. Největší objem prostředků jde na projekty investičního charakteru. Obce však žádají o dotace také na projekty neinvestiční. Neinvestiční projekty slouží například k propagaci cestovního ruchu či ke zvýšení kvality vzdělávání úředníků.

Podpora peněz z Evropské unie směřuje také na elektronizaci úřadů, využívání moderních technologií při komunikaci s občany, ale také na programy zlepšující komunikaci úředníků s veřejností. Čerpání peněz na zvýšení efektivity veřejné správy přicházejí z dotačních titulů Evropské unie – Integrovaného operačního programu a Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Všechny projekty měst Jablonce nad Nisou, Liberce a Semil realizované v rámci OPLZZ jsou neinvestičního charakteru. Z IOP získala zmíněná města finanční prostředky z EU jak na investiční, tak na neinvestiční projekty. Jablonec nad Nisou z IOP využilo dotace na investiční projekty, které se týkají výstavby nových cyklostezek, vybudování sníženého obrubníku chodníku pro bezbariérový přístup obyvatel či rekonstrukce

bytového domu, která přispěje ke zkvalitnění bydlení v daném objektu. Městu Liberci byla přiznána dotace na projekt Regenerace sídliště Rochlice.

Analyzované obce měly největší počet schválených projektů v rámci Operačního programu Životní prostředí. Dotace šly nejčastěji na projekty, které se týkaly zateplení objektů, snížení spotřeby energií, což vede ke snížení nákladů na vytápění daných objektů a tedy ke zvýšení efektivity jejich provozu.

Největší objem finančních prostředků požadují obce z Regionálního operačního programu Severovýchod. Město Jablonec nad Nisou pomocí tohoto operačního programu provedlo revitalizaci panelových domů a vyřešilo také nedostatek sportovišť pro své obyvatele. Sportoviště může využívat bezplatně široká veřejnost s množstvím nových herních ploch. Se sportovištěm byly zřízeny také parkové plochy, které budou sloužit lidem pro odpočinek a rekreační sport. Město Liberec získalo dotace celkem na sedm projektů z Regionálního operačního programu Severovýchod. Přidělená dotace se týkala například projektu Výstavba bazénu. Současná kapacita bazénu byla nedostatečná a tím docházelo k omezení vstupu některých skupin lidí. Město Semily získalo dotace na projekt Revitalizace centra města. Projekt v sobě zahrnuje rekonstrukci kina a také úpravu náměstí ve městě. V rámci rekonstrukce došlo k rozšíření služeb pro veřejnost díky vybudování knihovny uvnitř kina.

Všechna tři města využila možnost získat finanční prostředky z Operačního programu Přeshraniční spolupráce. Operační program má za cíl zvýšit spolupráci mezi hraničními státy a také podpořit cestovní ruch mezi zeměmi. Například statutární město Jablonec nad Nisou uskutečnilo projekt Revitalizace sportovních středisek. Město realizovalo projekt ve spolupráci s Polskem. Sportovní střediska budou využívána v průběhu společných česko-polských rekreačních a sportovních akcí.

Jediné město Liberec čerpalo prostředky z Programu rozvoje venkova. Získané dotační prostředky využilo na zkulturnění lesních cest a jejich okolí. Díky projektu dojde k ochraně vod, půd a lesního prostředí před neukázněnými návštěvníky lesa a ostatní návštěvníci budou moci lesa využívat k relaxaci a bezpečnému pohybu po lese.

Dle mého názoru by se obce měly aktivně zapojovat do předkládání žádostí o dotace a využít možnosti získání evropských peněz, neboť je to pro ně velikou příležitostí. Nebýt dotací z Evropské unie, mnoho projektů by obce vůbec nebyly schopné realizovat či by je uskutečnily na úkor jiných projektů. Získané finanční prostředky z jednotlivých operačních programů pomohou obcím například zlepšit kvalitu života a veřejných služeb, přispějí k ochraně životního prostředí, k rozvoji cestovního ruchu, rozvoji venkova apod., jak jsem popisovala již výše. Značnou mírou přispějí k rozvoji města, posílení společenského a

kulturního života a pomohou zvýšit potenciál cestovního ruchu. V následujícím programovém období již nemusí být pomoc regionální politiky České republiky určena. Evropská unie se bude stále rozšiřovat o státy, které budou ekonomicky slabší, než je Česká republika a bude jim přidělen také větší objem evropských peněz.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BEJČKOVÁ, J. Leader v Programu rozvoje venkova. *Obec a finance*. 2009, č.3, s. 43.
- [2] BOHÁČKOVÁ, I.; HRABÁNKOVÁ, M. *Strukturální politika Evropské unie*. Praha : C. H. Beck, 2009. 188 s. ISBN 978-80-7400-111-6.
- [3] Český statistický úřad [online]. 2011a [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_uzemnich_statistickych_jednotek_\(cz_nuts\)_2008](http://www.czso.cz/csu/klasifik.nsf/i/klasifikace_uzemnich_statistickych_jednotek_(cz_nuts)_2008)>.
- [4] Český statistický úřad [online]. 2011b [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/regiony_soudrznosti>.
- [5] Český statistický úřad [online]. 2011c [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.czso.cz/x/krajedata.nsf/krajenejnovejsi/xl>>.
- [6] Český statistický úřad [online]. 2011d [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/mezikrajske_srovnani>.
- [7] Český statistický úřad [online]. 2011e [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <http://apl.czso.cz/nufile/reg_koment2010.htm>.
- [8] Český statistický úřad [online]. 2011f [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/udaje_rok_2010>.
- [9] Český statistický úřad [online]. 2011g [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xl/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_jn>.
- [10] *Deník veřejné správy* [online]. Praha : 2011 [cit. 2011-03-21]. V programu přeshraniční spolupráce ČR-Polsko nově schváleny projekty za 54,9 mil Eur. Dostupné z WWW: <<http://www.denik.obce.cz/clanek.asp?id=6364693&ht=p%F8eshrani%E8n%ED>>.

- [11] *Dotace UK* [online]. 2011 [cit. 2011-03-25]. Program rozvoje venkova. Dostupné z WWW: <<http://dotace-uk.cz/pro-obcany-program-rozvoje-venkova/>>.
- [12] DVOŘÁČKOVÁ, S. Regionální operační programy: Diskuze o čerpání evropských dotací po roce 2013 už začala. *Moderní obec*. 2011, č.2, s. 15.
- [13] *Europa EU : Cohesion Fund* [online]. 2008 [cit. 2011-03-29]. Regional policy - Inforegio. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/regional_policy/funds/cf/index_en.htm>.
- [14] *Europa EU* [online]. 2009 [cit. 2011-03-22]. Cohesion Policy 2007–2013. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/regional_policy/atlas2007/index_en.htm>.
- [15] CHARBUSKÝ, M.; STEJSKAL, J. Regionální operační programy: Severovýchod: Zlomový bude pro žadatele letošek. *Moderní obec*. 2010, č.2, s. 19.
- [16] CHVOJKOVÁ, A.; KVĚTOŇ A KOL., V. *Finanční prostředky fondů EU v programovém období 2007 - 2013*. Praha: IREAS, Institut pro strukturální politiku, o. p. s., 2007. 183 s. ISBN 978-80-86684-43-7.
- [17] *Jablonec nad Nisou* [online]. 2009 [cit. 2011-03-09]. Ročenka 2009. Dostupné z WWW: <<http://www.mestojablonec.cz/cs/mesto/rocenky-mesta.html>>.
- [18] *Leták k prioritní ose 1: Rozvoj dopravní infrastruktury* [online]. 2010 [cit. 2011-03-04]. Regionální operační program NUTS II Severovýchod. Dostupné z WWW: <http://www.rada-severovychod.cz/file/538_1_1/download/>.
- [19] *Leták k prioritní ose 2: Rozvoj městských a venkovských oblastí* [online]. 2010 [cit. 2011-03-04]. Regionální operační program NUTS II Severovýchod. Dostupné z WWW: <http://www.rada-severovychod.cz/file/539_1_1/download/>.
- [20] *Leták k prioritní ose 3 - Cestovní ruch* [online]. 2010 [cit. 2011-03-04]. Regionální operační program NUTS II Severovýchod. Dostupné z WWW: <http://www.rada-severovychod.cz/file/540_1_1/download/>.

[21] *Leták k prioritní ose 4 - Rozvoj podnikatelského prostředí* [online]. 2010 [cit. 2011-03-04]. Regionální operační program NUTS II Severovýchod. Dostupné z WWW: <http://www.rada-severovychod.cz/file/541_1_1/download/>.

[22] *Liberec* [online]. 2010a [cit. 2011-03-09]. Základní údaje o městě. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec.cz/wps/portal/statutarni-mesto-liberec/mesto-a-samosprava/profil-a-statut-mesta/zakladni-udaje-o-meste>>.

[23] *Liberec* [online]. 2010b [cit. 2011-03-14]. Zelené srdce Liberce. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec.cz/wps/portal/statutarni-mesto-liberec/mesto-a-samosprava/projekty-mesta/prv/Zelené%20srdce%20II.%20etapa>>.

[24] *Liberec-IPRM Lidové sady* [online]. 2010 [cit. 2011-03-14]. Revitalizace městských lázní na galerijní objekt. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec-iprmls.cz/projekty>>.

[25] MAREK, D.; KANTOR, T.: *Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie*. Společnost pro odbornou literaturu - Barrister & Principal : Brno, 2009. 215 s. ISBN 978-80-87029-56-5.

[26] *Ministerstvo financí České republiky* [online]. c2005 [cit. 2011-03-30]. Finanční alokace. Dostupné z WWW: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/eu_financni_alokace.html>.

[27] *Národní rozvojový plán ČR* [online]. 2006 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=45fc8d6d-7007-4bc9-8f17-d172d12e2fa0>>.

[28] *Operační program Podnikání a inovace* [online]. 2010 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=07baa511-51e7-48d1-bdf9-e80421e76469>>.

[29] *Operační program Podnikání a inovace : Rekordní čerpání evropských dotací. Veřejná správa*. 2011, č. 3, s. 5.

- [30] *Operační program Technická pomoc* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/6b/6ba4c58d-1422-4a95-b680-bd1ed364056c.pdf>>.
- [31] *Operační program Výzkum a vývoj pro inovace 2007 - 2013* [online]. 2008 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=80d40ad9-5498-4a53-95de-526a54f91518>>.
- [32] *Operační program Životní prostředí pro období 2007 - 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=736feba8-4a54-4ccc-bf4b-3e20cb227517>>.
- [33] *Operační program Životní prostředí. Veřejná správa*. 2009, č. 20, s. 12.
- [34] *OP LZZ Liberec* [online]. c2011 [cit. 2011-03-04]. Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost. Dostupné z WWW: <<http://www.oplzz-liberec.cz>>.
- [35] PEKOVÁ, I. *Centrum pro regionální rozvoj ČR* [online]. 2010 [cit. 2011-03-21]. OP Přeshraniční spolupráce. Dostupné z WWW: <<http://www.crr.cz/cs/programy-eu/obdobi-2007-2013/cil-3-evropska-uzemni-spoluprace/op-preshranicni-spoluprace/>>.
- [36] PĚLUCHA, M., et al. *Rozvoj venkova v programovém období 2007 - 2013 v kontextu reformy SZP EU*. Praha : IREAS, Institut pro strukturální politiku, o.p.s., 2006. 162 s. ISBN 80-86684-42-3.
- [37] *Politika soudržnosti a města. Lucemburk*: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2006. 16 s. ISBN 92-79-02549-X.
- [38] *Portal* [online]. 2011 [cit. 2011-03-29]. Definice regionální politiky. Dostupné z WWW: <<http://www.portal.cz/scripts/detail.php?id=28719>>.
- [39] *Program rozvoje města Semily* [online]. 2008 [cit. 2011-03-29]. Dostupné z WWW: <<http://www.semily.cz/cz/obcan/radnice-a-mestsky-urad/dulezite-dokumenty/program-rozvoje-mesta-2008-2015/>>.

- [40] *Programový dokument k regionálnímu operačnímu programu regionu soudržnosti Střední Čechy 2007 – 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/9c1ee805-b7d6-4fb3-b69c-5a4015d02b35/Dokumenty>>.
- [41] Projekty obcí v Programu rozvoje venkova ČR 2007 - 2013. *Obec a finance*. 2010, č.1, s. 43 - 45.
- [42] *Prováděcí dokument - Integrovaný operační program pro období 2007 - 2013* [online]. 2009 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Files/8e/8e76a286-afa7-43f7-9b6f-c30a0e1d6f69.pdf>>.
- [43] *Prováděcí dokument k Operačnímu programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. 2008 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=8c15fbcd-5a66-49ad-b6ca-0865ab7f2307>>.
- [44] *Prováděcí dokument Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. 2010 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=7e401a38-e4c3-4fd3-88c1-56aa3dd58346>>.
- [45] PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. Praha: Grada, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.
- [46] PŘICHYSTAL, A. *Programy a fondy Evropské unie*. Vysoká škola manažerské informatiky a ekonomiky, a.s.: Praha, 2009. 95 s. ISBN 978-80-86847-34-4.
- [47] *Rada Severovýchod* [online]. 2009a [cit. 2011-03-04]. Prioritní osy ROP SV. Dostupné z WWW: <http://www.rada-severovychod.cz/file/541_1_1/download>.
- [48] *Rada Severovýchod* [online]. 2009b [cit. 2011-03-04]. Prioritní osy ROP SV. Dostupné z WWW: <<http://www.rada-severovychod.cz/prioritni-osy-rop-sv>>.

[49] *Regionální informační servis* [online]. 2011 [cit. 2011-03-04]. Mapy ke stažení. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/cs/mapy-ke-stazeni>>.

[50] *Regionální operační program NUTS II Severovýchod pro období 2007 - 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <http://www.rada-severovychod.cz/file/304_1_1/download/>.

[51] *Regionální operační program fondu soudržnosti Střední Morava. Verze 12 2007 – 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=ef520cd3-a611-4e9d-90b1-ca0a4b731f45>>.

[52] *Regionální operační program NUTS II Jihovýchod 2007 - 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=7584ef00-5840-47d8-8129-7498480881f0>>.

[53] *Regionální operační program NUTS II Jihozápad na období 2007 - 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=1ed4e603-249c-4083-a685-73de948e1f84>>.

[54] *Regionální operační program NUTS II Severovýchod pro období 2007 – 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=046df803-5a1c-4c15-b6cb-548efb599e32>>.

[55] *Regionální operační program NUTS II Severozápad pro období 2007 – 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=89e13405-0bad-42ae-b3ed-51dc39241a77>>.

[56] *Regionální operační program regionu soudržnosti Moravskoslezsko 2007 – 2013* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/CMSPages/GetFile.aspx?guid=3429fc23-be35-487a-a339-8788e0a241ac>>.

[57] *Semily* [online]. 2010a [cit. 2011-03-09]. Základní informace. Dostupné z WWW: <<http://www.semily.cz/cz/obcan/mesto-semily/>>.

[58] *Semily* [online]. 2010b [cit. 2011-03-16]. Důležité dokumenty. Dostupné z WWW: <<http://www.semily.cz/cz/obcan/radnice-a-mestsky-urad/dulezite-dokumenty/prehled-ziskanych-dotaci-z-eu/>>.

[59] SOUKUPOVÁ, L. Odpadové hospodářství. *Semilské noviny*. 2008, č.2, s. 5.

[60] *Státní zemědělský intervenční fond* [online]. 2010 [cit. 2011-03-06]. Program rozvoje venkova. Dostupné z WWW: <<http://www.szif.cz/irj/portal/anonymous/eafrd>>.

[61] STEJSKAL, J.; KOVÁRNÍK, J. *Regionální politika a její nástroje*. Praha : Portál, 2009. 216 s. ISBN 978-80-7367-588-2.

[62] *Strategický plán města Jablonce nad Nisou 2003 - 2015* [online]. 2007 [cit. 2011-03-29]. Dostupné z WWW: <<http://www.mestojablonec.cz/cs/mestsky-urad/dokumenty/hlavni-dokumenty.html>>.

[63] *Strategie rozvoje 2007 - 2020 : Strategie rozvoje statutárního města Liberec na období 2007 - 2020* [online]. 2008 [cit. 2011-03-29]. Dostupné z WWW: <<http://www.liberec.cz/wps/portal/statutarni-mesto-liberec/mesto-a-samosprava/strategie-dokumenty/strategie-rozvoje>>.

[64] *Strukturální fondy* [online]. 2010a [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#nuts>>.

[65] *Strukturální fondy* [online]. 2010b [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Regionalni-operacni-programy>>.

[66] *Strukturální fondy* [online]. 2010c [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Tematicke-operacni-programy>>.

[67] *Strukturální fondy* [online]. 2010d [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/f7d48c79-532a-407a-b373-95bd79035231/OP-Meziregionalni-spoluprace>>.

[68] *Strukturální fondy* [online]. 2010e [cit. 2011-02-23]. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/ca5092c2-d340-4a3a-b120-d96f659c03d0/OP-Nadnarodni-spoluprace>>.

[69] ŠREIN, Z. *Mechanismy hospodářské politiky Evropské unie*. Ústí nad Labem : Univerzita Jana Evengelisty Purkyně, 2008. 297 s. ISBN 978-80-7414-077-8.

[70] VLASÁK, O., et al. *Budoucnost kohezní politiky*. Praha : CEVRO Institut, o.p.s., 2008. 115 s. ISBN 978-80-87125-03-8.

[71] WOKOUN, R. *Strukturální fondy a obce I.* Praha : ASPI, a. s., 2006. 146 s. ISBN 80-7357-138-2.

[72] WOKOUN, R., et al. *Ekonomika v prostoru : svět, střední Evropa, EU, OECD, ČR*. Praha : Linde Praha, a. s., 2008. 189 s. ISBN 978-80-7201-698-3.

[73] WOKOUN, R., et al. *Regionální rozvoj: Východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. Praha : Linde Praha, a.s., 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

[74] ŽÍTEK, V.; KLÍMOVÁ, V. *Regionální politika*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 106 s. ISBN 978-80-210-4761-7.

Seznam zkratek

CR	Cestovní ruch
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
DPML	Dopravní podnik města Liberce
EAFRD	Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
EFS	Evropský sociální fond
EU	Evropská unie
FS	Fond soudržnosti
HDP	Hrubý domácí produkt
IOP	Integrovaný operační program
IPRM	Integrovaný plán rozvoje města
LAU	Místní administrativní jednotka
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
OPD	Operační program Doprava
OPLZZ	Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost
OPVK	Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
OPŽP	Operační program Životní prostředí
PO	Prioritní osa
PRV	Program rozvoje venkova
ROP	Regionální operační program
ROP SV	Regionální operační program Severovýchod
SML	Statutární město Liberec
SOZS	Strategické obecné zásady Společenství

Seznam tabulek, obrázků a grafů

Tabulka 1: Alokace strukturálních fondů pro ČR v programovém období 2007 - 2013 (mil. EUR, běžné ceny).....	12
Tabulka 2: Členění NUTS podle počtu obyvatel.....	14
Tabulka 3: Členění území České republiky.....	15
Tabulka 4: Srovnání ukazatelů regionů NUTS II za rok 2009	34
Tabulka 5: Ukazatelé krajů NUTS II Severovýchod za rok 2010.....	36
Tabulka 6: Ukazatelé za jednotlivé obce v 1. – 3. čtvrtletí 2010	40
Tabulka 7: Přehled schválených projektů města Jablonce nad Nisou.....	42
Tabulka 8: Přehled schválených projektů města Liberce	49
Tabulka 9: Přehled schválených projektů města Semily	59
Obrázek 1: Skladba 14 krajů (NUTS III) do 8 regionů soudržnosti (NUTS II).....	14
Graf 1: Souhrnný stav čerpání ze SF/FS a národních zdrojů v mld. Kč k 5. 1. 2011.....	13
Graf 2: Alokace prostředků fondů mezi cíle regionální politiky pro ČR	16
Graf 3: Alokace prostředků fondů mezi cíle regionální politiky pro státy EU.....	17
Graf 4: Alokace finančních prostředků z fondů EU pro ČR v rámci cíle Konvergence (v mil. eur).....	22
Graf 5: Proplacené dotace z ROPů za období 2007 - 2010 v mld. Kč	26
Graf 6: Alokace fondů EU pro ČR mezi tematické OP v rámci cíle Konvergence	27
Graf 7: Alokace prostředků z fondu EU a ze zdrojů členských států v letech 2007 - 2013.....	30
Graf 8: Finanční alokace z EAFRD na Program rozvoje venkova.....	32
Graf 9: Rozdělení finančních prostředků na PO ROP Severovýchod v letech 2007 – 2013 ...	39
Graf 10: Čerpání finančních prostředků z ROP SV	43
Graf 11: Čerpání finančních prostředků z OPŽP.....	44
Graf 12: Čerpání finančních prostředků z IOP	45
Graf 13: Čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko	46
Graf 14: Čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko.....	47
Graf 15: Čerpání finančních prostředků z ROP SV	50
Graf 16: Čerpání finančních prostředků z OPŽP.....	52
Graf 17: Čerpání finančních prostředků z IOP	53
Graf 18: Čerpání finančních prostředků z OPLZZ.....	54

Graf 19: Čerpání finančních prostředků z PRV.....	55
Graf 20: Čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce ČR-Sasko.....	56
Graf 21: Čerpání finančních prostředků z ROP SV	59
Graf 22: Čerpání finančních prostředků z OPŽP.....	60
Graf 23: Čerpání finančních prostředků z OPLZZ.....	61
Graf 24: Čerpání finančních prostředků z IOP	61
Graf 25: Čerpání finančních prostředků z OP Přeshraniční spolupráce ČR-Polsko	62

Seznam příloh

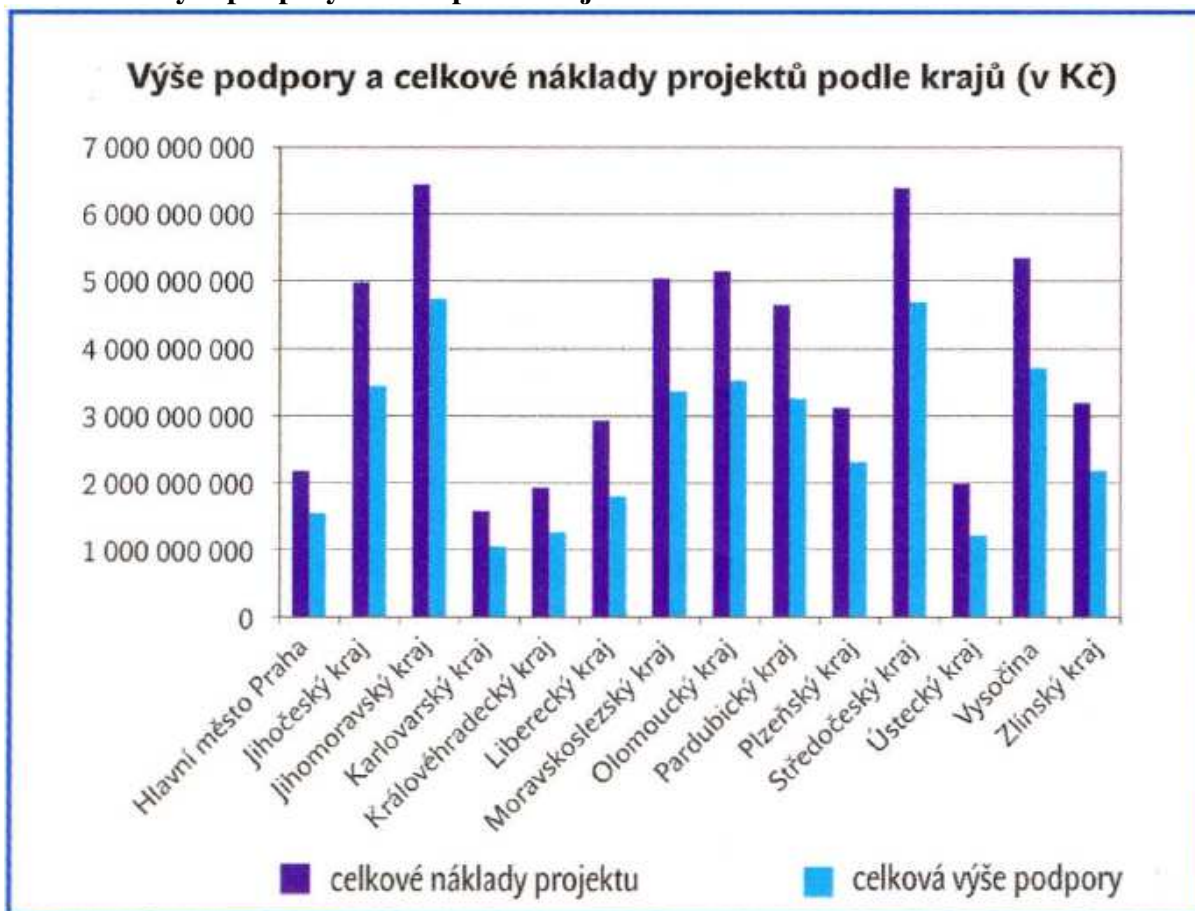
Příloha A: Rozdělení finanční alokace pro prioritní osy OP Životní prostředí (EUR)	- 78 -
Příloha B: Výše podpory OP ŽP podle krajů v Kč.....	- 79 -
Příloha C: Oblasti v EU v rámci cíle Konvergence a Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti	- 80 -
Příloha D: Rozdělení alokace ERDF podle jednotlivých roků 2007 – 2013 (EUR).....	81
Příloha E: Zjednodušené schéma implementační struktury OP Lidské zdroje a zaměstnanost	82
Příloha F: Hrubý domácí produkt v regionech NUTS II v ČR.....	83
Příloha G: Vybrané a nevybrané MAS v opatření IV.I.I. Místní akční skupina	84
Příloha H: Strategie rozvoje Statutárního města Liberec 2007 - 2020	85
Příloha I: Strom cílových vztahů města Jablonce nad Nisou	86
Příloha J: Strategické cíle a rozvojová opatření města Semily.....	87
Příloha K: Územní vymezení přeshraniční spolupráce v letech 2007 - 2013	88
Příloha L: Města se schváleným integrovaným plánem rozvoje měst v IOP	89
Příloha M: Množství realizovaných projektů v programovém období 2007 - 2013	90

Příloha A: Rozdělení finanční alokace pro prioritní osy OP Životní prostředí (EUR)

Číslo prioritní osy	Název prioritní osy	Fond	Podíl na celkové alokaci	Příspěvek Společenství
1	Zlepšování vodohospodářské infrastruktury a snižování rizika povodní	FS	40,44%	1 988 552 501
2	Zlepšení kvality ovzduší a snižování emisí	FS	12,89%	634 146 020
3	Udržitelné využívání zdrojů energie	FS	13,68%	672 971 287
4	Zkvalitnění nakládání s odpady a odstraňování starých ekologických zátěží	FS	15,79%	776 505 331
5	Omezování průmyslového znečištění a snižování environmentálních rizik	ERDF	1,23%	60 605 709
6	Zlepšování stavu přírody a krajiny	ERDF	12,20%	599 423 825
7	Rozvoj infrastruktury pro environmentální vzdělávání, poradenství a osvětu	ERDF	0,86%	42 452 678
8	Technická pomoc	FS	2,91%	143 209 747
Celkem			100,00%	4 917 867 098
Celkem FS			85,72%	4 215 384 886
Celkem ERDF			14,28%	702 482 212

Pramen: Převzato z Operačního programu Životní prostředí pro období 2007 – 2013, 2007

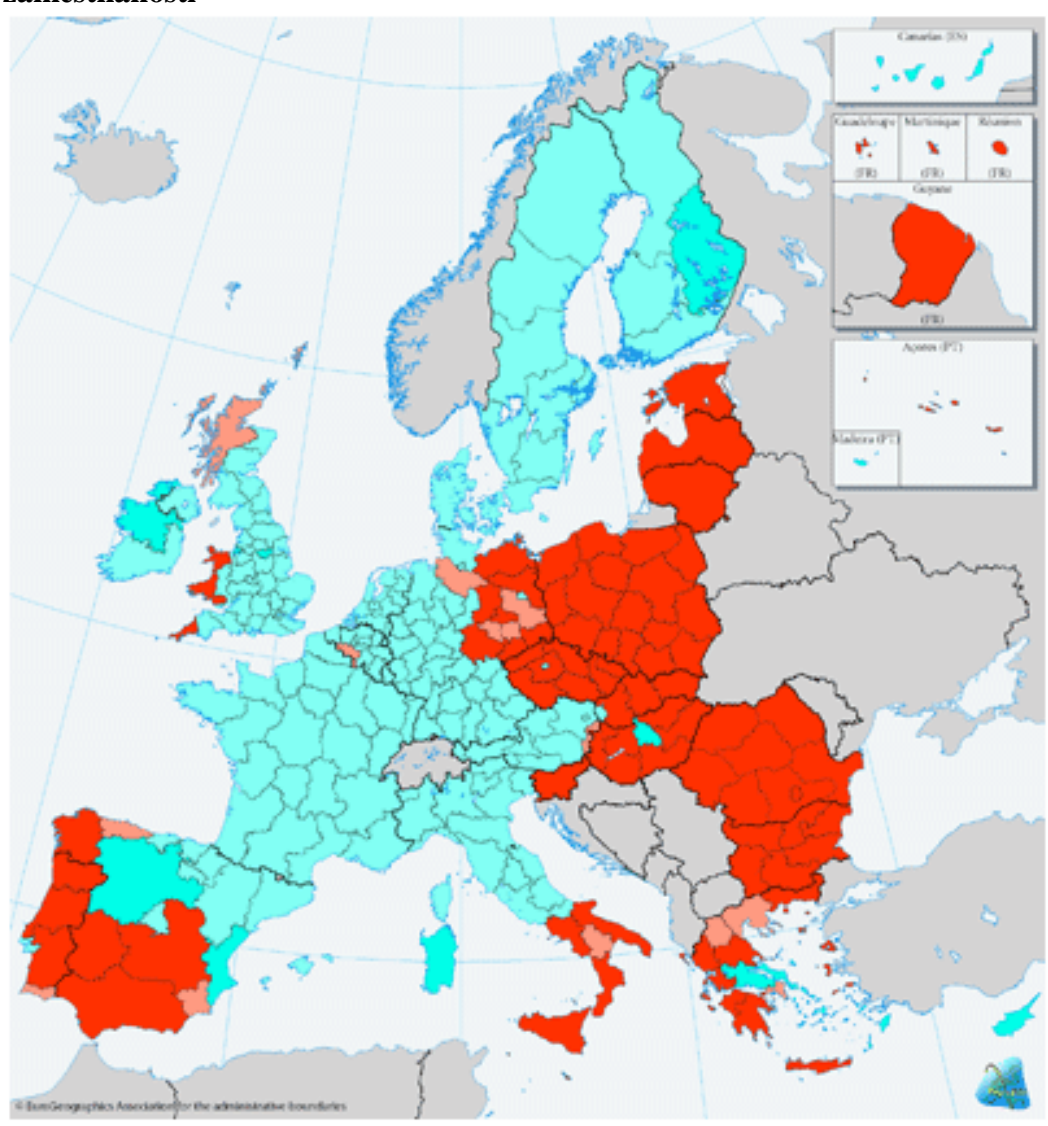
Příloha B: Výše podpory OP ŽP podle krajů v Kč

Pramen: Převzato z Operačního programu Životní prostředí (2009, online)

Příloha C: Oblasti v EU v rámci cíle Konvergence a Regionální konkurenceschopnosti a zaměstnanosti

- Convergence Regions
- Phasing-out Regions
- Phasing-in Regions
- Competitiveness and Employment Regions

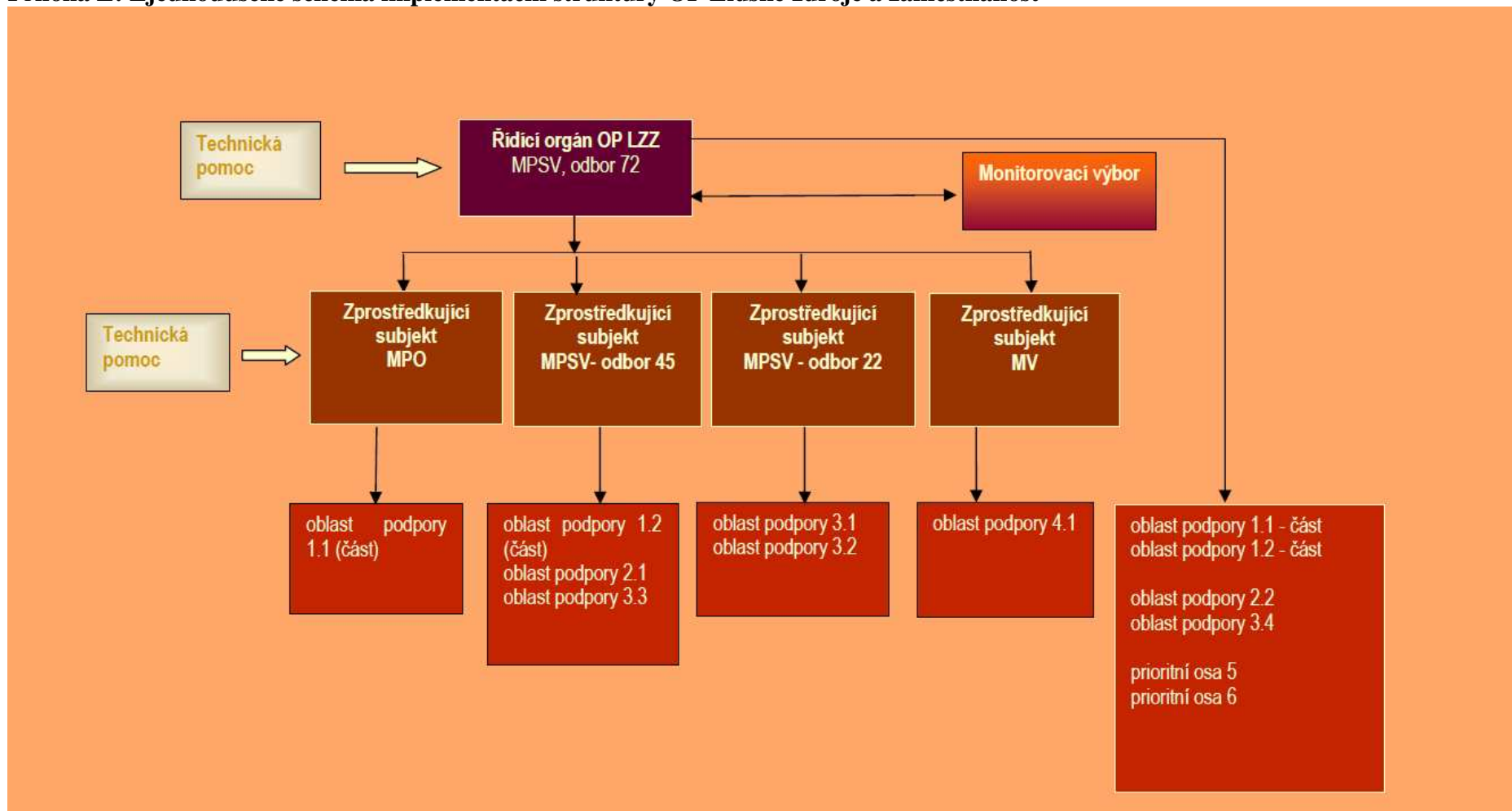
Pramen: Převezato z Europa EU 2009, online

Příloha D: Rozdělení alokace ERDF podle jednotlivých roků 2007 – 2013 (EUR)

Prioritní osy Oblasti intervence Cíle	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem 2007-2013
1a	38 537 389	40 432 989	42 336 878	44 329 793	46 323 619	48 310 199	50 331 266	310 602 133
2	21 195 563	22 238 144	23 285 283	24 381 387	25 477 990	26 570 609	27 682 197	170 831 173
3	67 633 115	70 959 895	74 301 221	77 798 789	81 297 952	84 784 397	88 331 374	545 106 743
3.1	9 827 034	10 310 412	10 795 904	11 304 098	11 812 523	12 319 100	12 834 473	79 203 544
3.2	30 829 910	32 346 391	33 869 502	35 463 835	37 058 896	38 648 158	40 265 014	248 481 706
3.3	5 780 608	6 064 948	6 350 532	6 649 469	6 948 543	7 246 530	7 549 690	46 590 320
3.4	21 195 563	22 238 144	23 285 283	24 381 387	25 477 990	26 570 609	27 682 197	170 831 173
4a	7 514 791	7 884 433	8 255 691	8 644 310	9 033 106	9 420 488	9 814 597	60 567 416
5	52 218 160	54 786 701	57 366 469	60 066 871	62 768 504	65 460 318	68 198 867	420 865 890
5.1	26 398 111	27 696 598	29 000 761	30 365 909	31 731 679	33 092 485	34 476 918	212 762 461
5.2	24 025 605	19 572 325	25 060 152	28 583 077	30 438 677	31 769 685	33 123 801	192 573 322
5.3	1 794 444	7 517 778	3 305 556	1 117 885	598 148	598 148	598 148	15 530 107
6a	5 587 921	5 862 784	6 138 847	6 427 820	6 716 925	7 004 978	7 298 034	45 037 309
6.1a	3 372 021	3 537 887	3 704 477	3 878 857	4 053 317	4 227 142	4 403 986	27 177 687
6.2a	2 215 900	2 324 897	2 434 370	2 548 963	2 663 608	2 777 836	2 894 048	17 859 622
Celkem Cíl Konvergence	192 686 939	202 164 946	211 684 389	221 648 970	231 618 096	241 550 989	251 656 335	1 553 010 664
1b	3 213 823	3 278 099	3 343 662	3 410 535	3 478 746	3 548 320	3 619 287	23 892 472
4b	626 696	639 229	652 014	665 054	678 355	691 923	705 761	4 659 032
6b	111 375	113 603	115 875	118 192	120 556	122 967	125 426	827 994
6.1b	67 204	68 548	69 919	71 317	72 744	74 198	75 682	499 612
6.2b	44 171	45 055	45 956	46 875	47 812	48 769	49 744	328 382
Celkem Cíl RKaZ	3 951 894	4 030 931	4 111 551	4 193 781	4 277 657	4 363 210	4 450 474	29 379 498
Cíle KONV+RKaZ	196 638 833	206 195 877	215 795 940	225 842 751	235 895 753	245 914 199	256 106 809	1 582 390 162

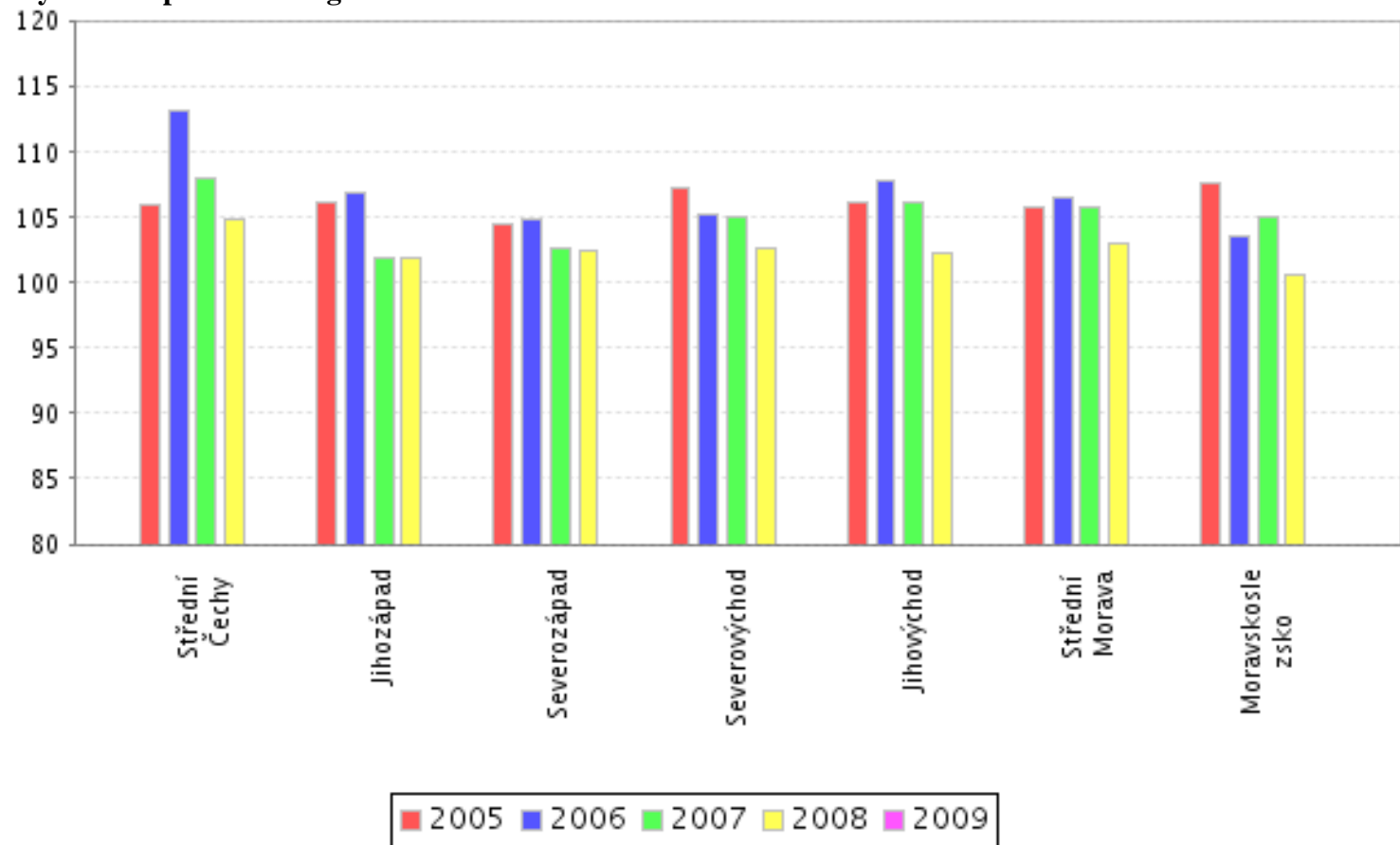
Pramen: Převzato z Prováděcího dokumentu – Integrovaný operační program pro období 2007 – 2013 (2009, online)

Příloha E: Zjednodušené schéma implementační struktury OP Lidské zdroje a zaměstnanost

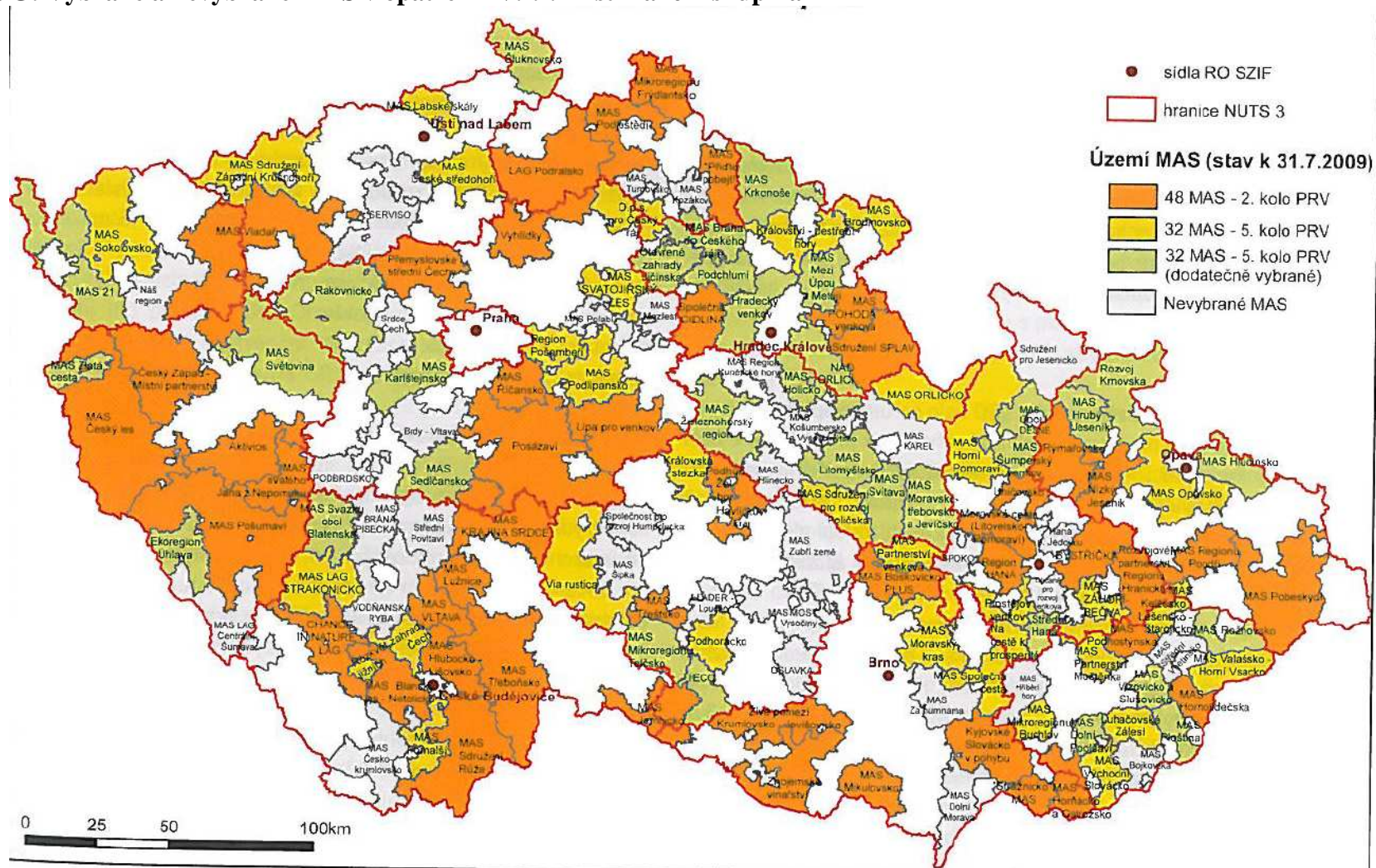
Pramen: Převzato z Prováděcího dokumentu Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost (2010, online)

Příloha F: Hrubý domácí produkt v regionech NUTS II v ČR

Pramen: Převzato z ČSÚ (2010, online)

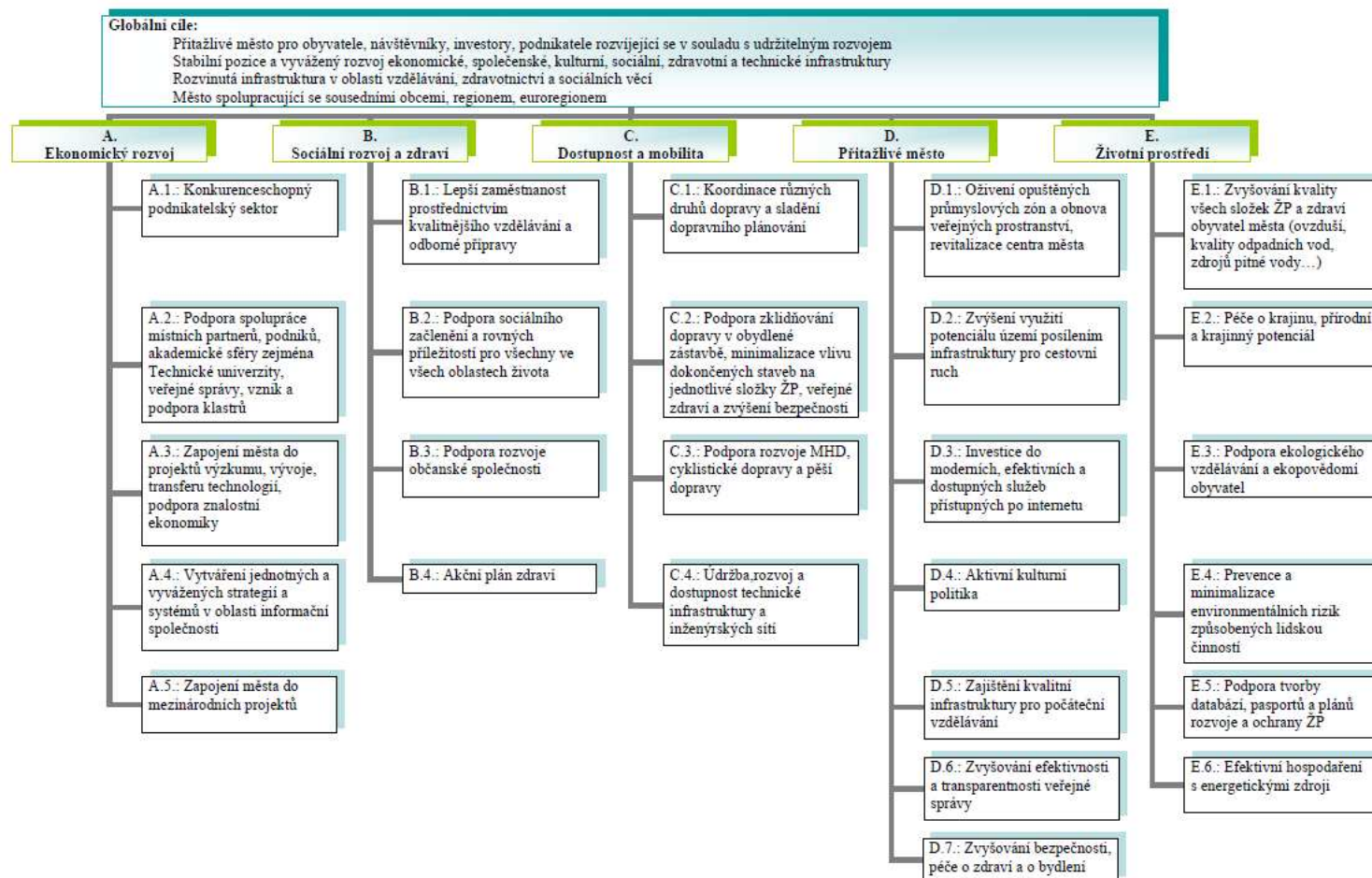
Příloha G: Vybrané a nevybrané MAS v opatření IV.I.I. Místní akční skupina

Pramen: Převzato z Programu rozvoje venkova ČR 2007 – 2013 (2010)

Příloha H: Strategie rozvoje Statutárního města Liberec 2007 - 2020

Strategie rozvoje Statutárního města Liberec 2007 - 2020

Pramen: Převzato ze Strategie rozvoje 2007 – 2020 (2008, online)

Příloha I: Strom cílových stavů města Jablonce nad Nisou

STROM CÍLOVÝCH STAVŮ

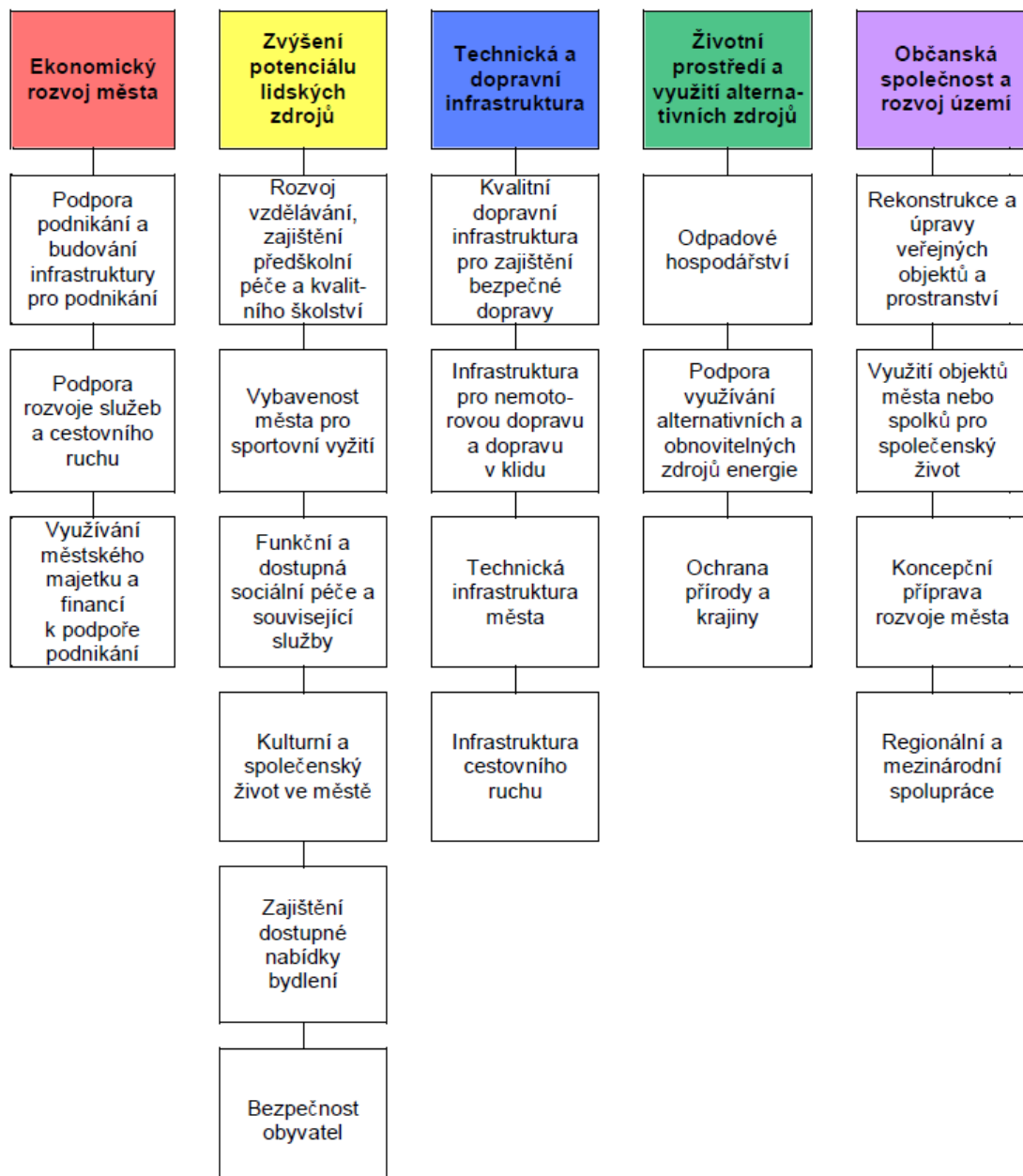
Cílové stavy po uplynutí desetiletého období

Jablonec, město vyššího evropského standardu

1. Ekonomická síla města zvýšena	2. Kvalitní řízení města zajištěno	3. Kvalita životního prostředí zvýšena	4. Vnější vztahy městem využívány	5. Kvalitní rozvoj lidských zdrojů zajištěn	6. Stavební rozvoj ve městě podpořen	7. Cestovní ruch ve městě oživen
1.1 Atraktivita města pro své obyvatele a návštěvníky zvýšena	2.1 Efektivní informovanost obyvatel zajištěna	3.1 Kvalita ovzduší zvýšena	4.1 Zkušenosti z jiných měst přenášeny	5.1 Bytová výstavba podporována	6.1 Podmínky pro stavební rozvoj podnikatelských subjektů vytvořeny	7.1 Kvalita infrastruktury ČR zvýšena
1.2 Efektivní finanční řízení města zajištěno	2.2 Chování radnice změněno	3.2 Odpadní vody čištěny	4.2 Spolupráce se sousedními městy zvýšena	5.2 Podpora podnikání vedoucí k rozvoji LZ zajištěna	6.2 Fungující dopravní systém vytvořen	7.2 Turistický potenciál maximálně využíván
1.3 Atraktivita města pro stávající a pro nové podnikatele zvýšena	2.3 Efektivní spolupráce radnice a podnikatelů zavedena	3.3 Kvalita vodních ploch zvýšena	4.3 Spolupráce v ERN podpořena	5.3 Podíl mladých lidí na rozvoji a řízení města zvýšen	6.3 Podmínky pro rozvoj bytové výstavby vytvořeny	7.3 Bezpečnost turistů zajištěna
	2.4 Nové principy řízení města zavedeny	3.4 Systém nakládání s odpady vytvořen	4.4 Program "Jablonec jedinečný" formulován	5.4 Bezpečnost obyvatel a majetku zvýšena		
		3.5 Zeleň ve městě regulována	4.5 Vztahy mezi Libercem a Jabloncem zlepšeny	5.5 Kvalita a provázanost služeb zvýšena		
			4.6 Centrum pro setkávání lidí z celého světa zřízeno	5.6 Dostatečné sportovní a kulturní vyžití zajištěno		
				5.7 Dostatečné možnosti vzdělávání zajištěny		
				5.8 Místa pro oddech vytvořena		

Pramen: Převzato ze Strategického plánu města Jablonce nad Nisou 2003 – 2015 (2007, online)

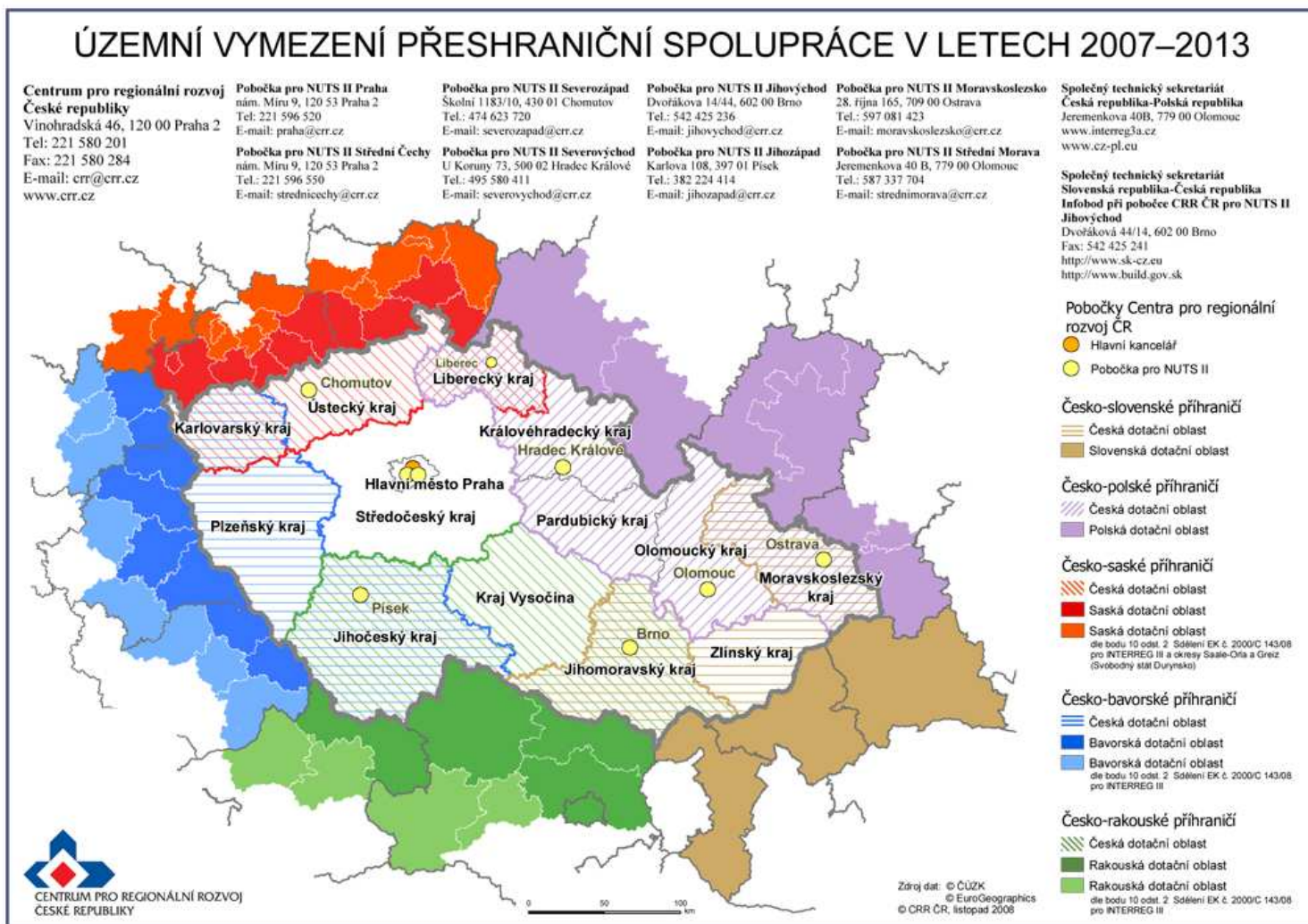
Příloha J: Strategické cíle a rozvojová opatření města Semily
Strategické cíle a rozvojová opatření :

Pramen: Převzato z Programu Rozvoje města Semily 2008, online

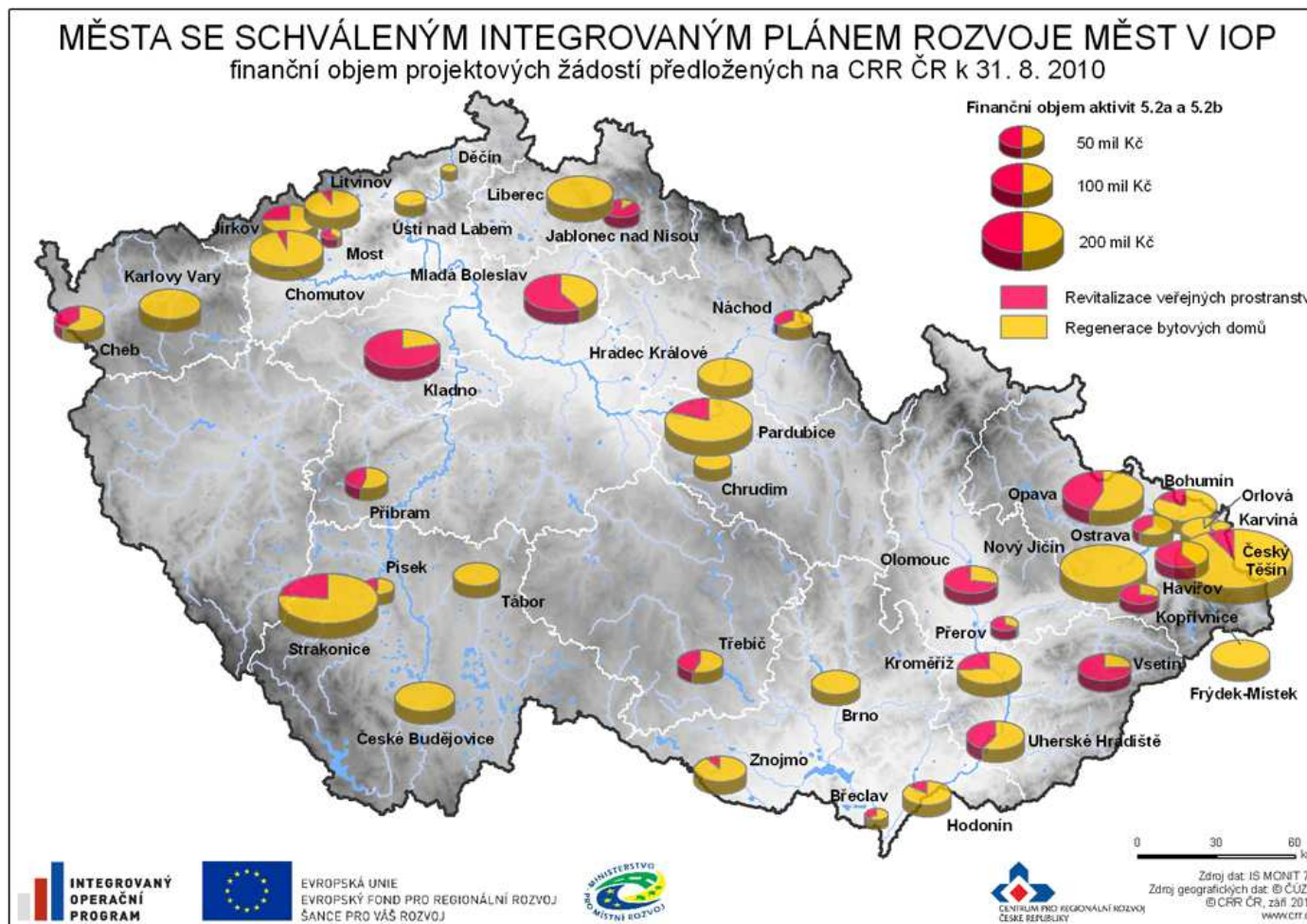

Příloha K: Územní vymezení přeshraniční spolupráce v letech 2007 - 2013

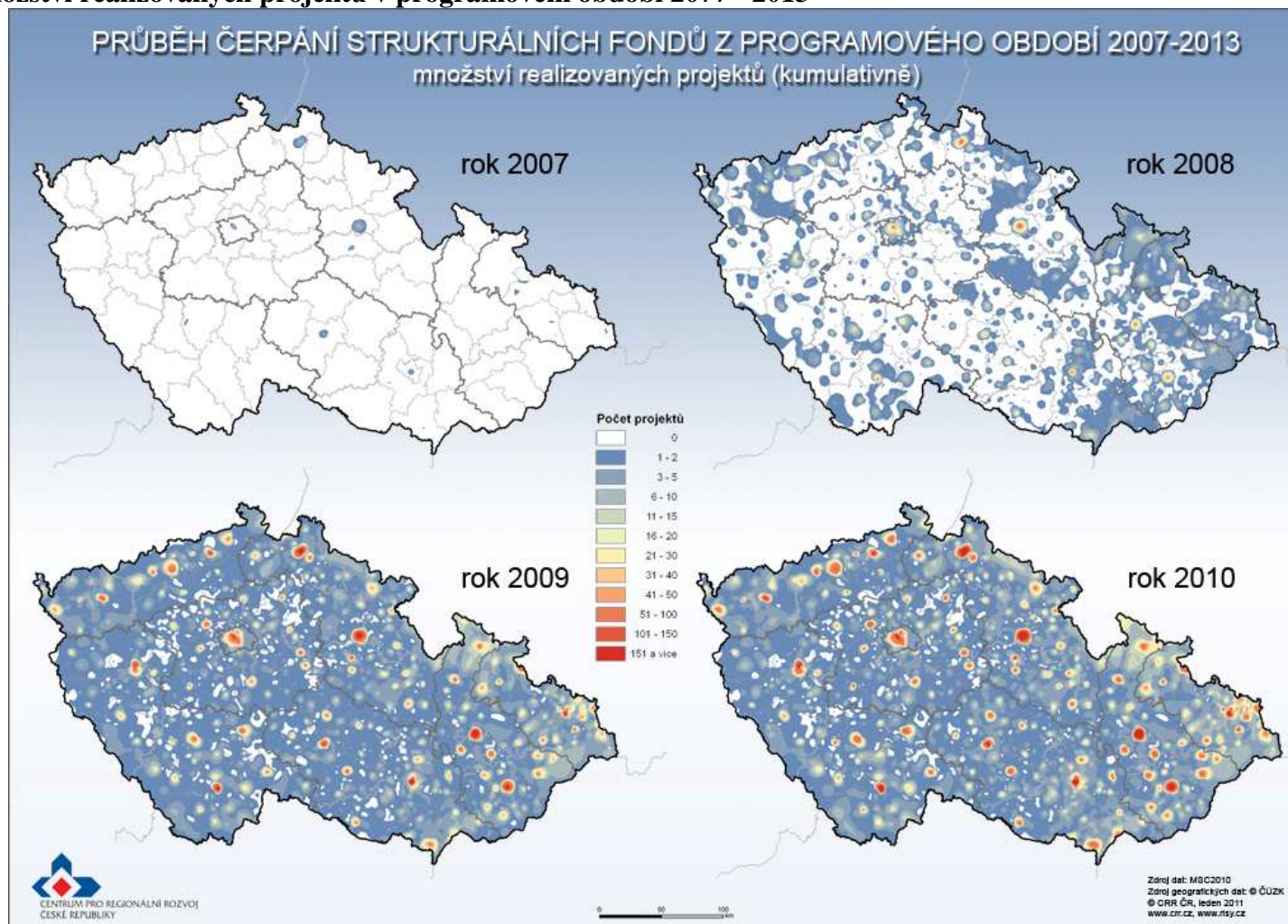
Pramen: Převzato z Regionálního informačního servisu 2011, online

Příloha L: Města se schváleným integrovaným plánem rozvoje měst v IOP

Pramen: převzato z Regionálního informačního servisu 2011, online

Příloha M: Množství realizovaných projektů v programovém období 2007 - 2013

Pramen: převzato z Regionálního informačního servisu 2011, online